

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

דו"ח ביקורת מס' 1/30 - המועצה הדתית

כללי

1. הביקורת בנושא התקיימה לסירוגין בתקופה ינואר –מרס 2010.
2. מטרת הביקורת לבדוק תיפקוד המועצה שמומנה עד כה ב- 60% מתקציבה ע"י העירייה.
3. לביצוע הביקורת קוימו פגישות עם : הממונה על המועצה, ראש המועצה עם מינויו, רבנים ואחראים למחלקות, מזכיר המועצה ועובדים לפי הצורך כמו כן, בקרה במפעלים ובעסקים ועמדה מקרוב על עבודת נאמני הכשרות והמשגיחים עליהם בתחום הכשרות ועל העבודה במקוואות ועירובין. כן נתקיימה שיחה עם רב העיר.
4. הביקורת קיבלה נתונים ומסמכים ככל שדרשה, וזכתה להסברים ושיתוף פעולה מלא מצד המבוקרים. במיוחד יש לציין את העזרה ושיתוף הפעולה מצד מנהלת הלשכה.
5. טיוטת הביקורת הועברה לראש המועצה לקבלת הערותיו/הארותיו, תגובתו מיום 6.5.10 שאין לו הערות לטיוטה.

רקע

6. בשנת 2003 הופסקה פעילות המועצה הדתית הנבחרת ובמקומה מונו בשנת 2004, שני ממונים, אחד מהם בעל סמכות מכרעת ובשכר והשני ללא שכר. בחודש ינואר 2010 נבחרה מועצה בת 9 חברים, כנקבע בחוזר מנכ"ל הרשות לשירותי דת (סא-1 מ- 5.122000 סעיף 704), שבחרה מתוכה ב- 21.1.10 יו"ר, את מר אלדד גדסי. כן בחרה באותו תאריך גזבר למועצה, לא בשכר.
7. המועצה הדתית רחובות (להלן המועצה) פועלת בתוקף "חוק שירותי הדת היהודיים (נוסח משולב) תשל"א 1971" והתקנות הנובעות ממנו. כן מתפרסמים חוזרים מטעם המשרד לשירותי דת ובהם, בין היתר, הנחיות ונהלים לתיפעול המועצה, המועצה ממומנת ב- 60% מתקציבה ע"י העירייה וב- 40% ע"י המשרד לשירותי דת. בבדיקת הביקורת, בנתוני השנים האחרונות הוברר שהעירייה עמדה בהתחייבויותיה ומימנה את המתחייב למועצה, בשיעור של 60 אחוזים מתקציבה, ולעיתים אף יותר מכך. קיימת דרישה של המשרד לשירותי דת, להגדיל את שיעור ההשתתפות בשנת 2010 ל- 75 אחוזים. על דרישה זו ערער ראש העיר.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

8. המועצה מורכבת משני גופים, הרבנות והמועצה, הפועלים מכוח תקנות, המגדירות את תחומי הפעולה המיוחדים, הסמכויות של שני גופים אלו, וכן את הפעולות שעליהן לבצע במשותף, כדי להבטיח את השגת המטרה למתן שירותי דת לכל אוכלוסיית היהודים בעיר. להלן חלוקת התפקידים בין שני הגופים:

- א. הרבנות – בראשה רב העיר, המנהיג הרוחני והפוסק בכל עניני הדת וההלכה.
- ב. המועצה – בראשה ראש המועצה, האחראי לניהול עניני המועצה מבחינת: תכנון, תיקצוב, מינהל וייצוג, ממונה על ביצוע השירותים ועל כוח האדם, במגמה ליזום ולקדם את עניני הדת בעיר. תרשים המבנה הארגוני מופיע בנספח א'.

9. הרבנות כוללת: את רב העיר ומנהל לשכתו, רבני שכונות, רבנים פוסקים מבחינת כשרות מקוואות ועירובין, מדריכים רוחניים ורושם נישואין. בגלל בעיות תקציביות מדריכות הכלות פועלות בהתנדבות.

10. המועצה נמצאת בגרעון כספי מזה שנים, מונו לה חשבים מלווים, אין לה תקציב מוגדר ומפורט לסעיפים והוצאותיה עולות על הכנסותיה. למעשה אין היא רשאית לקלוט עובדים וכל עובד שפורש, לא ממנים לו מחליף. לתפקידים חיוניים נתקבלו עובדים שבחלקם ללא מינוי רשמי מאושר. בשלב זה כל התשלומים מבוצעים בפועל רק באישור החשב המלווה. גם בביקורת קודמת שנערכה לפני כ-8 שנים הייתה המועצה במצב שהוצאותיה עלו על הכנסותיה וגם אז הייתה במצב של יישום תכנית הבראה.

11. להמחשת הבעיה בה נמצאת המועצה, ההוצאות המוערכות על השכר בלבד, כולל עובדים וגימלאים, עולות בכ- 22% על התקציב הכללי כולל הכנסות. (כ-11 מיליון לשכר בשנת 2010 כאשר התקציב כולל הכנסות מגיע לכ-9 מיליון ש"ח בלבד. כלומר שני מיליון ש"ח גרעון, ובתוספת הוצאות שאינן שכר כ-1.8 מיליון יגיע הגרעון בשנת 2010 ל-3.8 מ"ש"ח).
נוסף לכך חובות המועצה ל-31.12.09 הברורים, מסתכמים בלמעלה מ-15 מיליון ש"ח כדלקמן:

א.	סה"כ ⁽¹⁾	15,008
ב.	חובות מים לעירייה	7,000
ג.	חובות הקשורים לשכר	5,266 ⁽²⁾
ד.	הפרשי דרגות לעובדים	1,400
ה.	תביעות עובדים	580
ו.	יעוץ משפטי	456
ז.	ספקים	206
ח.	שונות	100

- הערות: (1) לא כולל זכויות פרישה לעובדים שפרשו ותביעות הלנות שכר ואחרות צפויות.
- (2) יתכן וימחלו על קנסות מס הכנסה והסכום יוקטן ב-2.3 מיליון ש"ח.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שהחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

12. מצב כזה שכל יום מגדיל את החוב, מחייב מציאת פתרון שורשי מיידית, שיאפשר פעילות המועצה בצורה מאוזנת.

ממצאים

13. תקציב המועצה
א. למועצה אין תקציב מפורט מזה שנים. נקבעת לה מסגרת תקציב שאינה מספקת. והגרעונות כאילו נוצרים ומתוכננים מראש, כתוצאה, מעכבים תשלומי שכר ואחרים ומידי חודש מתחיל המירוץ סביב מתן המימון לכיסוי השכר. כאשר לפעילות שאינה שכר מוצאים הכספים ללא תכנון ע"פ הצרכים ויכולות המימון. לספקים שחייבים כסף כמו הוצאות לתפעול המקוואות מגיע המימון באיחור רב.

ב. הביקורת לא מצאה תקציב מפורט להכנסות ולהוצאות משנים קודמות וגם לא הצעת תקציב, גם לשנת התקציב הנוכחית 2010, לא הוכנה הצעת תקציב, כתוצאה אין תכנון ובקרה על ההכנסות וההוצאות.

ג. מסגרת תקציב המועצה, לשנת 2010 כפי שנקבע ע"י המשרד לשירותי דת, מסתכם ב- 7.2 מליון ₪, בשעה שהמשרד לשירותי דת דורש השתתפות העירייה בסך 5.4 מליון ₪, שהם 75% מהתקציב הגדלה ניכרת ב- 15% לעומת שנים קודמות. על הגדלה זו ערער כאמור ראש העיר.

14. כח אדם
א. תקן המועצה כולל 49 תפקידים (תשעה מהם במשרה חלקית ובסה"כ 44.9 משרות), בפועל מאוישים מהם 36, ו-13 מועסקים אינם משובצים, כלומר סה"כ המועסקים בהתאם לתקן, אלא שבתאריך 25.4.07 הוציא מנכ"ל הרשות הארצית לשירותי דת מכתב הנחיה על הקפאה מוחלטת של קליטת כ"א ואיסור לאיש משרות שמתפנות עקב פרישת עובדים. ציטוט - "מקרה חריג מאושר ע"י מנכ"ל הרשות הארצית, כל חריגה בהעסקה ללא היתר תטופל באופן חמור".

ב. בתאריך 21.10.07 הודיע הממונה על המועצה לחשב המלווה כי קיימים 7 עובדים שאין לגביהם אישורי העסקה, בפועל קיימים 12 מועסקים שאין אישור לשיבוצם. רשימה מפורטת של העובדים מקבלי השכר כולל בפנסיה נכון ל- 15.3.09 וכן של העובדים שטרם נתקבל אישור להעסקתם, ניתנת בנספח ב'.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ג. מיד עם בחירת ראש המועצה, הוא הורה לגבי 3 משרות כלהלן :
- 1) מזכיר ב' – להפעיל את העובד שמשוּבָּץ בתקן מאז שנת 96, אך בפועל לא הופעל מאז תחילת 2006.
 - 2) לקלוט את עובד האחזקה ששהה בחל"ת עד 31.12.09.
 - 3) לקלוט עובד שישמש כ-מ"מ רשם הנישואין לתפקיד של מי שהיה רשם הנישואין בפועל ונבחר לראשות המועצה. לדעת ראש המועצה הצעד נועד לסגור בעיות פתוחות לקראת הפעילות להבראת המועצה.

ד. נדרש שהמועצה תפעל בהקדם להשגת אישור להעסקת 12 העובדים שטרם אושרו.

15. רבנות

א. פרט לרב הראשי נמצאים בתקן 6 רבנים (רב חבר לשכה, מזכיר רבנים ו-4 רבני שכונות). בפועל מאוישים ומשובצים בתקן מזכיר רבנים ו-4 רבני שכונות, 3 רבנים אינם משובצים בתקן. רב העדה האתיופית (משוּבָּץ ומשולם עפ"י הסדר עם מועצה דתית באר שבע), רב מדריך כפר גבירול ורב מדריך רוחני למזרח העיר. בשים לב לנושא רב העדה האתיופית מוסדר, בסה"כ מספר הרבנים זהה לתקן. (לא כולל את הרב הפוסק בנושא כשרות וכן את הרב לנושא מקוואות ועירובין, המפורטים להלן במחלקות המתאימות).

ב. בנושא רבני שכונות, מסיבות גיל ובהתאם להנחיות, הוצאו באוג' 2007, 4 רבני שכונות לגמלאות והחל מחודש ינואר 2009 נחתם עם 3 מהם חוזה העסקה עד סוף 2010, שבמהות, השלים את ההפרש בין מה שקבלו בגמלאות לבין שכרם, אילו לא יצאו לגמלאות. חתימת החוזה נעשתה ע"י הממונה מבלי שקיבל אישור על כך. החוזה עם הרבנים קויים זמן מה אך למעשה אינו משולם כיום. הביקורת לא מצאה ביטול חוזה, מה עוד שלשכונות אלו לא מונה רב מחליף והם פועלים בפועל כרבני שכונות אלו. (רבני שעריים, מרמורק ומזרח העיר). הביקורת בדעה שאין הנושא יכול להשאר פתוח וחייב לקבל ביטוי בהקדם, כדי להמנע מתביעות נוספות. נקודה נוספת הראויה לציון : המפתח לרב שכונה 15,000 תושבים וברחובות למעלה מ-120,000 תושבים. כלומר 8 רבני שכונות בהשוואה ל-4 רבנים מכהנים ורב העדה האתיופית, כלומר יש צורך להוסיף 3 רבני שכונות.

ג. הביקורת ערכה ביקור אצל הרב צבי הכהן, רב שכונת קרית משה ושיכון סלע, כדי לעמוד מקרוב על עבודת רב שכונה. הביקורת התרשמה לטובה מפעילותו המגוונת והברוכה של הרב על אוכלוסייה המוערכת בכ- 15 אלף תושבים.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

16. כשרות

א. תקן מח' כשרות

במח' כשרות בהתאם לתקן 16 עובדים ומשרות בפועל 11 :

<u>היקף המשרה בפועל</u>	<u>תקן</u>	
0	1	משגיח כשרות ראשי (40% משרה)
10	14	משגיחי כשרות ניידים
1	1	מוסמך ניקור

ב. מועסקים בפועל במח' כשרות

בפועל מועסקים עפ"י דיווח המחלקה, 16 עובדים כאשר אחד מהעובדים רשום כעובד למעלה משנה, ואינו עובד למעשה :

- (1) רב פוסק – אין אישור להעסקה.
- (2) מנהל מח' כשרות – אין אישור להעסקה
- (3) מזכיר המטפל בכל הניירת הקשורה לכשרות (משובץ כמשגיח כשרות).
- (4) מוסמך ניקור
- (5) משגיחי כשרות (מפקחים) – 12 (אחד מהם לא עובד בפועל ואחד משמש גם כממלא מקום מנקר בעת הצורך) – ל- 3 מהם אין אישור העסקה.
- (6) ל- 5 עובדים טרם נתקבל אישור העסקה.

הערה : עפ"י נתוני המחלקה, המשגיחים מפקחים על עבודת נאמני הכשרות המועסקים ע"י חברת כ"א, ע"ח בעל העסק. עסק אחד מפקח ע"י הרב הפוסק ו- 3 עסקים מפקחים ע"י מנהל המחלקה.

ג. נהלי כשרות

- (1) הרבנות הראשית לישראל הוציאה חוברת נהלים (אחרונה הוצאה בשנת תשס"ה), ובה מפורטות הנחיות בכל תחומי הכשרות להדרכת כל העוסקים בפיקוח על הכשרות. חוברת זו משמשת בסיס להדרכת נאמני ומפקחי הכשרות.
- (2) לדעת הביקורת יש להחתים את הנאמנים והמפקחים על הנהלים עם קבלתם לעבודה. את הותיקים מוצע להחתים מיידית.

ד. הוצאות תעודות כשרות

- (1) תעודת כשרות לעסק מוצאת ע"י הרב הראשי של העיר רחובות לאחר שמח' הכשרות ממליצה בפני הרב על התעודה.
- (2) בעל עסק המעוניין לקבל תעודת כשרות, פונה בכתב למח' הכשרות ומגיש "בקשה לפיקוח כשרות ותעודת הכשר". בבקשתו מוסר בעל העסק פרטים על העסק, סוג העסק, שעות פעילות, הכשרות המבוקשת (רגילה או מהדרין) ועוד.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- בבקשתו מתחייב בעל העסק : לשמור שבת וחגי ישראל בין כותלי העסק, על ימים בשנה בהם העסק יהיה סגור, על העסקת נאמני כשרות בעסק על חשבון העסק ועל כיסוי כל הוצאות המועצה, במקרה והכשרות תוסר.
- (3) מח' הכשרות מוציאה פרוטוקול מהישיבה עם בעל עסק הכולל הנחיות שונות בנושא כשרות. הפרוטוקול צריך להיות חתום ע"י בעל העסק. בפרוטוקול לדוגמה שקיבלה הביקורת נכללו פרטים על שעות הכנת הבישולים, על שעות פתיחה והנחיות שניתנו במקום בנושא כשרות (ירק עלים).
- הערת הביקורת – הפרוטוקול שניתן כדוגמה לא היה חתום ע"י מנהל המחלקה וגם לא ע"י בעל העסק ומן הראוי שיהיה חתום כמחייב.
- (4) ישנם כ- 40 עסקים שבהם לא נדרש נאמן כשרות ומספיקה השגחה של מפקח. בעסק בו נדרש נאמן כשרות, נקבעים לו שעות נוכחות בעסק לזמן הכנת הבישול ו/או להגשה ובהתאם לכך נקבעת עלות הפיקוח. בעל העסק משלם את הנדרש (אגרת כשרות ודמי משגיח) ומוצאת לו תעודת כשרות לשלושה/לששה חודשים, בהתאם לצורכי הפיקוח, ומתחדשת בהתאם להשגחה. הרב הראשי חותם על התעודה לאחר בדיקת המחלקה (הרב הפוסק או מנהל המחלקה).
- (5) הביקורת בדקה כמה תיקי כשרות ולא נמצאו בתיק כל מסמך של בדיקה ו/או המלצה, יתרה מכך בתיק עסק במהלך כמה שנים, אין שום איזכור לבדיקת הכשרות ולאישורה, למעט נושא הכשרה לפסח, שאף הוא לא מאוזכר בתיק אלא, מופיע במסמכי הפסח של אותה שנה.
- לדעת הביקורת צריך להיות דו"ח של הנאמן/המפקח על כל עסק מידי שנה שישמש בסיס להוצאת תעודת כשרות. והרב הפוסק ימליץ בכתב על הוצאת תעודת הכשרות. בנוסף לכך בתיק העסק צריכים להיות מתויקים כל האירועים הקשורים לכשרות לאותו עסק.
- (6) מח' הכשרות אינה עוסקת בכספים, לא בגבייה וגם לא בקביעת סכום לתשלום או במתן הנחות לבעלי עסקים. עד סוף שנת 2009 את גובה ההנחות קבע הממונה על המועצה בעל הסמכות המכרעת והוא שנתן הנחייה לגבייה. את הגבייה בפועל ביצע מנהל מח' הנישואין, שצייד את בעל העסק בקבלה על התשלום. לדעת הביקורת היה צריך למנות ועדה לפחות של 2 שתדון בהנחות ותוציא פרוטוקולים מנומקים שיאשרו ע"י הממונה. הממונה בשכר, הודיע בע"פ שהוא והממונה ללא שכר אישרו את ההנחות בפועל. הביקורת סבורה שהיה צריך להודיע למוסמכים ולהוציא סיכום מנומק להחלטות. עם בחירת המועצה, וועדת הנחות צריכה להיות מוקמת ע"י המועצה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ה. הפיקוח על הכשרות
- 1) בדיקות על הכשרות מבוצעות בעיקרון, ע"י נאמני הכשרות ומשגיחי הכשרות (המפקחים). נאמן הכשרות לא רק משגיח על הכשרות, אלא גם מבצע עבודה מוגדרת עבור בעל העסק, כאחד מעובדיו.
 - 2) נאמן הכשרות מופקד, לעתים על כמה בתי עסק והוא נתון לפיקוח משגיח הכשרות, שנכון יותר לקרוא לו "מפקח כשרות". המפקח מופקד על כמה נאמני כשרות במועצה כיום בין 5 ל- 15 עסקים. המשרד לשירותי דת קבע מסגרת של 40 עסקים לכל מפקח אבל בדיקה של הביקורת העלתה שהפעלת מפקח על יותר מ- 20 עסקים תפגע משמעותית באיכות הפיקוח על הכשרות. הביקורת גילתה שמפקח אחד הועסק במקביל בעיר אחרת, לא נמצאה כפילות בשעות עבודה, אך העובד ממלא משרה נוספת כמשגיח כשרות.
 - 3) בשלהי שנת תשס"ט נערכה רביזיה לגבי מקומות הפיקוח של מפקחי הכשרות והוחלפו כל המפקחים בעסקים.
 - 4) הערות הביקורת:
 - א) למרות האמור, הביקורת התרשמה שאיכות הפיקוח על נאמני הכשרות והמפקחים אינה מספקת. דו"ח הנוכחות הוא ידני, לרוב אותן השעות מידי יום כאשר אין ביקורת צולבת על הנתונים.
 - ב) הביקורת סבורה שיש לבצע ביקורות פתע, במגמה לוודא נוכחות הנאמנים והמפקחים בבתי העסק, ויש להוציא דו"ח בנושא.
 - ג) יש צורך לערוך רביזיה, דומה לזו שנעשתה בשלהי תשס"ט, מידי 3 שנים, באופן שמפקח לא יפקח באותו עסק ברציפות יותר מ- 3 שנים.

- ג. תנאי השכר לנאמני הכשרות
- 1) בביקורת הביקורת באחד מבתי העסק נתגלה שאחד מנאמני הכשרות מקבל שכר גלובלי של 100 ₪ בגין השגחה באירועים. חברת כ"א המעסיקה בפועל את העובד התלוננה שהסכום הגלובלי הינו בניגוד לחוק וכי העובד זכאי לתשלום לפי השעות בפועל שהוא עובד.
 - 2) הביקורת בדעה שיש לשלם לעובדים בהתאם לחוק.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ד. מנהל מח' כשרות
- לגבי עובד הנושא בתואר מנהל מחלקת כשרות (תפקיד שאינו קיים כלל בתקן), ומשמש כראש ועד העובדים במועצה, גילתה הביקורת לגביו שני נושאים שלא פעלו בהם כשורה :-
- (1) אושרו לנ"ל לימודי משפטים ע"ח העבודה, ההטבה מדוברת ביום לימודים אחד בשבוע, ע"ח העבודה ללא שכר לימוד. לדעת הביקורת אושרו לו לימודים שאינם דרושים למועצה. לימודים יוצאי דופן כנ"ל היו טעונים אישור המשרד לשרותי דת.
- (2) אשר לדיווח נוכחות של העובד, לאחר מו"מ מיגע, סוכם עמו שידפוס נוכחות פעם אחת ביום בכניסה לעבודה, תוך הגשת דיווח ידני על פעילותו מידי שבוע. לדעת הביקורת כל העובדים צריכים להדפוס דו"ח נוכחות בכניסה וביציאה, אך העובד, גם לא קיים את הסיכום עמו על דיווח, אחת לשבוע על פעילותו במשך השבוע.
- ה. חוזה עם החברה להעסקת נאמני כשרות
- (1) המועצה בניהול הממונה מר א.ש. ניהלה מו"מ ואף הגיעה לחתימת חוזה עם חברות "דנאל" + אדיר יהושע בע"מ וחברת י.א ייעוץ טכני וכלכלי בע"מ, להעסקת נאמני כשרות שיוצבו בעסקים לפי קביעת המועצה. אלא שמצד המועצה לא היתה חתימה על החוזה ועם זאת החלו לפעול עפ"י החוזה מאוק' 2009 ; החברה סיפקה כ"א והמועצה הפעילה את ההשגחה על הכשרות כמו כן, החברה קיבלה אליה את נאמני הכשרות שפעלו בחברת כ"א הקודמת אמיעד ע.מ.ג.ה - ניהול ופיקוח שרותי נקיון בע"מ. בהנחה שהחוזה הופעל הלכה למעשה, למרות אי החתימה על החוזה מצד המועצה, הרי שבוצעו כל תנאי החוזה דלהלן, למעט:
- (א) מימון מפקח על כל עשרה נאמני כשרות.
- (ב) מתן ערבות הביצוע שהחברה התחייבה בסך 59,000 ₪ מתברר שהחברה מוכנה לתת את הערבות עם חתימת המועצה ובנושא מימון מפקחים, היא מבקשת לקיים דיון מחודש, אלא שהחברה זכתה במכרז ולא ניתן היה לשנות את תנאי המכרז לאחר הזכייה במכרז.
- (2) לסיכום, המועצה הפעילה את החוזה מבלי שהיה בידיה מסמך המאשר זאת, נכנסה לעסקה מבלי שהיו בידיה ערבויות ועומדת עתה בפני מכרז חדש מבלי שסוכם דבר עם החברה. מצב ביניים זה, אינו בריא למועצה ויש להגיע בהקדם לחוזה מוסדר עם חברה להעסקת נאמני כשרות.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

1. עסקים שלא נמצאים בפיקוח הרבנות – בביקורת התברר שחברת תנובה, השוק הסיטונאי והשוק העירוני אינם בפיקוח הרבנות רחובות. כמו כן, נתגלה שעסק אחד בתחום המוניציפאלי של העיר רחובות מקבל שירותי כשרות מעיריית נס ציונה, בניגוד לחוק. הביקורת בדעה שיש לכלול עסקים אלו ועסקים נוספים במידה וקיימים, תחת כנפי ההשגחה של הרבנות ברחובות.

17. מקוואות ועירובין

א. כללי

המקוואות והעירובין מופעלים באחריות הלכתית של הרב ישעיהו ליבוביץ. האחריות המינהלית בנושא מקוואות מוטלת על מנהלת הלשכה, בנוסף לתפקידה.

ב. בתחום המקוואות והעירובין נמצאים בתקן 19 עובדים מהם 7 במשרות חלקיות ובסה"כ 16.9 אך מאושרים בתקן רק 13.4 משרות כדלקמן:

תקן	משרות בפועל	איוש	הערות
	--	1	רב למקוואות ועירובין ללא תקן
2 אחראי מקוואות	2	2	1 איש אחזקה למקוואות 1 מועסק בפועל בעירובין ומקבל שעות נוספות לאחזקת המקוואות, השני מועסק באחזקת מקוואות
2 בלנים	2	2	--
13 בלניות	8.3	8	מתוכם 2 מנקות
סה"כ 19 עובדים	סה"כ 12.3	סה"כ 13	13

הערה:

- מועסקים ללא אישור:
1 רב לעירובין ולמקוואות
1 בלנית
- בנוסף מופעלות 5 בלניות בערבי שבתות וחג ועוד 6 בלניות ומנקה כממלאות מקום.
- בהתאם לדיווח המועצה מס' הטובלות בכל המקוואות בשנת 2008 הסתכם ב- 31,017 ובשנת 2009 ב- 31,745.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ג. בעיות בתחום המקוואות

- 1) בשנים האחרונות התרחבה העיר, נוספו לה שכונות והדבר לא בא לידי ביטוי בהקמת מקוואות באזורים החדשים.
- 2) המקוואות הקיימים, רובם עברו שיפוץ, להוציא מקווה שעריים, הסגור זמן רב לצרכי שיפוץ. ביתר המקוואות יש בעיות של תיקוני טחב, צביעה, גדר צניעות, הכשרות חניה ועוד. חלק מבעיות אלו הוגשו במרוכז למשרד לשירותי דת. ריכוז הנושאים המצריכים טיפול, באומדן כספי של 772 אלף ₪, ניתן בנספח ד'.
- 3) קיים תעריף למקוואות שפורסם לאחרונה בשנת 2003 והוא בתוקף עוד משנת 1999, המועצה גובה בהתאם לתעריף למעט ב- 3 מקרים:
 - א) טבילה במקווה כללית לנשים כולל מקלחת. המועצה גובה 5 ₪ מעל התעריף שהוא 10 ₪
 - ב) טבילה במקווה כללית לנשים כולל אמבטיה המועצה גובה 4 ₪ מעל התעריף שהוא 16 ₪
 - ג) טבילה בתא מיוחד (מקווה כלות) המועצה גובה 2 ₪ מתחת לתעריף שהוא 30 ₪לביקורת נראה שיש צורך להעלות התעריף שלא עודכן למעלה מ- 10 שנים ע"י פנייה למשרד לשירותי דת ולקבל אישור להעלאה (לא רק לגבי 3 המקרים אלא לגבי כל התעריף), דבר שיקטין את הגרעונות במקוואות, אולם עד לתיקון התעריף נראה לביקורת, שיש לגבות בהתאם לתעריף.

ד. בעיות בתחום העירובין

- 1) בסיוור עם הרב האחראי שערכה הביקורת הסתבר שבשלושה מקומות בעיר אין עירוב (קטע של הכביש העוקף המזרחי בכניסה לפארק רבין, קטע קטן בכביש החדש היוצא משכונת מרמורק (כביש עוקף דרום מערבי), וקטע מגינות סביון עד כפר גבירול בעלות של כ- 126 אלף ₪. המועצה פנתה למשרד לשירותי דת וביקשה אישור להקצבת הסכום הנדרש להתקנת עירוב.
- 2) העירוב נבדק לכל אורכו ביום חמישי לקראת שבת ובדיקה שנייה מתקיימת עם הרב ביום שישי לפני כניסת השבת בשתי הבדיקות מתבצעים תיקונים, לעירוב במידת הצורך.
- 3) בסיוור נתגלו מספר בעיות:
 - א) קבלנים הזורקים פסולת, הפוסלת את העירוב ויש צורך למדרג את ערמות הפסולת ולהכשיר את העירוב.
 - ב) קבלנים שעובדים בעיר, או אזרחים העובדים ליד ביתם ופוגעים בעירוב. מוצע לבדוק אפשרות לחייב באישור לפני ביצוע העבודות, כך שהעירוב לא ינזק.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ג) שטחים זרועים – לבדוק אפשרות העברת מידע שוטף למועצה ע"י העירייה על שטחים זרועים בעיר. (להקל על הבקרה בתחום העירוב).
- ד) צמחיה גולשת הפוגעת בעירוב – לעתים הבעלים מתנגדים לגזום ויש צורך למצוא פתרונות של גיזום בשעות שאין השגחה של הבעלים/המחזיקים. הביקורת מציעה סיוע מידי של מח' הפיקוח באכיפת הנושא.
- ה) העובד המתקן את העירוב פועל לבדו וקרה כבר פעמיים שנפל מהסולם ולא היה מי שיקרא לעזרה. נראה לביקורת שהמועצה חייבת לשלוח עם העובד, מלווה שיסייע או יזעיק עזרה בעת הצורך.

18. מדריכת כלה

- א. התפקיד היה קיים בתקן ובוטל עם פרישת העובדת שעסקה בכך לגמלאות, כיום מבצעות את ההדרכה נשים בהתנדבות.
- ב. לדעת הביקורת הנושא צריך להיות מבוסס על מדריכה קבועה במשרה חלקית או בהסכם, אך לא על בסיס של התנדבות.

19. רשם נישואין

- א. בתקן המועצה, מוגדר רשם הנישואין כמנהל מדור ב' תפקיד שהיקף משרתו 0 (אפס), לפי התקן, אך ממלא את התפקיד עובד שמועסק מעל לתקן. כן מועסקת ב- 60% משרה מזכירה כתבנית המסייעת לרשם הנישואין בהקלדת תעודות נישואין.
- ב. רשם הנישואין מרכז בנוסף לתפקידו את הגבייה במועצה. הביקורת בדקה את רישומי רשם הנישואין וכן את נושא הגבייה ואין הערות.
- ג. הביקורת בדעה שיש לאייש את התפקיד, שכן הוא רשמי ומצריך שיבוץ (מתן תשובות לפניות הציבור בנושא תעודת רווקות, נישואין ועוד), פרט לכך שהוא מרכז את הגבייה במועצה.

20. הנהלת חשבונות

- א. בראש הנהלת החשבונות מועסק מזה שנים, (א.ש.) הממלא למעשה את תפקיד אחראי הנהלת חשבונות ותשלום השכר לעובדי המועצה.
- ב. במהלך חודש מרס השנה התקשר ראש המועצה עם חברה שתבצע את תשלומי השכר לעובדים ולגמלאים, ועבודת הנהלת חשבונות ע"י קבלן, עם פרישתו המתוכננת (במסגרת תכנית הבראה) לגמלאות.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

21. עובדי מנהלה
בנוסף למחלקות אלו מועסקים בתפקידי מנהל עובדים כדלקמן:
- א. מזכיר מועצה
 - ב. מנהלת לשכה (תקן כראש מדור) בנוסף לתפקידה מבצעת גם את תפקיד מנהלת המקוואות (מנהלית) וכן מטפלת בפניות הציבור.
 - ג. מנהל חשבונות (בתקן כמנהל מחלקה) – למעשה תפקידו רוקן מתוכן תשלום השכר הועבר לניהול חברה ואת הנהלת החשבונות הכוונה להעביר לביצוע חברה חיצונית.
 - ד. מזכירה כ- 60% משרה מסייעת בעבודת המזכירות של המועצה, הדפסת תעודות רשמיות ועוד.
 - ה. איש אחזקה קיים בתקן אבל אינו מאושר לעבודה (משרה בפועל 0), בפועל מועסק איש אחזקה ע"ח תקן עובד ניקיון ומבצע שליחויות. לדעת הביקורת את עבודות האחזקה בבניין המועצה ניתן יהיה להטיל על אחד העובדים בנוסף לתפקידו.
 - ו. 2 עובדות ניקיון (קיימות בתקן 50% משרה ועוד 60% משרה – יחד 1.1 משרה). בפועל מועסקת פועלת ניקיון אחת.
 - ז. בהתאם להנחיות יש לקיים מוקד טלפוני 24 שעות ביממה. למועצה אין את האמצעים ואין גם את ההצדקה לכך. הנושא נפתר באמצעות הלשכה במשך שעות הפעילות בלבד.

22. דו"ח נוכחות עובדים
הביקורת בדקה את דו"ח הנוכחות לחודש דצמבר 2009 ולהלן הערותיה:
- א. עובדים המועסקים בבניין המועצה ומחתימים בד"כ כרטיס נוכחות:-
 - 1) עובדים שלא החתימו כרטיס נוכחות ביציאה או בכניסה ואין עדות לתעסוקתם.
 - 2) עובדים שהחתימו כרטיס אך בוצעו תיקונים בדו"ח ללא הסבר וללא חתימת הממונה.
 - 3) קיימים עובדים ותיקים שאינם משלימים 42.5 ש"ע בשבוע.
 - 4) עובד המקבל תמורה בגין פיצול יום עבודה ולא מבצע את הפיצול.
 - 5) עובדים המחתימים כרטיס נוכחות פעם ביום מקבלים את שכרם המלא מבלי לדווח ידנית שעבדו את מלוא השעות.
 - ב. עובדים שלא מחתימים כרטיס נוכחות:
 - 1) אין הקפדה של עובדים לדווח על הימים שבהן עבדו או נעדרו ועל חתימת הממונה. לדעת הביקורת חיוני שתהיה חתימת העובד וחתמת הממונה כבסיס לתשלום.
 - 2) עובד שהושעה מעבודתו ממשיך לדווח על שעות עבודה, כולל שעות נוספות ועבודה במוצאי שבתות ומקבל שכר בהתאם לדיווחו. ההסבר שהשעייתו לא נעשתה פורמלית אינו מקובל על הביקורת.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- (3) עובד שרושם נוכחות קבועה מידי יום. משעה 8.00 עד 15.00 ומשעה 18.00 – 20.00, ביום שישי עובד רק 4 שעות מ- 8.00 עד 12.00 ובמוצ"ש משעה 19.00 עד 21.00. (9 שעות בימים א-ה ו-4 שעות במימי שישי ושבתיים במוצ"ש, עבור עבודה זו מקבל שכר מלא בתוספת 40 ש"נ לפי 150% ו- 12 שעות לפי 200%.
- (4) עובד שעובד 6.5 ביום (מ-7.00 עד 13.30) ומקבל שכר מלא.
- (5) ככלל, עובדי חוץ מדווחים שעות עבודה, כולל שעות נוספות לרוב אחידות לכל החודש.

- ג. (1) הממצאים מצביעים על דיווחי נוכחות לא סבירים, במיוחד לגבי עובדים המדווחים בדיווח ידני. נראה לביקורת שחייב להיות רישום נוכחות ממוכן. בהעדר אפשרות כזו, לבצע ביקורת פתע לגבי עובדים שאינם מחתימים כרטיס ולהיווכח שהדו"ח הידני מתאים למציאות (ערב סיכום הממצאים, הוסבר לביקורת על תוכנית שתביא לפתרון של ממש בבקרת הנוכחות).
- (2) טיפול מיוחד ומהיר דרוש לגבי העובד שהושעה מעבודתו וכן לגבי עובדים שמחשבים את שכרם בניגוד להוראות.

23. ניהול יומן חופשות

- א. בבדיקת הביקורת נמצא שאין המועצה מנהלת יומן חופשות לגבי העובדים ואין רישומים מסודרים לגבי החופשה הצבורה שעובדים זכאים לה.
- ב. בהעדר ניהול יומן חופשות אין גם אפשרות להתריע בפני עובדים שהם עלולים להפסד ימי חופשה אם לא ינצלו אותם.

24. קרו צדקה וחסד

- א. במאזן הבורח לשנת 2009 מופיע בזכות מזה שנים סכום של 9,000 ₪ סכום שהיה בסיס לקרן צדקה וחסד שלא תופעלה הלכה למעשה.
- ב. לדעת הביקורת יש לסגור במאזן השנתי את הקרן שאין מקום להפעלה במועצה.

25. רכישות וספירות מצאי

- א. נבדקה מדגמית מערכת רכישה של המועצה ומתברר שלא מנוהל רישום על רכישת מוצרים ברי קיימא.
- ב. מנהלת הלשכה לפני רכישה, מבקשת הצעות מחיר מספקים לקביעת הספק הזוכה, אך לא נמצא תיעוד לכך.
- ג. כתוצאה מן האמור לא מתקיימת כלל ספירת מצאי ובדיקתו, דבר המתחייב להעשות מידי שנתיים.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

26. טיפול בהמחאות חוזרות
המחאות חוזרות לא טופלו ע"י המועצה. צ'קים שהוחזרו הופחתו מהסכומים שנגבו ללא כל טיפול. לדעת הביקורת, יש להעביר הטיפול בהמחאות חוזרות, ללא תשלום הוצאות ע"י המועצה. (העו"ד גובה את עמלתו מהחייב).
27. מענקים ותמיכות במוסדות ע"י המועצה
א. בהתאם למאזן הבוחר לשנת 2009, הוציאה המועצה בשנה האחרונה 44.5 אלף ₪ כמענקים ותמיכות לגופים שונים: כ- 12 אלף ₪ למסיבות תורניות, כ- 25 אלף ₪ לתשמישי קדושה וכ- 7.5 אלף ₪ למוסדות נתמכים.
ב. נראה שלא היה מקום להוצאות אלו, במיוחד לאור מצבה הכספי הקשה של המועצה.
28. התקשרות עם יועץ משפטי
א. ההתקשרות עם היועץ המשפטי כוללת: תשלום שנתי לעו"ד על שירותי יעוץ ובנוסף תשלום מיוחד בגין ייעוץ וטיפול בתביעות המועצה ונגד המועצה.
ב. לפי נתוני היועץ המשפטי, היועץ מקבל תשלום על שירותי הייעוץ השוטפים ועל שירותי הייעוץ המיוחד רשומים הדברים כחוב המועצה לעורך הדין.
בסה"כ מצביע עורך הדין על חוב בסך כחצי מיליון ₪. לכאורה נראה כי עלות הייעוץ גבוהה, ופרט לבדיקת החשבון כמפורט, נראה לביקורת שיש לבדוק חלופות אפשריות עם יועצים משפטיים אחרים.
29. חתימת חוזים של המועצה
בהתאם לסעיף 12 לחוק שירותי הדת היהודים תשל"א 1991, חוזים של המועצה ייחתמו ע"י הרשות המקומית וראש המועצה. הביקורת לא מצאה חוזים של המועצה שנחתמו במשותף עם העירייה.
30. הליכים משפטיים פתוחים
א. לפי דיווח היועץ המשפטי של המועצה, קיימים 5 נושאים פתוחים שטרם הוכרעו בבית המשפט:
(1) תביעת הסתדרות המעוף נגד המועצה, בענין זכויותיו של עובד המועצה (מר י.ר. ומר י.ת.).
(2) תביעת רב שכונה לשעבר (שהוצא לגמלאות) לקבוע שהוא זכאי למעמד רב עיר.
(3) תביעת שכר וזכויות של קייסים מהמועצה הדתית שלא שולמו.
(4) 2 תביעות בעניין חוב של רשת קלאב מרקט למועצה בעניין חוב של אגרת כשרות שחייבת הרשת למועצה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ב. בהתאם למכתב היעוץ המשפטי של המועצה מיום 10.2.2010 מסתכם חוב המועצה לעוה"ד בסך 482 אש"ח. לדעת הביקורת המועצה צריכה לבדוק יתרת חוב זו ע"פ ההסכם עמו, שכן הוא מפרט חובות משנים קודמות שהביקורת לא מצאה לגביהם התייחסות המועצה.

ג. להערכת הביקורת, עלולות להיווצר עוד תביעות מצד עובדים הנובעות מהלנות שכר ומתשלומים שהעובדים זכאים להם וטרם שולמו.

31. מיחשוב המועצה

א. מצב המיחשוב בתקופת הממונה עד סוף 2009 היה בכי רע, לא היה מחשב אחד ברמה בכל המועצה ולא הופעל החיבור לאינטרנט. כ"כ לא ניתן היה לעבוד עם המוסדות עקב אי התאמת המחשב במועצה ומחשבים במוסדות.

ב. עם כניסת היו"ר החדש שודרגו המחשבים דבר שיאפשר בהמשך ניצול המערכות וייעול העבודה.

ג. נדרש לבצע תכנית רב שנתית למיחשוב המועצה, שתביא לחסכון בשעות העבודה, תוך התקדמות בהתאם ליכולות התקציב.

32. נהלי עבודה

א. אין במועצה נהלי עבודה בכל תחומי עבודתה האמור מונע מלבצע בקרה על ביצוע תפקידי המועצה. (למעט נהלי הרבנות כאמור).

ב. לדעת הביקורת יש לכלול הנושא בתכנית העבודה של המועצה באופן שהנהלים יכתבו במהלך שנה אחת.

33. ביטוח המועצה

א. בהתאם לחוזר מנכ"ל המשרד לשירותי דת סעיף 76, קיימת חובה לדאוג לכיסוי ביטוחי של המועצה, כדי למנוע תביעות כספיות עקב אירועי ביטוח שונים.

ב. המועצה התקשרה עם חברת ביטוח, כללה את כל הנושאים המתחייבים בהתאם לחוזר לביטוח והתחייבה לשלם 42,000 ₪ סכום הנמוך ב- 6,000 ₪ משנה קודמת.

34. נושאים שהמועצה אינה מפעילה בתחומה

א. להלן הנושאים שהמועצה אינה מפעילה בתחומה:

(1) שחיטה – מבוצעת ע"י מפעל המאושר מבחינה כשרות על ידי רב העיר.

(2) קבורה – הנושא מופעל מזה שנים ע"י חברה פרטית.

ב. לדעת הביקורת נדרשת יוזמה מצד המועצה להכנסת שני נושאים אלו תחת כנפיה, לפחות בנושא קבורה.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

מסקנות

35. **תקציב המועצה**
- א. מזה שנים אין למועצה תקציב מפורט הן להכנסות והן להוצאות.
ב. המועצה גם לא טורחת להגיש הצעת תקציב, למשרד לשירותי דת, הצעה שתכלול גם פירוט השימוש בהכנסותיה המיועדות.
ג. התקציב המאושר למועצה אינו מספיק לכסות אפילו את השכר לעובדי המועצה וגמלאיה.
36. **כח אדם**
- א. מחד קיימים 12 עובדים שאין לגביהם אישור העסקה, מאידך אין מקור תקציבי לכיסוי עלויות המועסקים במועצה. הדבר מחייב להיערך במגמה למצוא פתרון לבניית מודל שבו תוכל המועצה למלא את יעודה.
ב. המצב המתמשך שנים של אי סגירת הפערים התקציביים, פוגע באופן משמעותי בתפקוד המועצה.
37. **רבנות**
- א. לכאורה 2 רבנים אינם משובצים לעומת תקן של שני רבנים שאינם מאוישים אך מתחייב הסדר שיפתור את הבעיות הפתוחות:
(1) סגירת נושא החוזים שנחתמו ללא סמכות עם 3 רבני שכונות שיצאו לגמלאות והסדרת הפעילות הרבנית לשכונות אלו.
(2) מציאת פתרון לשכונות שנותרו ללא רב שכונה.
ב. חתימת החוזים להעסקת 3 רבני שכונות לאחר שיצאו לגמלאות בוצעה ללא סמכות.
38. **מחלקת כשרות**
- א. האחריות על מחלקת כשרות לא מקבלת ביטוי בתקן המועצה (היקף משרה בפועל של משגיח כשרות ראשי – אפס), תפקיד שמתחייב, לאור היקף הפעילות.
למעשה פועלים כאחראים שניים, רב פוסק בנושא כשרות ומנהל מחלקה שניהם במשרה מלאה.
ב. מספר העובדים בפועל במחלקה 16 לעומת 11 משרות מאושרות בתקן, מתוכם עובד אחד רשום ומקבל שכר למרות שאינו עובד למעשה.
ג. במחלקה אין רישום שהמשגיחים אישרו כי קראו את נהלי הכשרות ומתחייבים לפעול לפיהם.
ד. אין הקפדה שהפרוטוקול השיחה והסיכום עם בעל העסק יהא חתום ע"י מנהל המחלקה וע"י בעל העסק.
ה. תיק הכשרות של עסק, אינו כולל את כל התכתובת ביחס לכשרות של העסק, כמו: תמצית בדיקת הכשרות, והמלצה לרב לאשר כשרות וכן הערות שמקבל בעל העסק אודות הכשרות.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ו. חסר פרוטוקול של וועדה שממליץ על מתן הנחות בתשלום דמי כשרות.
 - ז. משגיח הכשרות שנקרא "מפקח כשרות" ממלא דיווח ידני על שעות עבודתו ואין בקרה באופן מעשי על פעילותו.
 - ח. נתגלה משגיח כשרות (מפקח) שמילא בנוסף, תפקיד מקביל בעיר אחרת, בניגוד לנהלים.
 - ט. חסרה בקרה שמשגיחי הכשרות, המועסקים ע"י חברה, מקבלים שכרם עפ"י החוק.
 - י. למנהל מח' כשרות אישר הממונה לימודי משפטים ע"ח העבודה (יום לימודים אחד ע"ח העבודה בשבוע) לימודים שאינם נדרשים למילוי תפקידו.
 - יא. מנהל מח' כשרות לא מדפיס נוכחות בעבודה ביציאה (מחתיים רק בכניסה).
 - יב. חוזה עם החברה להעסקת נאמני כשרות
 - 1) החברה העסיקה נאמני כשרות בפועל ללא חוזה מ- 1 אוג' 2009 (קיים חוזה אך הוא לא חתום ע"י המועצה).
 - 2) המועצה הפעילה את החוזה למרות שלא היו בידיה ערבויות ומבלי שנתקיימו כל תנאי החוזה.
 - יג. עסקים שלא נמצאים בפיקוח הכשרות של המועצה
 - 1) "תנובה" בשטח שיפוט עיריית רחובות, השוק הסיטונאי והשוק העירוני אינם בפיקוח הרבנות.
 - 2) כן נתגלה עסק בשטח שיפוט עיריית רחובות, שמקבל שירותי כשרות מעיריית נס ציונה, בניגוד לחוק.
39. מקוואות ועירובין
- א. מקוואות
 - 1) התרחבות העיר לא קיבלה ביטוי בתוספת מקוואות לשכונות החדשות.
 - 2) במקוואות קיימים בעיות של תיקוני טחב, צביעה וכד' שמחייבות פתרון תקציבי.
 - 3) ב- 3 מקרים גובים עבור השירות במקוואות שלא בהתאם למאושר.
 - ב. עירובין
 - 1) ב- 3 מקומות בעיר אין עירוב.
 - 2) ישנה פעילות של קבלנים ואזרחים הגורמת לפסילת העירוב. נדרשת פעילות בשיתוף העירייה לצמצם את הנזק לעירוב.
 - 3) העובד המתקן את העירוב עובד ללא ליווי, דבר המסכן את בריאותו.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

40. מדריכת כלה - המדריכה שמילאה בעבר את התפקיד במועצה, יצאה לגמלאות והתפקיד מתבצע ע"י מתנדבות.
41. רשם נישואין - איוש התפקיד מתחייב מאופי התפקיד ומצריך מינוי רשמי.
42. דיווח נוכחות עובדים
א. נתגלו ליקויים ברישום נוכחות של עובדים, בחלקם מחוסר נהלים ברורים.
ב. אין דיווח נוכחות של עובד בשעות מסוימות ולמרות זאת מקבל שכר, תשלום השכר צריך להיות מותנה בדיווח העובד וחתימת הממונה.
ג. דיווחי נוכחות, בעיקר אלו שממולאים ידנית, לא סבירים.
43. ניהול יומן חופשות – המועצה אינה מנהלת יומן חופשות.
44. קרן צדקה וחסד – הקרן לא פעילה מזה שנים. נדרש לבטל הסכום שנותר בה ולהעמידו לצרכי המועצה.
45. רכישות וספירות מצאי
א. לא קיים תיעוד על קבלת הצעות מחיר ברכישות לצורכי בקרה.
ב. לא מנוהל רישום על רכישת מוצרים בני קיימא.
ג. לא מבוצעות ספירות מצאי במגמה לוודא שאין חוסרים במצאי.
46. טיפול בהמחאות חוזרות – אין מוודאים גבייה של המחאות חוזרות.
47. מענקים ותמיכות במוסדות ע"י המועצה – במצבה הגרעוני של המועצה היא הוציאה בשנת 2009 44.5 אלף ₪ כמענקים ותמיכות למוסדות שונים.
48. חתימת חוזים של המועצה ע"י הרשות המקומית – חוזי המועצה לא נחתמו ע"י הרשות המקומית, יחד עם ראש המועצה, בהתאם לנוהל.
49. הליכים משפטיים פתוחים –
א. מדובר בסכומים משמעותיים המחייבים טיפול במגמה לצמצם למינימום, את הנזק.
ב. חוב המועצה לעורך הדין המטפל, לא נבדק באופן יסודי.
50. מיחשוב המועצה
בשים לב למגבלות התקציביות, תכנית רב שנתית למיחשוב וייעול עבודת המועצה, נדרשת בהקדם.
51. נהלי עבודה – חסרים נהלים בכל תחומי העבודה של המועצה.
52. יוזמה להפעלת תחומים חסרים במועצה – נושאי שחיטה וקבורה אינם מופעלים ע"י המועצה בתחומה.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

המלצות

53. **תקציב המועצה -**
- המצאות המועצה בחוב של כ- 15 מיליון ₪ כאשר החוב הולך וגדל מיום ליום, מחייבת הערכות חרום, תוך מאמץ של כל העובדים. מומלץ: -
- א. לערוך תכנית צמצומים שתביא בשלב ראשון, לאיזון התקציב השוטף לשנת 2010, כלומר שהשנה לא יעלו ההוצאות על ההכנסות.
- ב. לבדוק אפשרות הגדלת ההכנסות ע"י הגדלת השירותים הניתנים ע"י המועצה.
- ג. להביא את התכניות הנ"ל לאישור המשרד לשרותי דת.
54. **כח אדם**
- א. אין לקלוט עובדים ללא אישור.
- ב. לצורך התכנסות לתקציב הקיים יש להציע תקן כ"א מינימלי שיכלול מילוי כל התפקידים החסרים, ע"י העובדים הקיימים, דבר שיתרום לצמצום הפיטורין במידה מירבית.
- ג. שנת 2010 החלה כבר לפעול בגרעון לשם כך יש לבצע מיידית, צעד שיצמצם את ההוצאות ע"י ביטול העבודה בשעות נוספות, האמור יחייב במקומות מסוימים, עבודה במשמרות, או ש"ע גמישות כדי להבטיח מילוי כל המשימות מחוץ לשעות הפעילות.
55. **רבני שכונות – מומלץ :-**
- א. להטיל את תפקיד רבני שכונות שאינם מאויישים ע"י הרבנים הקיימים, משימה שתבוצע בשיתוף פעולה עם הרב הראשי.
- ב. לבטל פורמלית את החוזים שנחתמו שלא כדין. בגלל רגישות הנושא, יש לפעול בנושא בהנחיית המשרד לשרותי דת.
56. **מחלקת כשרות**
- א. אין הצדקה לקיום 2 אחראים למחלקה, הביקורת התרשמה מתפקידו של הרב הפוסק וממליצה שהוא יכהן כאחראי מחלקה.
- ב. בהעדר תפקיד מתאים למנהל המחלקה מומלץ שהמנהל הנוכחי יסיים את תפקידו במועצה.
- ג. כנ"ל מומלץ שהמפקח (משגיח כשרות שהורחק מתפקידו לפני למעלה משנה) יסיים את תפקידו במועצה. הביקורת אינה רואה אפשרות שיבוצו בתפקיד אחר.
- ד. אשר לתיפקוד המחלקה מומלץ :-
- (1) להחתים את משגיחי ומפקחי הכשרות על מסמך המאשר כי קראו את נהלי הרבנות הראשית בנושא כשרות ומתחייבים לפעול פיהם.
- (2) לוודא שהסיכומים עם בעלי העסקים בנושא כשרות מפעלים/עסקיהם, יהיו חתומים ע"י נציג בעל העסק ומנהל מח' כשרות.
- (3) לכלול את כל התכתובת והאירועים בנושא כשרות, בתיק העסק במחלקה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 4) למנות את המזכיר המטפל בכל התכתובת, כאחראי על התיקייה ולוודא כי תהיה, בגלל רגישותה, נעולה תמיד. תיק יוצא רק באישור הרב הפוסק בנושא כשרות ויוחזר בסיום הטיפול בו.
- 5) הנחות לבעלי עסק בנושא כשרות, ינתנו רק לאחר המלצת וועדה שתמונה ע"י המועצה, פרוטוקול הוועדה יחתם ע"י חברי הוועדה ויאושר ע"י ראש המועצה.
- 6) יש לוודא בקרה על שעות העבודה של משגיחי הכשרות ומפקח הכשרות.
- 7) יש למצות את הדין עם מפקח הכשרות שעבד במקביל בעיר אחרת כמשגיח כשרות, ללא היתר מראש.
- 8) יש לחייב את החברה המעסיקה את נאמני הכשרות לשלם להם עפ"י החוק.
- 9) ההטבה שניתנה לעובד, יום לימודים בשבוע ע"ח העבודה, לא היתה חוקית ויש להפסיקה לאלתר (הלימודים במשפטים אינם נדרשים למילוי תפקידו).
- 10) לוודא שכל העובדים במחלקה, שאינם עובדי חוץ, מחתימים כרטיס נוכחות בכניסה וביציאה מעבודתם.
- 11) לוודא שהחברה המעסיקה נאמני כשרות, תפעל על פי חוזה חתום ומאושר, כולל ערבויות למועצה למילוי תנאי החוזה.
- 12) יש לוודא קיום בדיקה שנתית על כשרות העסק והמלצה של הרב הפוסק למתן תעודת כשרות.
- 13) לוודא הכללת כל העסקים בשטח השיפוט של עיריית רחובות תחת הפיקוח של רב העיר.
- 14) לוודא שמפקח לא יפקח באותו עסק ברציפות מעל 3 שנים.

57. מקוואות ועירובין

א. מקוואות מומלץ :-

- 1) לקבל אישור המשרד לשרותי דת להעלות התעריפים לשימוש במקוואות, עד אז לגבות בהתאם לתעריף המאושר ע"י המשרד לשרותי דת.
- 2) על המועצה להעלות את הצורך במקוואות נוספים, עקב התרחבות העיר וגידול האוכלוסייה.
- 3) לבצע התיקונים הנדרשים במקוואות הקיימים, כדי להביאם למצב של שימוש תקין.

ב. עירובין – מומלץ :-

- 1) לאתר מקורות תקציב ולהבטיח קיום עירוב בהקדם בשלושת המקומות החסרים בעיר.
- 2) שהעירייה תסייע למועצה באכיפת ההוראות, במגמה לצמצם למינימום פסילת עירובין ע"י קבלנים ותושבי העיר.
- 3) על המועצה לוודא צירוף ליווי לעובד המתקן את העירוב, שיבטיח סיוע/קריאת עזרה בעת הצורך.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

58. מדריכת כלה – מומלץ להמיר את תקן המזכירה ב- 60% משרה, שתשמש הן כמדריכת כלות והן כמזכירה.
59. רשם נישואין - מומלץ להפשיר את התקן של רשם הנישואין שיהיה אחראי גם על גביית ההכנסות במועצה (כבעבר).
60. הנהלת חשבונות – עקב הכוונה להעביר את הנהלת החשבונות לגורם חיצוני, על המועצה לוודא מסירת העבודה לגורם אמין שיהיה בבקרה של בכיר במועצה.
61. מנהלה – מומלץ לוותר על עובד מיוחד לנושא אחזקה ולהטיל האחריות על אחזקת בנין המועצה על אחד מעובדי המועצה.
62. דו"ח נוכחות עובדים – מומלץ :-
- א. שכל העובדים ככלל ידפיסו כרטיס נוכחות בכניסה וביציאה מהעבודה.
 - ב. רישום נוכחות ידני, בגלל יציאה בתפקיד, חופש, או העדרות מסיבה כלשהי, יוסדר ע"י העובד ויאושר ע"י הממונה.
 - ג. התשלום לעובד יהיה אך ורק לפי דיווחו ולאחר אישור ממונה.
 - ד. לנהל מעקב ובקרה על דיווח נוכחות ידני של עובדי חוץ מחוץ לבניין המועצה.
 - ה. יש לחשב את השכר בהתאם לחוק.
63. ניהול יומן חופשות – יש לשחזר ולקיים באופן שוטף יומן חופשות של עובדי המועצה.
64. קרו צדקה וחסד - מומלץ לבטל הקרן ולעדכן את הביקורת על ביטולה.
65. רכישות וספירות מצאי – מומלץ :-
- א. להבטיח השארת תיעוד לבקרה, על אופן בחירת ספק.
 - ב. לנהל ספר מצאי ולרשום בו את כל המוצרים בני קיימא במועצה. לצורך כך נדרש לבצע בהקדם ספירת מצאי, כאשר הספירה תהווה בסיס לרישום בספר המצאי.
 - ג. לבצע ספירת מצאי במועצה אחת לשנתיים כמקובל בעירייה.
66. המחאות חוזרות -
- א. מומלץ שהמועצה תתקשר עם עו"ד לגביית ההמחאות החוזרות. המחאות שחזרו ינסו לגבותן במועצה ואם אין הצלחה לגבותן הן יועברו לעו"ד. העו"ד יגבה את כל עמלותיו מבעל ההמחאה.
 - ב. יש לאתר את ההמחאות שנתקבלו במועצה ולטפל, במגמה לגבותן.
67. מענקים ותמיכות במוסדות - מומלץ שלא לאשר מענקים ותמיכות כלשהן בשים לב למצבה הכספי של המועצה.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

68. התקשרות עם יועץ משפטי – מומלץ לבדוק את ההתקשרות עם היועץ המשפטי וכן את החוב שנצבר לזכותו.
69. חתימת חוזים של המועצה ע"י הרשות המקומית - מומלץ לקיים את סעיף 12 לחוק שירותי הדת ולהחתים נציג בכיר של העירייה על חוזים המוצאים ע"י המועצה. הביקורת ממליצה שהנציג יהיה גזבר העירייה.
70. הליכים משפטיים פתוחים -
א. מומלץ לקבל יעוץ משפטי נוסף, לגבי ההליכים הפתוחים יתכן וכדאי לפעול בשיטת גישור או בשיטה אחרת שתוזיל ותאיץ סיום ההליכים.
ב. כן מומלץ להתייעץ לגבי נושאים שעתידים להפתח, במגמה לצמצם את הנזק למועצה.
71. מיחשוב המועצה – מומלץ להכין תכנית רב שנתית, מותאמת לאפשרויות התקציב, לייעול ומיחשוב המועצה.
72. נהלי עבודה – מומלץ להכין תכנית לפירסום נהלי עבודה של המועצה. לדעת הביקורת ניתן לקבוע תכנית לשנה אחת שבמהלכה יתפרסמו כל הנהלים.
73. יוזמה להפעלת תחומים חסרים בפעילויות המועצה – מומלץ לנקוט יוזמה במגמה שנושא הקבורה והשחיטה יופעלו בעיר ע"י המועצה.

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

נספח ב'

המועצה הדתית תקן כ"א ואיושן

היקף משרות מאושרות בפועל ואיושן

מס'	שם התקן	משרות בפועל	ש.מ	ש.פ	הערות
1	ראש מועצה	1	גדסי	אלדד	
2	רב מקומי	1	קוק	שמחה	
3	רב חבר לשכה	1			
4	רב שכונה	1	כהן	צבי	
5	רב שכונה	1	בר אילן	נפתלי	
6	רב שכונה	1	גלובסקי	מנחם מנדל	
7	רב שכונה	1	נתנאל	אהרון	
8	רב שכונה	0			זגאי יצחק ע"ח מועצת ב"ש
9	מזכיר ב	1	כהן	שמעון	
10	מנהל מחלקת חשבונות	1	שפיבק	אהרון	
11	מוסמך ניקור	1	יוסף	ניסים	
12	מנהל מדור א,	1	עזרי	אסתר	
13	מנהל מדור ב.	0			היה משובץ רשם הנישואין
14	משגיח כשרות ראשי	0			היה בתקן 0.6 משרה
15	משגיח כשרות נודד	0			
16	משגיח כשרות נודד	0			
17	משגיח כשרות נודד	0			
18	משגיח כשרות נודד	0			
19	משגיח כשרות נודד	1	וינבך	שרגא	
20	משגיח כשרות נודד	1	משה	שטרן	
21	משגיח כשרות נודד	1	כהן	אליהו	בפועל מנהלן של הכשרות
22	משגיח כשרות נודד	1	שואן	שמשון	

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

23	משגיח כשרות נודד	1	סמדג'יה	בנימין	לא עובד ומקבל שכר
24	משגיח כשרות נודד	1	דהן	יצחק	
25	משגיח כשרות נודד	1	קוסיב	לוי	משמש גם כממלא מקום מנקר
26	משגיח כשרות נודד	1	פתאל	דניאל	
27	משגיח כשרות נודד	1	שושן	טירן	
28	משגיח כשרות נודד	1	קיסנר	צבי	משגיח מעשרות
29	אחראי מקוואות	1	חנוך	חיים	עוסק במקוואות בעירובין
30	אחראי מקוואות	1	וולף	אורי	אחזקה במקוואות
31	מזכיר רבנים	1	פוגל	נחמן	
32	מזכירה	0.6	גנץ	רות	מזכירת כשרות ומסייעת בלשכה
33	איש אחזקה	0			
34	בלן	1	דויטש	אריה	
35	בלן	1	משולם	יחיא יחיאל	
36	בלנית	0			בתקן בחצי משרה
37	בלנית	0			בתקן משרה
38	בלנית	0			בתקן משרה
39	בלנית	1	הילל	שולמית	
40	בלנית	1			
41	בלנית	1			
42	בלנית	1	אוחיון	ליזט	
43	בלנית	1	בן אברן	שרה	מנקה
44	בלנית	1	זינגר	שושנה	
45	בלנית	0.8	שטרית	פנינה	
46	בלנית	0.5	צעדי	יהודית	
47	בלנית	0.5	מלכה	עליזה	
48	בלנים	0.5	כרמי	דליה	מנקה
49	עובדות נקיון	0.6	דובינסקי	מינה	מנקה מנהלה
50	עובדות נקיון	0.5	יוסף	נטף יואל	אחזקת בנין המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

(נספח ג')

רשימת מפקחי כשרות ומספר העסקים המפוקחים על ידם

<u>עסקים</u>	<u>11 מפקחי כשרות</u>	.א.
13	יצחק דחן	
13	שושן טירן	
5	קוסיב לוי	
15	דניאל פרנקל	
13	חיים עזרא	
11	וינבק שרגא	
9	יוסף נסים	
11	שואן שמעון	
11	קיסנר צבי	
14	שטרן משה	
<u>11</u>	יהונתן תם	
126 בתי עסק		
	מפעל מפוקח ע"י	.ב.
1	הרב הפוסק	
	מפעלים המפוקחים	.ג.
	ע"י מנהל מח' כשרות <u>3</u>	
130	סה"כ בתי עסק	

הערות:

1. יש כ- 40 עסקים שלא מועסקים בהם נאמני כשרות והמשגיח/המפקח מבצע את הפיקוח.
2. נכון לכתובת הדו"ח נוספו כ- 10 בתי עסק. בסה"כ יש כ-140 בתי עסק נושאי תעודת כשרות.

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

ב. מועסקים שטרם נתקבל אישור העסקה

מס	תפקיד	ש.מ	ש.פ	הערות
1	רב העדה האתיופית			משולם ע"י מועצה דתית ב"ש
2	רב מדריך כפר גבירול	מזרחי	שלמה	
3	רב מדריך רוחני	מלכיאל	יוסף	
4	רב מנהל מחלקת כשרות	יהושע	ראוכברגר	
5	רב פוסק משגיח כשרות	לייזער	יעקב שאול	
6	רב משגיח כשרות	חיים	עזרא	
7	רב משגיח כשרות	תם	יונתן	
8	רב משגיח כשרות	קרוצנקו	ברק	
9	רשם נישואין	רן	יהושע	
10	מקוואות לעירובין	ליבוביץ	ישעיהו	
11	בלנית	מועלם	מרים	מקווה שעריים
12	מנקה	אסתר	שורי	מקווה שעריים
13	מנקה	שלום	אורטל	מקווה מדר

ג. בלניות עש"ק

1	אביסרור	יהודית	שעריים	
2	מבצרי	ציונר	בר אילן	
3	שרה גקלין	צעדי	מרמורק	
4	שמואלי	רונית	שופטים	
5	נאוה	אברהם	מדר	

הערה : מקבלות על עבודת בערבי שבתות וחגים

ג. מ"מ בלניות ומנקות

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

1.	עובד	מלכה	בלנית
2.	חדד	צפורה	בלנית
3.	כהן	שירה	בלנית
4.	בנגי	שרית	בלנית
5.	שעיה	מרים	בלנית
6.	כהן	רינה	בלנית
7.	לשם	הדסה	מנקה

הערה : מקבלות שכר רק במחליפות

ה. מ"מ משגיח כשרות מקבל שכר רק כמחליף משגיח כשרות (מפקח) - אשואל יוסף

ו. גמלאים

מס"ד	שם ומשפחה	מס"ד	שם ומשפחה
1	גואטה יצחק	25	הלוי נפתלי
2	גרז יצחק	26	הלוי שמעה
3	גנץ חיה	27	קראיני פנינה
4	שטיין אלימלך	28	דמתי שושנה
5	רוטשילד שרה	29	גנץ יהושע
6	קרטה שמעה	30	גוטפרוינד אביגדור
7	קוקיס מרדכי	31	בן חיון שושנה
8	עותמי מרגלית	32	בלום מרדכי
9	סיאני שלמה	33	אוחיון דוד
10	נעמן צביה	34	בונדר יוסף
11	נודל נעמי	35	אשואל בת שבע
12	נודל מרדכי	36	אינדיג אברהם
13	נודל מנחם	37	מרין רות
14	משולם נתן	38	משולם זרח
15	משולם איילה	39	כהן יצחק
16	מחרבי רחל	40	צברי אהליאב
17	מזרחי יוסף	41	ברזני ויקטוריה
18	לוינגר צבי	42	שרעבי ישי
19	כהן יצחק	43	מנדלבוס נחום

20	כהן יעל	44	שרעבי נתן
21	ירושלמי מרים	45	שהרבני אברהם
22	יעקובוביץ שרה	46	רובין אברהם
23	טיטלבוים חיים	47	קרטה אברהם
24	חורי חיים	48	מחרבי חיים

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

		ריכוז	ז.
		(א)	
		תקנים	
49	1. תקן כ"א		
43.9	2. היקף משרות התקן		
39	3. היקף עובדים בתקן בפועל		
36	4. היקף משרות בפועל		
1	5. רב העדה האתיופית		
		מקבלי שכר	(ב)
36	6. היקף עובדים מקבלי שכר		
1	7. רב העדה האתיופית משולם ע"י מועצת ב"ש		
<u>12</u>	8. עובדים שתעסוקתם לדת אושרה		
49	9. סה"כ ביניים		
<u>48</u>	10. גמלאים (מקבלי שכר)		
97	11. סה"כ מקבלי שכר		
		בנוסף	(ג)
5	12. בלניות משק		
7	13. מ"מ בלניות ומנקה		
1	14. מ"מ משגיח כשרות		
13	15. סה"כ משלימים ומחליפים		
<u>110</u>	סה"כ כללי		(ד)

הערה: נדרש אישור להעסקת 12 עובדים

נספח ד'

תיקונים ושיפוצים הנדרשים במקוואות

מ ס' 1.	המקווה	הדרוש תיקון	אומדן העלות באלפי שקלים
.1	סה"כ כללי	ריכוז	772

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

200	סה"כ	שופטים	2.
20	א. סורגים		
30	ב. בורות השקיה וזריעה		
20	ג. צביעת המבנה		
30	ד. תיקון אריחי קרמיקה מחוסר איורור		
20	ה. איטום גג		
20	ו. גדר צניעות		
20	ז. איטום בורות		
25	ח. החלפת תנור הסקה		
15	ט. אוטומטים למילוי מקוואות		
58	סה"כ	קרית משה	3.
20	א. תיקון גג		
20	ב. תיקון מערכת חשמל וארון חשמל		
6	ג. התקנת 2 מזגנים		
10	ד. פיתוח חצר		
2	ה. אוטומט למילוי המקווה		
184	סה"כ	שעריים	4.
100	א. שיפוץ ותיקון מקווה גברים		
20	ב. גדר צניעות		
10	ג. הכשרת חנייה		
20	תיקון הגג		
10	שיפוץ הבור		
20	סורגים ורשתות		
4	אוטומט למילוי מקוואות		
100	סה"כ	כפר גבירול	5.
20	א. תיקון גג		
25	ב. פיתוח חצר ומדרכה		
20	ג. צביעת המתקן		
30	ד. תיקון הביובים		
3	ה. דלת ממוגנת		
2	ו. אוטומט למילוי המקווה		
44	סה"כ	מדר	6.
10	א. תיקון ביוב ואינסטלציה		
10	ב. גדר צניעות		
20	ג. תיקון גג		
4	ד. אוטומט למילוי מקוואות		
100	סה"כ	מרמורק	7.
20	א. תיקון גג		
10	ב. מערכת חימום		

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

20	ג. צביעה		
20	ד. שיפוץ מרתף		
25	ה. גינון + גדר		
5	ו. אוטומט למילוי מקוואות		
86	סה"כ	בר אילן	.8
10	א. השלמת סורגים		
40	ב. החלפת אינסטלציה		
20	ג. תיקון גג		
10	ד. בניית מאגר		
6	ה. אוטומט למילוי מקוואות		

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

דו"ח ביקורת מס' 2/30 – "רשת חוויות רחובות"
מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ – חל"צ

כללי

1. הביקורת בנושא "רשת חוויות רחובות מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ - חל"צ" – חברה לתועלת הציבור, נערכה לסירוגין, בחודשים אפר' – אוגוסט 2010. הביקורת כללה מדגם של פעילות החברה בתחום: הכספי, המינהלי והתפעולי.

2. טיוטת הממצאים הועברה ל- מנכ"ל ול- יו"ר החברה לקבלת הערותיהם והארותיהם. (לא נתקבלו הערות, כפי הנראה בעקבות החלפת המנהל הכללי ודירקטוריון החברה)

רקע

3. החברה "רשת חוויות רחובות מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ - חל"צ", הינה בבעלות "הסוכנות היהודית" והקמתה נבעה מהצורך של רישום הבעלות על תרומות שנתקבלו להקמת הרשת והספרייה במסגרת "המגבית היהודית המאוחדת".

4. החברה אושרה ע"י רשם החברות ב- 11 ביולי 1980 במסגרתה פעלו בהדרגה המתנ"סים בקרית משה ובכפר גבירול והספרייה העירונית ע"ש מאירהוף על שלוחותיה.

5. על מנת לשפר את תפעול המועדונים, שהיו כפופים לאגף החינוך בעירייה, סוכם בשנת 1996, לצרף 11 מועדונים ל- 2 מתנ"סים שהיו קיימים אז (בקרית משה ובכפר גבירול) ולהפעילם כרשת עירונית אחת, בהנחייה ובהדרכת "החברה למתנ"סים".

6. עפ"י הסיכום הועברו בספט' 1996 האחריות והניהול של המועדונים לרשת המתנ"סים ברחובות, תוך מינוי מנכ"ל מטעם "החברה למתנ"סים" שהוא גם ממומן על ידה.

7. ב- 30 במרס 2008 שונה שם החברה ל"רשת חוויות רחובות מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ - חל"צ" הרשת פועלת בהנחיית החברה למתנ"סים – מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ – חברה ממשלתית הפועלת ברחבי הארץ.

8. ברשת 5 מרכזי פעילות + 3 אגפים הבאים:

א. מרכזים

(1)	חוויות אושיות (כולל: חוויות חשמונאים)
(2)	חוויות גבירול (כולל: דוד אלעזר, בגין)
(3)	חוויות קרית משה (כולל: חוויות נוה יהודה)
(4)	חוויות שוויץ (כולל: חוויות מרגולין)
(5)	המתנ"ס החרדי – מהו"ת

ב. אגפים

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 1) גיל רך ומשפחה (מעונות, אוכלוסיות צרכים מיוחדים, צהרונים ויחידה להתפתחות הילד).
- 2) תרבות (הפעלת רכזי תרבות במרכזי הרשת, חוויות תרבות – תיאטרון וזמר)
- 3) ספריות (ספרייה מרכזית ע"ש מאיריהוף וסניפים במרכזי הרשת)

הפריסה מבחינת תכנים, כוללת: אוכלוסיות בעלי צרכים מיוחדים, חוגי העשרה ולמידה ויזמות נוער.

9. הרשת פועלת על בסיס הסכם שנחתם בין העירייה לבין חברת "רשת חוויות רחובות מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ" (להלן החברה הסוכנותית) לבין החברה למתנ"סים – מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ, הסכם מיום 29.10.2002, לפיו העירייה מעבירה לחברה הסוכנותית את הניהול והפיתוח על המרכזים הקהילתיים בתחום שיפוטה, לפי רשימה, החברה הסוכנותית מקבלת על עצמה לנהל ולפתח את המרכזים הקהילתיים בתנאים המפורטים בהסכם. שעיקריו:

א. על החברה הסוכנותית להציע תכנית עבודה שתכלול את כ"א הנדרש ואת ההוצאות הכספיות וההכנסות על מקורותיהן, העירייה תעמיד תקציב בהתאם לתקציבה המאושר.

ב. הנכסים בהם מנהלת הרשת הם בבעלות העירייה, והחברה הסוכנותית מקבלת מהעירייה רשות שימוש בהם והיא האחראית לאחזקתם. המבנים ישופצו ע"י העירייה בהתאם לתכנית מאושרת מראש.

ג. מנכ"ל החברה הסוכנותית ימומן ע"י החברה למתנ"סים, החברה אמורה לממן 2 משרות, אלא שמשרה שנייה תמומן עם איוש תפקיד הסמנכ"ל.

10. היקף כ"א המופעל ברשת חוויות, נתון לתנודות, בהתאם למשימות. נכון לאוגוסט 2010 הוא כולל 766 עובדים מתוכם 246 נושאי משרה.

11. דירקטוריון החברה הנוכחי כולל 12 חברים. מתוכם: 2 נציגי עירייה, 6 נציגי ציבור, 2 נציגי החברה למתנ"סים ו- 2 נציגי הסוכנות היהודית. לדירקטוריון 2 ועדות: כספים ו- כ"א.בראשות 2 חברי דירקטוריון. לשתי הוועדות לא נקבעו נציגים מתוך הדירקטוריון וכתוצאה כל חברי הדירקטוריון פרט ליושבי הראש, משמשים גם כחברי הוועדות.

הרכב הדירקטוריון אינו לפי התקנון: 40% נציגי העירייה (בפועל 16.7%), נציגי ציבור 40% (בפועל 50%) ו- 20% נציגי הסוכנה"י והחברה למתנ"ס (בפועל 33.3%). 3 מורשי חתימה של החברה הסוכנותית, עפ"י החלטת הדירקטוריון, מ- 15.8.2010; יו"ר הדירקטוריון, מר יניב מרקוביץ ומנכ"ל החברה. חתימתם של שניים מתוך השלושה מחייבת את החברה.

12. תכנית עבודה ותקציב

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

א. החברה מפרסמת חוברת לציבור, מידי שנה, לפני התחלת שנת הלימודים, ובה היצע של חוגים ופעילויות לכל הגילאים, כולל אוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים. מגוון הפעילויות כולל: חוגים, מעונות, צהרונים, טיפול בגיל הרך, השאלת ספרים. הפרסום נעשה גם בעתונות ואמצעי פרסום אחרים. הציבור נרשם לחוג ומשלם עבור היקף המפגשים עד לסוף השנה. תלמיד המצטרף בשלב מאוחר יותר משלם רק עבור המפגשים שהוא נוכח בהם, תלמיד גם יכול לפרוש במהלך שנת העבודה, הכל בהתאם לתקנון ידוע מראש עליו חותם הנרשם.

ב. צפי ההרשמות מוביל לתכנית עבודה לכל מרכז פעילות המתאגדת לתכנית עבודה לכל הרשת, המעובדת לכלל תקציב ההכנסות והוצאות ומקבלת אישור להפעלה מדירקטוריון החברה לפני כניסת שנת הכספים החדשה.

ג. תכנית העבודה לשנת 2010 קיבלה אישור הדירקטוריון, ממנה מסתכם היקף פעילות החברה בסך 53.1 מליון ₪. להלן כמה חתכים של הפעילות:

(1) תקציב הכנסות לפי גורמי מימון (באחוזים):

השתתפות עצמית	59%
העירייה	20% (מתוכם 10% העברה לאחרים)
הסוכנות	13%
גורם פרטי	4%
החברה למתנ"סים	2%
פאקט	1%
משרדי ממשלה	1%

(2) חלוקת תקציב ההוצאות לפי סוגי הוצאות (באחוזים)

(א) שכר	65%	
(ב) פעילות	22.2%	
(ג) קבלנים	5.9%	
(ד) הזנה	5.3%	
(ה) הצטיידות	1.6%	

(3) חלוקת ההוצאות לפי גופים (באלפי ₪)

	<u>תקציב באלפי ₪</u>	<u>באחוזים</u>	
	53,132.8	100.0	
הגוף	7,597.0	14.3	סה"כ
			חוויית שוויץ
			חוויית אושיות (כולל
	4,594.6	8.6	חשמונאים)
	3,374.9	6.3	חוויית קרית משה
	2,588.9	4.9	חוויית כפר גבירול
	1,895.2	3.6	חוויית על הבמה (תרבות)
	8,113.6	15.3	חוויית גיל הרך
	4,294.6	8.1	בתי תלמיד
	1,892.6	3.5	ספריות

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

1.5	775.5	מתנ"ס חרדי
13.2	7,015.0	פאקט
10.4	5,508.2	בית החמישה
1.4	767.2	אוכלוסיות מיוחדות
5.3	2,811.4	קפה ארומה
2.6	1,382.3	מנהלה
		כיסויי גרעונות משנים
1.0	521.8	קודמות

4) תקציב ההנחות מסתכם בסך 20 אלף ₪ ומהווה כ- 4 פרומיל מהיקף הפעילות וגם סכום זה מחולק עפ"י הקריטריונים ובהמלצת רשויות הרווחה. (לא כולל הנחה לילד שני בצהרונים).

הערות:

- א. מקור הנתונים תכנית העבודה של החברה לשנת 2010.
- ב. נכון לכתיבת טיוטת הדו"ח התחזית היא שהיקף הפעילות יגדל בכ- 4 מש"ח ויגיע לכ- 57 מש"ח.

ממצאים

13. ניהול החברה

- א. עפ"י תקנה 36 א' של החברה, להחלטת מועצת המנהלים יהיה תוקף מחייב, רק אם הצביע בעדה מנהל אשר מונה ע"י הסוכנות היהודית. אישור מזכיר החברה שהמנהל אשר מונה ע"י הסוכנות היהודית עפ"י תקנה 28 א' צירף את קולו וחתם עליה, תהא הוכחה מכרעת לתוקפה של ההחלטה.
- ב. המצב שבו לסוכנות היהודית (הבעלים) זכות וטו על כל החלטה אינו קביל לדעת הביקורת, כי הוא עלול לשתק את פעילות החברה ולפגוע במטרותיה.
- ג. הביקורת בדעה שיש צורך לקבל הסכמת הסוכנות היהודית לשנות את התקנות באופן שזכות הוטו תוגבל רק להחלטות שיש בהן כדי לשנות ייעודם של מבנים בחברה.

14. מעקב אחר ביצוע מועצת המנהלים

- א. בישיבות המועצה מדווח המנכ"ל על בצוע החלטות המועצה ועל הפעולות השוטפות המתבצעות ברשת, אך דיווח זה אינו מקבל ביטוי בפרוטוקולים של המועצה. כ"כ חסר מעקב תקופתי על ביצוע ההחלטות מטעם מועצת המנהלים.
- ב. הנושא הועלה בדו"ח ביקורת קודמת משנת 1999 והובטח כי הדבר יבוא על תיקונו.

15. תכנית העבודה של החברה

- א. עפ"י ההסכם בין העירייה לבין חברת "רשת חוויות" ולבין חברת המתנ"סים, סעיף 4 א' על חברת "רשת חוויות" להציע לא יאוחר

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שהולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ו) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

מ- 30 יום מתחילת שנת הכספים תכנית עבודה מפורטת ואת המשאבים הכספיים הנדרשים לביצועה.

- ב. לביקורת נראה שהצגת תכנית העבודה עד 30 יום לאחר תחילת שנת הכספים מאוחרת מדי ויש להקדים את ההגשה לעירייה לפני תחילת שנת העבודה. בפועל, בשנה האחרונה, התוכנית אושרה ע"י דירקטוריון חוויות לפני תחילת שנת הכספים ב- 31.12 כך שהקדמת האישור ע"י הדירקטוריון בכמה ימים תאפשר העברה לפני תחילת שנת הכספים.
- ג. הביקורת לא מצאה התייחסות העירייה לתכנית העבודה, לא בשנת 2010 ולא בשנים קודמות, הביקורת מוצאת לנכון להעיר כי מן הראוי שתהיה תגובה בעיקר בכל הנוגע לבקשות החברה הסוכנותית לכיסוי הוצאות ע"י העירייה.

16. מרכזי הפעילות

- א. הביקורת בקרה בכל מרכזי הרשת, ראתה מקרוב את מיגוון הפעילות הענפה ברשת והתרשמה מאוד מרמת הביצוע הסדר והניקיון. במיוחד שמה דגש הביקורת על נהלי תקבולים ותשלומים, גביית חובות ורישום עדכני של הנתונים במחשב המאפשרים לקבל מידע מידי על הנעשה בכל סניף/יחידה וקבלת מאזן בוחן מעודכן בכל מועד.
- ב. מבחינת היקף הפעילות (תקציב 2010) עומד חוויות גיל רך בראש עם 15.3% מהתקציב, אחריו חוויות שוויץ 14.3% מהתקציב וחוותם את הרשימה, המתנ"ס החרדי עם 1.5% מהתקציב.
- ג. הביקורת גם עמדה מקרוב על הפעילות מבחינה תכנית, כולל: חוגים, מעונות, צהרונים ועוד. ומצאה שהפעילות כולל רישומי נוכחות בפעילות משביעה רצון. הערות הביקורת מועטות יחסית יפורטו להלן לפי מרכזים ונושאים.

17. חוויות כפר גבירול

- א. חוויות כפר גבירול כולל למעשה 2 מרכזים, המרכז בדוד אלעזר והמרכז בביה"ס ע"ש בגין.
- ב. המרכז בביה"ס ע"ש בגין אמור היה להיות מרכז הפעילות לפי דגם מיוחד המשלב את פעילות המתנ"ס בקהילה עם ביה"ס. מנהל ביה"ס ומנהל חוויות גבירול יושבים זה ליד זה, בכפיפה אחת ומתואמים ביניהם.
- ג. "רשת חוויות" כפר גבירול מחזיק עדיין במשרדים בביה"ס בגין אבל מנהל הסניף כבר אינו יושב במשרדים שנועדו לכך ומנהל את סניף הרשת מתוך מבנה ישן ולא הולם, כאשר יש משרדים נאים והולמים שבפועל לא מאוישים.
- ד. ההסבר שניתן שהמקום בביה"ס "בגין", קטן ואינו מאפשר לנהל ממנו את סניף הרשת.
- ה. בעיה נוספת שכ-70 אחוז מהאוכלוסייה המשתתפת ברשת באה משכונת רחובות ההולנדית הסמוכה, השואפת להקים מרכז משלה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

דבר שיביא להתרוקנות המרכז בכפר גבירול וביטול השילוב בין השכונות, אותו כור היתוך חשוב שהוקם, עומד בסכנת חיסול. לדעת הביקורת נדרש מאמץ מיוחד והתערבות הגורמים לעידוד והחזרת המרכז ע"ש בגין, לבלום את הקמת מרכז מתחרה ולחזק את השילוב בין האוכלוסיות.

18. חוויות על הבמה (תרבות)

- א. חוויות תרבות מאפשר בין היתר לציבור להשתתף בהצגות נבחרות וערבי זמר המוצגות באולם "מופת" המושכר לעירייה במחיר סמלי ובאולמות שכורים.
- ב. הצורך בשכירת אולמות בנוסף נובע מכך שאולם מופת מכיל רק 259 מקומות, מספר מקומות שאינו מכסה את עלויות ההצגה כך שקיום הצגה מותנה באולם גדול המכיל לפחות 400 מקומות.
- ג. הרשת שוכרת אולם ממכון וייצמן ומסובסדת ע"י העירייה בסך 650,000 ₪ לשנה לקיום ההצגות, הסיבסוד ממומן ע"י העירייה והוא עלול לגדול. עד שנת 2008 הסתכם הסיבסוד ב- 250 אלף ₪ והוא הוגדל עם הגדלת היקף ההצגות.
- ד. הסיבסוד הוסבר בכך שעיריית שכונות מסבסדות, בסכום גבוה יותר. לדעת הביקורת סיבסוד ההצגות אינו מוצדק ויש נושאים רבים וחשובים יותר להוצאה בסך 650,000 ₪.

19. המתנ"ס החרדי – מהו"ת (מרכז העשרה ופעילות תרבות תורנית)

- א. המתנ"ס פועל משנת 2009 ומטרתו להוות חלק בלתי נפרד מחיי היום יום בקהילה החרדית.
- ב. המרכז מופרד מיתר האוכלוסייה, דבר המהווה תנאי יסודי להגעת האוכלוסייה החרדית לפעילות במרכז.
- ג. היקף הוצאות המרכז בשנת 2009 הגיע לסך כ-817 אלף ₪. השוואת הפעילות בינואר – אוגוסט 2010 (בסך כ- 576 אלף ₪) בהשוואה לינואר – אוגוסט 2009 (269 אלף ₪). מראה על הכפלת הפעילות בשנת 2010. מדובר בשנתיים הראשונות להפעלה וההיקף עדיין לא מוצק.
- ד. הביקורת סיירה במרכז והתרשמה מאוד מהפעילות האינטנסיבית להשתלבות האוכלוסייה החרדית. פעילות הנתמכת ע"י העירייה בסך 360,000 ₪ בשנת 2010. המרכז גם פועל בתוך מתקן שאינו פונקציונלי וקטן לפעילות הנדרשת, ואינו נגיש.
- ה. תמיכת העירייה בשיעור גבוה מאד מהפעילות הכוללת, ראוי לעידוד כל עוד ההשתתפות העצמית מתרחבת והמימון של האוכלוסייה המשתתפת בפעילות, גדל והולך. בשלב זה הנתונים מצביעים על גידול, אך צריך יהיה לבחון כדאיות במהלך השנים הקרובות.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שהלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

20. א. הבסיס החוקי להפעלת הספרייה

- (1) בהתאם להסכם שנחתם בין הסוכנות היהודית לעירייה ב- 30.1.83 התחייבה העירייה לשאת בכל ההוצאות של ההקמה ותפעול הספרייה מעבר לתרומה בסך 500 אלף דולר של מאירהוף, על שמו נקראת הספרייה העירונית, כל מערכת הכספים של הספרייה תהא עצמאית ונפרדת מזו של העירייה ואמנם הספריות מופעלות ע"י החברה הסוכנותית "רשת חוויות רחובות מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י בע"מ".
 - (2) בהסכם עם הסוכנות היהודית נקבע כי כל עובדי הספרייה יהיו עובדי החברה הנפרדת (החברה הסוכנותית), בפועל עדיין נותרו מועסקים 4 עובדי עירייה (3.5 משרות) עובדים אלו מקבלים שכרם ותנאי שירותם כאשר שעות העבודה והחופשות של חלק מהם הינם בהתאם לתפקידם האחרון בעירייה.
- לדעת הביקורת יש לחייב שעובדים אלו, יעבדו לפי המקובל בספרייה, מבלי לפגוע בשכרם.
- הערה זו, הופיעה בדו"ח ביקורת קודם (דו"ח מס' 5 משנת 1999 – סעיף 29 ב') היקף עובדי העירייה צומצם אמנם מ- 6.9 ל- 3.5 משרות, אך בעיית העסקת עובדים, טרם מצאה פתרון.

ב. רשת הספריות

- (1) רשת הספריות מורכבת מספרייה מרכזית אחת ע"ש מאירהוף ועוד 5 ספריות הכפופות לספריה המרכזית ומסונפות ל"רשת חוויות": אושיות, כפר גבירול, קרית משה, חשמונאים (חלק מאושיות) ומרגולין (חלק מחוויות שוויץ – צפון).
 - (2) עיקר הפעילות מתבצעת בספריה המרכזית, לדוגמא בהשאלת ספרים כ- 83 אחוז הספרייה המרכזית וכ- 17 אחוז הספריות המסונפות.
 - (3) בסניף הגדול של "רשת חוויות" (שוויץ-צפון), מקום שיש בו פוטנציאל גבוה לקוראים, אין ספרייה מסונפת. הספרייה במרגולין שהיא חלק מחוויות צפון אינה יכולה לענות על הצרכים וגם לא הגיוני לשלוח את הבאים לחוויות צפון למרגולין.
- נראה לביקורת שסניף חוויות צפון שהוקם בשנים האחרונות, לא הוקמה בו מלכתחילה ספרייה, למרות הפוטנציאל. מן הראוי היה לבחון הקמת ספרייה במקום הגדול ביותר ברשת.

ג. תפעול הספרייה העירונית

לביקורת הערות ב- 3 נושאים בתפעול הספרייה המרכזית :

(1) רישום נוכחות

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

רישום הנוכחות מתבצע מ- 21 לחודש עד 20 לחודש שלאחריו, הבדיקה נעשתה לפי דו"חות נוכחות מ- 21 לאפריל עד 20 במאי 2010. בביקורת נתגלו מקרים לא מעטים של רישום ידני, במקום הדפסה במחשב ללא הנמקה, ואישור הממונה.

2) רישום מצאי

- א) בספרייה לא מנוהל רישום מצאי.
- ב) בעת רכישת ציוד לא מצויין ע"ג החשבונית המאושרת "נרשם במלאי".
- ג) עקב שיפוצים שנערכו בספרייה (בשני שלבים) – שלב א' התבצע בשנת 2008/9 והשלב השני מתבצע במהלך הביקורת ב- 2010), היה צורך לפנות ציוד כדי לבצע את השיפוץ. מחוסר מקום לפנות את הציוד, (הן בעירייה והן ברשת) הוא הוצע לכל מי שמעוניין בעירייה או ברשת חוויות. הציוד הועבר בפועל: לקרית משה, חוויות צפון, בית התרבות ותנועת השומר הצעיר. הציוד שקלטה "רשת חוויות", לא הוסף מיד למלאי – בשיחה עם החשב הוא הודיע שהציוד נרשם בדיעבד. חלק הציוד שלא התעניינו בו, הושבת. נראה לביקורת שהיה צורך למצוא מקום לאחסן הציוד לתקופת השיפוץ ולהחזירו לשימוש בתום השיפוץ.
- עוד מתברר שהתופעה חזרה על עצמה בשלב ב' של השיפוץ והציוד הושבת.

3) ספירת מצאי

- א) ספירת המצאי האחרונה התבצעה ב- 8.6.09 ממנה עולה כי נוצר חוסר שעיקרו נובע לדעת מנהלת הספרייה, כתוצאה מהשיפוץ שנערך בספרייה, לביקורת נראה ששיפוץ לא צריך לגרום לאובדן, אם מטפלים בציוד כראוי.
- ב) מהנימוקים על החוסר, מסבירה המנהלת, שלא נערכה ספירת מצאי עם היכנסה לתפקידה, דבר שלא מאפשר לדעת ממתי הגרעון נוצר, נקודה שמן הראוי לקחת לתשומת לב בעת החלפת בעלי תפקידים ברשת.
- ג) נקודה עקרונית מתעוררת ע"י הביקורת, בכל "רשת חוויות" ספירות המצאי נערכות באחריות "רשת חוויות", דבר התואם את ההסכם בין העירייה לרשת, ואילו בספרייה הספירה נעשית מטעם ובאחריות העירייה. בניגוד להסכם ולחוזה עם הסוכנות היהודית.

21. הוצאות הנהלה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- א. בהתאם לסעיף 20 בהסכם בין העירייה לחברה הסוכנותית, משכורתו, תנאי עבודתו, הוצאותיו וזכויותיו של המנהל יקבעו ע"י החברה למתנ"סים בלבד ועל חשבונה בלבד.
- ב. מנתוני החברה הסוכנותית, (מאזן בוחן לשנת 2009) עולה כי הוצאות הרכב של המנכ"ל בשנת 2009 הסתכמו בסך 79,164 ₪ מתוכם כוסו ע"י החברה למתנ"סים סך 48,000 ₪ בלבד. כלומר 31,164 ₪ מומנו מתקציב הרשת ולא ע"י החברה למתנ"סים. גם בשנת 2010 המצב דומה.

22. התקשרות עם העירייה

- א. העירייה מקציבה מידי שנה סכום שנתי גלובלי של 2.0 מלש"ח, כהשתתפות העירייה בהפעלת "רשת חוויות", המוצא לפי שיקול דעת החברה הסוכנותית סכום זה ממומן ע"י העירייה מידי חודש לפי 1/12 (166.6 אלף ₪) מהתקציב.
- ב. בנוסף מבצעת העירייה ומשתתפת בפרויקטים מיוחדים מוגדרים המבוצעים דרך "רשת חוויות", כאשר לכל פרויקט מקציבה ומאשרת העירייה סכום מוגדר לביצוע. (בשנת 2009 הגיעו הקצבות העירייה לסך של 11.6 מלש"ח).
- ג. הרשת גבתה בין 5% ל- 7.5% ולאחרונה, מספטמבר 2010 הוקטן לשיעור מירבי של 6% מהיקף הפרויקט, שיעור הנועד לכסות תקורת החברה. שיעור של 5% נגבה מכל תשלום של העירייה לרשת ואילו השיעור של 6% נגבה כאשר יש תוספת הוצאות לרשת כמו הוצאות ניהול הגבייה.

- ד. עמלות אלו קיימות מאז קום החברה, אינן כלולות בהסכם בין העירייה לבין "רשת חוויות" ומן הראוי לתת את הדעת עליהן שכן הרשת סבורה שהעמלה סבירה, בעוד הביקורת העלתה את הנושא עוד בדו"ח ביקורת קודם שהשיעור גבוה ומצריך בדיקה וסיכום בין העירייה לבין הרשת, במיוחד לאור העובדה שהיקף פעילות החברה הסוכנותית הולך וגדל (11.2 בשנת 1999 לעומת 53.1 מלש"ח, בשנת 2010 גידול נומינלי של פי 4.7 במהלך 11 שנים).
- ה. לדעת הביקורת רצוי לקבוע גוף בעירייה שיהיה אחראי לקשר בין העירייה לבין הרשת ולפתרון בעיות המתעוררות מדי פעם.

23. התחשבנות עם העירייה

- א. הרשת מגישה תביעות על הכספים שהובטחו ע"י העירייה וטרם שולמו, במהלך שנת 2010 הגיעו התביעות לסכום מצטבר של 3.5 מלש"ח. התביעות נכון ל- 1 באוקטובר 2010 מסתכמות בסך 1.6 מלש"ח, מתוכם חובות משנים קודמות 1,046,000 ₪ (2009 – 261 אלף ₪, 2008 545 אלף ₪, 2006+2007 240 אלף ₪).
- ב. לדעת הביקורת יש לקבוע 2 גורמים בלעדיים שיהיו מוסמכים לחתום על התחייבות לשלם לרשת (הגזבר + מורשה חתימה נוסף

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שהולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

שיוגדר, מטעם העירייה) כך תקבל ההתחייבות תוקף חוקי, עם אומדן למועד תשלום. התחייבות שלא תאושר כנ"ל, לא תוכר כחוב.

24. תקציב וביצוע לשנת 2009 ו- 2010 (חצי שנתי)

א. להלן טבלת השוואה של התכנון לעומת הביצוע של ההכנסות וההוצאות לשנת 2009 (באלפי ₪):

מס' סד'	הגוף	הוצאות			הכנסות			עודף (+) גרעון (-) (ג-ו)
		תכנון	בצוע	אחוז בצוע	תכנון	בצוע	אחוז עמידה	
	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	ז'	ח'
1.	שוויץ	5,922.8	6,469.7	109.2	5,805.8	6,383.1	109.9	- 86.6
2.	שוויץ – בינוי	--	4,014.6	--	--	2,738.0	--	-1,276.5
3.	א. מיוחדות	477.8	494.3	103.5	383.1	431.7	112.7	- 62.6
4.	אושיות	3,861.1	4,931.4	127.7	3,862.1	4,935.6	127.8	- 4.2
5.	קרית משה	4,073.9	3,757.1	92.2	3,729.6	3,458.6	92.7	- 298.5
6.	כפר גבירול	2,494.5	2,324.1	93.2	2,499.0	2,324.1	93.0	--
7.	על הבמה	2,029.5	2,235.3	110.1	2,029.5	2,235.3	110.1	--
8.	גיל רך ו- תל"ן	8,465.6	7,630.1	90.1	9,422.2	8,540.1	90.6	+910.0
9.	בתי תלמיד	3,660.9	4,185.3	114.3	3,611.1	4,185.3	115.9	--
10.	ספריות	1,388.6	1,466.1	105.6	1,357.8	1,482.8	109.2	+ 16.7

11.	מתנ"ס חרדי	817.1	483.7	59.2	817.1	505.8	61.9	+ 22.1
12.	פאקט	7,064.3	7,938.5	112.4	7,064.3	7,938.5	112.4	--
13.	בית החמישה	4,534.9	5,608.4	123.7	4,607.4	5,608.4	121.7	--
14.	קפה ארומה	3,061.5	2,831.8	92.5	3,061.5	2,847.2	93.0	+ 15.4
15.	מנהלה	1,307.0	1,433.5	109.7	1,159.5	1,368.5	118.0	- 65.0
16.	גרעונות	250.5	250.5	100.0	--	--	--	- 250.5
17.	סה"כ	49,410.0	56,054.4	113.4	49,410.0	54,983.0	113.0	-1,071.4

הערות והארות לטבלה (תכנון לעומת ביצוע 2009)

(1) המקור נתוני "רשת חוויות".

(2) ההוצאות גדלו בהשוואה לתכנון ב- 6.6. מליון ₪ שהם 13.4 אחוז. בולטים בחריגה בהוצאות: אושיות (27.7 אחוז) בית החמישה (23.7 אחוז), בתי תלמיד (14.3 אחוז) ומנהלה (9.7 אחוז).

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

לעומתם בלטו בביצוע הוצאות נמוך מהמתוכנן : המתנ"ס החרדי (40.8 אחוז), קרית משה, כפר גבירול וקפה ארומה (כל מרכז כ- 7 אחוז), שיעור דומה לאי הביצוע מוצג הן בהכנסות, והן בהוצאות (ראה הערה 3, בהמשך).

3) ההכנסות גדלו בהשוואה לתכנון ב- 5.6 מליון ₪ שהם 13 אחוז. בולטים בחריגה בהכנסות : אושיות (27.8 אחוז), בית החמישה (21.7 אחוז), מנהלה (18 אחוז), בתי תלמיד (15.9 אחוז), לעומתם בלטו בביצוע נמוך מהמתוכנן בהכנסות : המתנ"ס החרדי (38.1 אחוז), קרית משה, כפר גבירול וקפה ארומה בכ- 7 אחוז כל אחד.

4) הגרעון בסך 1,071.4 אלפי ₪, שהם כ- 1.9 אחוז, בוטל לפי נתוני הרשת והגיע לעודף של 440.1 אלף ₪ שהם 0.8 אחוז, כתוצאה מהוספת הכנסות עתידיות צפויות, ואמנם במאזן לשנת 2009, שהגיע לביקורת מאוחר יותר, מוצג רווח כולל של 1.4 מלש"ח בהשוואה להפסד כולל של כ- 0.4 מלש"ח בשנת 2008.

עיקר השיפור ב- 2009 נובע בעיקר מהגורמים הבאים :

- א) גידול בהכנסות עצמיות מחוגים ופעילויות כ- 15%.
- ב) גידול בהקצבות ותרומות ממוסדות בכ- 4.1%.
- ג) הקטנה בהוצאות הנהלה וכלליות בכ- 12%.

ב. להלן טבלת השוואה של התכנון לעומת הביצוע במחצית שנת 2010 (ינואר עד יוני כולל 2010) :

מס' סד'	הגוף	הוצאות			הכנסות			עודף (+) גרעון (-) (ד-ו)
		תכנון	בצוע	אחוז בצוע	תכנון	בצוע	אחוז עמידה	
1.	שוויץ	7,597.0	4,035.5	53.1	7,597.0	4,111.5	54.1	+ 76.0
2.	שוויץ – בינוי	--	124.5	--	--	52.9	--	- 71.6
3.	א. מיוחדות	767.2	279.5	36.4	777.0	280.6	36.1	+ 1.1
4.	אושיות	4,594.6	2,370.4	51.6	4,594.8	2,302.6	50.1	- 67.8
5.	קרית משה	3,374.9	1,617.5	47.9	3,257.4	1,324.0	40.6	- 293.4
6.	כפר גבירול	2,588.9	1,169.4	45.2	2,588.9	1,305.2	50.4	+ 135.8
7.	על הבמה	1,895.2	952.1	50.2	1,897.2	723.8	38.2	- 228.2

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

+ 892.0	56.7	4,997.7	8,814.9	50.6	4,105.7	8,113.6	גיל רך ו-תל"ן	.8
+ 52.7	52.5	2,252.6	4,294.6	51.2	2,199.9	4,294.6	בתי תלמיד	.9
+ 106.6	45.0	852.6	1,896.4	39.4	746.0	1,892.6	ספריות	.10
+ 91.4	68.6	480.3	699.9	50.1	388.9	775.4	מתנ"ס חרדי	.11
- 1,622.4	39.9	2,797.1	7,015.0	63.0	4,419.5	7,015.0	פאקט	.12
+ 397.7	56.8	3,170.7	5,580.0	50.3	2,772.9	5,508.2	בית החמישה	.13
- 97.7	52.1	1,465.0	2,811.4	55.6	1,562.7	2,811.4	קפה ארומה	.14
- 115.2	46.8	612.3	1,308.3	52.6	727.5	1,382.4	מנהלה	.15
- 260.9	--	--	--	50.0	260.9	521.8	גרעונות	.16
- 1,004.0	50.3	26,728.9	53,132.8	52.1	27,732.9	53,132.8	סה"כ	.17

הערות והארות לטבלה (תכנון לעומת ביצוע במחצית שנת 2010).

א. המקור: נתוני "רשת חוויות".

ב. ההוצאות גדלו בהשוואה למתוכנן ב- 1.2 מלש"ח שהם 2.2 אחוז. בלטו בחריגה בהוצאות: קפה ארומה (11.2 אחוז), שויץ (6.2 אחוז), מנהלה (5.2 אחוז), לעומתם בלטו בביצוע הוצאות נמוך מהמתוכנן; אוכלוסיות מיוחדות (27.1 אחוז) ספריות (21.2 אחוז), וכפר גבירול (9.6 אחוז).

ג. ההכנסות עלו על המתוכנן בכ- 162 אלף ₪. בולטים בהגדלת ההכנסות מעל המתוכנן מתנ"ס חרדי 37.2 אחוז, גיל רך ותל"ן (13.4 אחוז) בית החמישה (13.6 אחוז), שויץ (8.2 אחוז), לעומתם הגופים שלא הגיעו לרמת ההכנסות כמתוכנן: אוכלוסיות מיוחדות (27.8 אחוז), פאקט (20.2 אחוז), על הבמה (23.6 אחוז), קרית משה (18.8 אחוז), ספריות (10 אחוז), מנהלה (6.4 אחוז).

ד. הגרעון בסך 1,004 (מליון ארבעה אלף ₪) הופך לעודף בסך 900 אלף ₪, אם מביאים בחשבון את ההכנסות בעין בגין התקופה המדווחת שהתקבלו מאוחר יותר.

25. רכישות

א. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מ- 15.7.04 מנכ"ל החברה רשאי לאשר רכישות והתקשרויות עד לגובה של 6,000 ₪. מעל 6,000 ₪ יש צורך באישור ועדת הכספים.

למנהלי מתנ"סים וראשי אגפים הסמכות לאשר רכישה או התקשרות עד 2,000 ₪. כל רכישה בסכום של אלף ₪ ומעלה מחייבת 3 הצעות מחיר.

ב. אין הרשאות לחתימה על הזמנות ומנהלי מתנ"סים/ראשי אגפים רשאים לחתום על הזמנות/חוזים ללא הגבלה.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

לדעת הביקורת, הזמנה גם אם היא מתוקצבת מחייבת את החברה ומהווה התקשרות לכל דבר כך שחתימה על חוזה/הזמנה ע"י מנהל מתנ"ס/ראש אגף מעבר לסך 2,000 ₪, מצריכה הרשאה או חתימה ע"י מורשי חתימה של הרשת.

מסקנות

26. ניהול החברה

המצב שבו לסוכנות היהודית יש זכות וטו על כל החלטה של מועצת המנהלים אינו מניח את הדעת, זכות העלולה לשתק את פעילות החברה ולפגוע במטרותיה.

27. מעקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים -

- א. לא נמצא דיווח בכתב, העוקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים.
- ב. אי קיום המעקב, הופיע בדו"ח ביקורת קודם, הובטח כי יבוא על תיקונו ועדיין לא מבוצע.

28. תכנית העבודה של החברה

- א. הצגת תכנית העבודה לעירייה 30 יום לאחר תחילת שנת הכספים, בהתאם להסכם המשולש בין העירייה, "רשת חוויות" והחברה למתנ"סים, מאוחרת מדי. דירקטוריון החברה מאשר אומנם את התכנית והתקציב לפני תחילת השנה, אך נדרשת העברתם לעירייה גם לפני תחילת שנת הכספים.
- ב. הביקורת לא מצאה התייחסות של העירייה לתוכנית העבודה לא בשנת 2010 וגם לא בשנים קודמות, דבר המצריך תגובה, במיוחד לבקשות החברה לכיסוי הוצאות ע"י העירייה, שכן אישור תכנית העבודה והתקציב מאפשרים לחברה לפעול לפי התקציב.

29. חוויות כפר גבירול

- א. "רשת חוויות" כפר גבירול בביה"ס בגין אינו פועל למעשה כמרכז פעילות. למרות שהמקום נבנה בתכנון מראש, שיהיה משולב כרשת מתנ"סים עם ביה"ס השכונתי.
- ב. תחרות בין שכונתית מעמידה בסכנה את המשך קיומו של מרכז פעיל, המהווה "כור היתוך" בפעילות החברתית.

30. חוויות על הבמה (תרבות)

סיבסוד ההצגות בסכום של 650 אלף ₪ בשנה אינו מוצדק לדעת הביקורת מאחר ויש נושאים חברתיים רבים וחשובים יותר לסיבסוד.

31. רשת הספריות

- א. בסניף שוויץ – צפון אין ספרייה, למרות שהסניף הוא הגדול ברשת חוויות.
- ב. תפעול הספרייה
 - 1) נמצאו ליקויים ברישום נוכחות עובדים, רישום ידני במקום הדפסה במחשב ללא הנמקות ואישור ממונה.
 - 2) (א) לא מנוהל רישום מצאי של הציוד המקבל בספרייה.
 - ב) עקב שיפוצים שהתבצעו ומבוצעים, הוצע ציוד לכל המעוניין (ברשת, בעירייה ובתנועת השומר הצעיר) ואותו חלק שלא היה עניין בו הושבת אותו ציוד שהועבר לרשת לא נרשם כנתקבל ולאחר התערבות הביקורת, חשב החברה הודיע כי הציוד שהועבר נרשם בדיעבד.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ג) בספירת המצאי ב- 8.6.09 נתגלה חוסר, שלטענת מנהלת הספרייה, נבע מהשיפוצים.
- ד) הטיפול בציוד לא בוצע כיאות, את האחריות על הציוד ש"הפריע" לשיפוץ, היה צריך ליטול גורם הממונה בעירייה על הציוד ולא לשחררו לכל דיכפין או להשביתו עקב השיפוץ. השארת הטיפול בידי מנהלת הספרייה שאין לה את הידע וגם לא את האמצעים גרם לאובדן, השבתה ונזק של ציוד שהיה נמנע, אילו הופקד בידי גורם מוסמך שיכול היה לאתר מקום לאיחסונו ושמירתו.
- ה) נמצא ליקוי גם בהעברת התפקיד של מנהלת הספרייה, שכן לא נערכה ספירת מצאי עם העברת התפקיד למנהלת החדשה.
- ו) שורש הבעיה בספרייה נובע מקיום שתי רשויות, "רשת חוויות" והעירייה ביחס לציוד הנמצא בספרייה. בכל הרשת הטיפול ברכישה ובספירת המצאי, מתבצע ע"י החברה ואילו בספרייה, הטיפול באחריות העירייה, דבר המנוגד להסכם ולחוזים בין העירייה לרשת ובהסכם עם הסוכנות היהודית. ההפעלה בניגוד להסכם קיימת גם בהעסקת עובדים בספרייה ע"ח העירייה.

33. הוצאות הנהלה

- א. הוצאות הרכב של מנכ"ל "רשת חוויות" כוסו בחלקן (כ-40% ב- 2009) מתקציב הרשת, בניגוד להסכם הקובע: "כי משכורתו, תנאי עבודתו, הוצאותיו וזכויותיו של המנהל ייקבעו ע"י החברה למתנ"סים בלבד ועל חשבונה בלבד".
- ב. היקף ההוצאות שחויב בו תקציב הרשת, במקום החברה למתנ"סים, מסתכם ב- 31,164 ₪. ההיקף בשנת 2010 לא ידוע במדויק לביקורת (בהעדר סיכום השנה בעת בדיקת הביקורת).
- ג. החריגה הנ"ל בוצעה, ביודעין תוך התעלמות מההסכם.

34. ההתקשרות עם העירייה

- א. בהסכם בין העירייה לבין "רשת חוויות", לא נקבע שיעור העמלה שתגבה הרשת בגין פרויקטים המבוצעים ברשת במימון העירייה. השיעור שגובה הרשת בין 5 – 6 אחוזים נראה גבוה לביקורת.
- ב. היקף פעילות החברה גדל משמעותית בשנים האחרונות ואין הצדקה להוסיף שיעור עמלה כה גבוה.
- ג. אין זה מן הנכון והראוי, לדעת הביקורת שבעיות בין העירייה ייפתרו בדרג ראשוני אצל ראש העירייה.

35. התחשבות עם העירייה

- א. הבטחות שניתנות לחברה, ע"י נציגי העירייה, ללא כיסוי תקציבי, אין להם תוקף ולא יכולות להירשם כחוב העירייה לרשת. נדרש להוציא הנחיות ברורות בעירייה וברשת, למנוע מתן הבטחות ע"י גורמים לא מורשים עפ"י חוק, והסתמכות על הבטחות מעין אלו ברשת.
- ב. דרישות הרשת משנים קודמות (2006 – 2009) בסך כמיליון ₪, צריכות להיבדק ע"י העירייה עם הרשת.

36. תקציב וביצוע

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- א. בשנת 2009 נתגלה לפי נתוני החברה פער בין ביצוע ההכנסות לביצוע ההוצאות, של כ- 1.1 מליון ₪ שהם 1.9 אחוז. בסה"כ במאזן סיימה החברה ברווח של 1.4 מליון ₪.
- ב. הפער בין ביצוע ההכנסות לעומת ביצוע ההוצאות מחייב בדיקה לאיתור נסיבות הפערים והדרכים למניעתם.

37. רכישות

- ראשי אגפים/מנהלי מתנ"סים חותמים על הזמנות/חווזים ללא הרשאה. הזמנה/חוזה מהווים התחייבות כספית של החברה ואסור היה להתחייב עליהם ללא הרשאה ממועצת המנהלים של החברה.

המלצות

38. ניהול החברה – מומלץ:
א. לבדוק משפטית, אפשרות צמצום זכות הווטו של הסוכנות באשר לכל החלטה המתקבלת במועצת המנהלים באופן שתוגבל הזכות רק כשהמדובר בשינוי ייעודם של מבנים בחברה.
ב. להעלות הנושא בפני הסוכנות ולבקש את השינוי בתקנה 36 א' של החברה.
39. מעקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים – מומלץ כי:
א. דיווח המנכ"ל יכלול דווח על ביצוע ההחלטות שיירשם בפרוטוקול המועצה.
ב. לקיים מעקב תקופתי, לפחות אחת לשנה לוודא שכל ההחלטות בוצעו.
40. תכנית העבודה של החברה – מומלץ:
א. להקדים העברת תוכנית העבודה והתקציב לפני תחילת השנה התקציבית.
ב. כי העירייה תתייחס לתכנית העבודה, במיוחד לגבי הנושאים הדורשים כיסוי תקציבי מהעירייה.
41. חוויות כפר גבירול – מומלץ:
א. להחיות את המרכז בביה"ס "בגין" בכפר גבירול.
ב. לפעול לבלימת חיסולו של הסניף ולחיזוק השילוב בין האוכלוסיות.
42. חוויות על הבמה (תרבות) – מומלץ:
לבטל את הסיבסוד על ההצגות ולהפנות את הכספים לצרכים חברתיים חיוניים יותר.
43. המתנ"ס החרדי – מומלץ:
לעודד ולהמשיך סיבסודו של המתנ"ס ולבחון המשך תיפעולו החל מהשנה הרביעית להקמתו (2013).
44. רשת הספריות – מומלץ:

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- א. לפעול להקצות מקום לספרייה בסניף שוויץ – צפון, הגדול בסניפי הרשת.
- ב. לתקן הליקויים ברישום נוכחות עובדים.
- ג. לנהל רישום "ספר מצאיי" של כל המצאי הנמצא בספרייה וכל ציוד בר קיימא הנרכש עבור הספרייה.
- ד. לחקור את הנסיבות שהביאו לאובדן/נזק/השבתה של ציוד בעקבות השיפוצים בספרייה.
- ה. לסתום את הפירצה של אפשרות "נזילות של ציוד" כתוצאה מקיום שתי רשויות לניהול הספרייה.

45. הוצאות הנהלה – מומלץ:

- א. לדרוש החזר מחברת המתנ"סים של סכום החיוב העודף בגין רכב המנכ"ל לשנים 2009 ו- 2010 שבוצע בניגוד להסכם.
- ב. לוודא שמקרה כנ"ל לא יישנה.

46. התקשרות עם העירייה – מומלץ:

- א. להוסיף בהסכם בין העירייה לבין הרשת את שיעור העמלה שרשת חוויות תקבל בגין פרויקטים הממומנים ע"י העירייה, תוך הורדת השיעור הנהוג, בהתחשב בגידול היקף הפעילות של הרשת.
- ב. לקבוע גורם בעירייה שיהיה אחראי לקשר בין העירייה לבין הרשת ויפתור בעיות המתעוררות מידי פעם.

47. התחשבות עם העירייה – מומלץ:

- א. לא תוכר התחייבות של העירייה לתשלום, אלא אם אושרה ונחתמה ע"י המורשים לכך בעירייה.
- ב. להוציא הנחיות בעירייה וברשת, לא לתת ולא לקבל הבטחות ללא כיסוי תקציבי חתום ומאושר ע"י המורשים כחוק.
- ג. לקיים דיון בהקדם בין העירייה והרשת לחיסול הדרישות משנים קודמות.

48. תקציב וביצוע – מומלץ:

- א. לקיים דיון בהנהלת החברה, במהלך כל שנת התקציב, לבדיקת הפערים בין היקף ההכנסה להוצאות, לפי גופים, במגמה לאתר נסיבות הפערים, ומציאת פתרון ע"י ביצוע שינויים בתכנית העבודה.
- ב. תוצאת הבדיקה יסוכמו בפרוטוקולים של מועצת המנהלים של החברה.

49. רכישות – מומלץ:

- א. לאשר הרשאות לחתימה על הזמנות/חווזים לראשי אגפים למנהלי מתנ"סים לרכישת מוצרים/שירותים תוך הגבלות בסכומים שמעבר להן יועברו לחתימת המורשים בהנהלת החברה.
- ב. אין להתיר את המצב הקיים לפיו ההזמנות/החווזים נחתמים ללא הרשאה.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

דו"ח ביקורת מס' 3/30 - מינהל וכספים בבי"ס
"נועם הצבי" בנות

כללי

1. כבסיס לבדיקת הביקורת משמש חוזר מנכ"ל משרד החינוך – מיוחד – התשמ"ג הוראות בענייני כספים למוסדות חינוך, הוראות אחרות שהוציא משרד החינוך וכן הוראות שהוציאה עיריית רחובות בנושא.
2. הביקורת בביה"ס נערכה בחודשים מרס – אפריל 2010.
3. טיוטת דו"ח הביקורת הועברה למנהל ביה"ס להגשת הערות/הארות, תגובת המנהל קיבלה ביטוי בגוף הדו"ח.

רקע

4. ביה"ס "נועם הצבי" משתייך לרשת בתי ספר באותו שם שהוא חלק מאגודת מרחביה – עמותה שהנהלתה בירושלים. ביה"ס מוגדר כבי"ס יסודי ממלכתי דתי-תורני. בביה"ס לומדות 350 תלמידות בכתות א – ו, כאשר בכל שכבה יש 2 כתות.
5. ביה"ס גובה, עבור כל תלמידה, מההורים בהתאם לחוזר מנכ"ל משרד החינוך והוצאות עבור ביטוח. כמו כן גובה סך - 2,960 (לשנת תשס"ט) מכל תלמידה, סכום המגיע לכ- 900 אלף ₪ לשנה, המועבר באמצעות ביה"ס לעמותה המספקת שעות לימוד ופעילויות נוספות לתלמידות ביה"ס, האמור אינו כולל תשלום ההורים עבור ספרים הנרכשים באמצעות העמותה.
6. בביה"ס החל משנת תשי"ע מנהל חדש לאחר שהמנהל הקודם, (פרוט בממצאים) לא פרש סופית. מסמכים ודו"חות רבים המתיחסים לתקופת כהונתו של המנהל הקודם נתבקשו ע"י הביקורת וטרם נתקבלו (פירוט בממצאים בהמשך הדו"ח).

ממצאים

7. מורשי חתימה

- א. המנהל החדש בביה"ס החל לעבוד באוגוסט 2009 ואילו זכות החתימה הועברה בבנק איגוד (כספי הורים) ב- 14.3.10 ובבנק הפועלים (כספי עירייה) באפר' 2010 טרם הועברה זכות החתימה. בפועל המשיך לחתום מנהל ביה"ס הקודם, חתימתו הנה בניגוד להוראות, גזברות העירייה היתה צריכה להעביר לבנקים הודעה על ביטול זכות החתימה של המנהל הפורש ועל העברת זכות החתימה למנהל החדש, מיד עם מינויו של המנהל החדש, בפועל המשיך המנהל הקודם לחתום על מסמכים, מבלי שהיה מוסמך לכך.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ב. זכות החתימה לשני נציגי ההורים אמורה להיות עפ"י פרוטוקול משיבת בחירת ועד הורים, בהעדר ועד הורים נבחר בביה"ס, לא ניתן היה להעביר סמכות חתימה להורים. הביקורת העלתה שבבנק איגוד חתם אדם כנציג ההורים, שאין לו בת בביה"ס, על המחאה לבנק איגוד בתאריך 9.3.10. ב- 14.3.10 הופסקה זכות החתימה.

8. דו"חות כספיים

א. תקופת הדו"חות ומועדי הגשה

ביה"ס אמור, בהתאם להנחיות מנכ"ל משרד החינוך לייחס את תקופת הדו"ח השנתי מ- 1 אוגוסט עד 31 יולי ולהגיש עד 5 באוגוסט את הדו"חות הכספיים של כספי הורים וכספי עירייה, בפועל לא הקפידו על הגשת הדו"חות, לא כאשר תקופת הדו"ח נכונה בהתאם להוראות וגם לא במועד בהתאם להנחיות, כלהלן:

(1) דוחות כספי הורים

- (א) תשס"ז – הדו"ח הוגש באיחור של 3 חודשים, נחתם ב- 5.11.07 והתאמת הבנק נערכה ב- 5.11.07 בדיעבד ל- 31.7.07, המנהל החדש במכתבו מ- 16.2.11 הגיב: – "העיכוב נבע בגלל בעיה שנתגלתה בהפעלת התוכנה הממוחשבת, והיה צורך לבצע עבודה ידנית, להגיע לדיווח מפורט של הסעיפים.
- (ב) תשס"ח – תקופת הדו"ח אינה תואמת במקום 1.8.07 עד 31.7.08 ביה"ס רשם 31.7.07 עד 6.8.08. הדו"ח הנכון לשנה זו הוגש באיחור של למעלה מחודשיים.
- (ג) תשס"ט – תקופה הדו"ח אינה תואמת.

(2) דו"חות כספי העירייה

- (א) תשס"ז – תקופת הדו"ח לא מצוינת, הדו"ח הוגש באיחור של שלושה חודשים. ראה תגובה לסעיף 1 (א) לעיל.
- (ב) תשס"ח – תקופת הדו"ח לא תואמת את ההנחיות ומנהל ביה"ס לא חתם על התאמת הבנק כנדרש.
- (ג) תשס"ט – הדו"ח הוגש במועד, תקופת הדו"ח אינה תואמת.

ב. דו"חות כספי הורים

- (1) אי התאמה בין הדו"חות הכספיים (הורים) המועברים לעירייה לבין מאזן הבוחן של ביה"ס. לדוגמה ההוצאות לטיולים במאזן הבוחן של ביה"ס לשנת תשס"ח הסתכמו בסך 78,067 ₪ ואילו בדו"ח הכספי ההוצאות הסתכמו ב- 72,698 ₪, סכום הקטן ב- 5,369 ₪ חוסר ההתאמה קיים גם בסעיפים אחרים, דבר המטיל ספק במהימנות הדו"חות המועברים לעירייה.

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

תגובת ביה"ס – לא הייתה בעבר הקפדה על ביצוע ההוצאות בהתאם לתקציב ובסוף השנה בוצעו העברות להתאמה. עם כניסת המנהל החדש לתפקידו, הופסק הנוהג וכיום מתבצעת הזמנה כספית רק לאחר בדיקה שקיימת יתרה בסעיף התקציבי הספציפי.

(2) הביקורת קיבלה לעיון מאזן בוחן לשנת תשס"ו ולפיו היתה יתרה חיובית בספר הקופה בסך 60,978 ₪, הביקורת ביקשה לקבל את כרטיסי הנה"ח לשנים תשס"ז עד תש"ע וקיבלה תשובה כי לא ניתן לקבלם.

(3) בבדיקת התאמה בין יתרות הפתיחה במאזן הבוחן של ביה"ס והדו"ח הכספי המוגש, נתגלתה אי התאמה במאזן ל- 31.7.07 כלהלן:

הנושא	יתרות מאזן הבוחן	יתרה בדו"ח הכספי	הפרש
יתרות פתיחה	3,983	2,546	1,437
תקבולים/הפקדות	148,868	147,013	1,855
סה"כ	152,851	149,559	3,292

תגובת ביה"ס: ההפרש נבע מכך שבמאזן הבוחן, נכללו צ'קים שטרם נפדו.

(4) בדו"ח לשנת תשס"ח נכללה הכנסה במלגות בסך 4,200 ₪ בכפילות, פעם כסכום שנגבה מההורים כתחליף למלגה ופעם כהכנסה ממלגות.
תגובת ביה"ס: הנושא תוקן החל משנת הלימודים תשס"ט.

(5) מלגות
(א) בשנת תשס"ט הגיעו התקבולים בגין מלגות שנתקבלו בבנק איגוד לסך 2,900 ₪, בדו"ח הכספי אין כל אזכור כנדרש לסכום המלגות כלל. לעומת זאת סך המלגות נרשם בסכום גבוה יותר 3,150 ₪. לעודף בסך 250 ₪ ניתן הסבר, לאחר הביקורת, שהיה רישום מוטעה שבוטל, בסך 250 ₪.
(ב) בדו"ח הכספי לעירייה לשנת תשס"ט נרשם הסכום שנגבה מההורים בסך 3,150, בשעה שלא מדובר בגבייה מההורים, אלא כתקבולים ממלגות. הסכום הנכון כאמור 2,900 ₪.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ג. אישורי יתרות
- 1) בניגוד לתקנות, לא צורפו אישורי יתרות הבנקים לדו"חות הכספיים.
 - 2) הביקורת בקשה לקבל העתקים של דפי החשבון בבנק (בביה"ס חלק מדפי הבנק היו מהאינטרנט ואינם זהים בפרטים לנתוני הבנק), אולם, ביה"ס לא סיפק את דפי התאמת הבנק, דבר שלא איפשר סיום הבדיקה ע"י הביקורת.

- ד. התאמות בנק
- 1) בחוזר מנכ"ל משרד החינוך התשמ"ג סעיף ג' 14 נקבע "בסוף כל חודש יבדוק המזכיר את חשבון הבנק, עפ"י דפי החשבון של הבנק ויתאים את היתרה הרשומה בספרי ביה"ס לאותו תאריך בטופס התאמת בנק..." בהמשך בסעיף ג' 16 נאמר "מנהל ביה"ס יבדוק את ההתאמה שנעשתה ויאשרה". ובסעיף ז' 4 נאמר "העתקים של דפי חשבון הבנק, שיתקבלו מהבנק יתויקו ברצף כרונולוגי, בצרוף הטפסים של התאמת חשבון בנק".
 - 2) מתברר לביקורת כי ביה"ס אינו מבצע; התאמות בנק חודשיות בהתאם להוראות, לא נמצא כי המנהל מאשר התאמת בנק כנדרש ולא נמצא תיוק כנדרש.
 - 3) מנהל ביה"ס דיווח ש"הנושא תוקן".

- ה. המחאות חוזרות
- הביקורת לא מצאה מעקב אחר המחאות שחזרו. הביקורת ביקשה נתונים אלו מביה"ס ולא קיבלה. בספרי הנה"ח יש רישום על המחאות חוזרות אבל לא נמצא מעקב אחר גבייתן. תגובת ביה"ס: ביה"ס יקפיד להבא לערוך מעקב אחר המחאות שחזרו.

9. תשלומי הורים
- א. משרד החינוך קובע את הסכומים לגבייה מההורים, את סכומי הרשות ואת סכומי החובה שישלמו ההורים. הגבייה בפועל מותנית באישור משרד החינוך ובהסכמת ועד ההורים. לבקשת הביקורת ביה"ס לא המציא את אישור משרד החינוך ואת אישור ועד ההורים לשנים תשס"ז ו-תשס"ח. בעקבות הביקורת, ביה"ס המציא את אישור משרד החינוך על הסכומים המותרים לגבייה בתשס"ז וב-תשס"ח.

- ב. מתברר כי אין בביה"ס ועד הורים נבחר, בבקשת ביה"ס לקבלת אישור משרד החינוך לשנת תש"ע, חתום אחד ההורים, כאשר הביקורת לא הצליחה לברר זהותו של אותו הורה, ומי הסמיכו לחתום.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ג. בשנת תשס"ט גבה ביה"ס מההורים סכום הגבוה מזה שהותר לגבות ע"י משרד החינוך כלהלן (לפי כתות בש"ח) :

הכתה	סכום שהותר	סכום שנגבה ביתר
א	492	210
ב	332	113
ג	427	30
ד	471	74
ה	519	52
ו	813	53

תגובת ביה"ס : הסכומים שנגבו ביתר, הינם עבור רכישת ספרים מרוכזת וציוד לשיעורי אמנות.
הערת הביקורת : לא ניתן כל הסבר לגביית היתר ללא אישור משרד החינוך.

ד. אגודת מרחביה הינה עמותה כאמור, הפועלת בכל רשת בתי הספר "נועם הצבי" ומרכזת בירושלים. כאמור לעיל, ביה"ס גבה בשנת תשס"ט סך של 2,960 ₪ מכל תלמידה עבור תוספת שעות ופעילות לתלמידות בסה"כ גבה ביה"ס בשנת תשס"ט כ- 900 אלף ₪ (כאשר סכום זה לא כלל תשלום לאותה עמותה עבור ספרים).
סכומים אלו נגבו בניגוד להנחיה מפורשת של משרד החינוך הקובעת ש"אין לדרוש תשלומים מהורים באמצעות עמותה כלשהי ... תכנית לימודים נוספת מותנית בהסכמה בכתב של ההורים, לתכנית ולתשלום עבורה ... את התל"ן יש לאשר מטעם מנהל המחוז או מורשה מטעמו".
לביקורת לא הוצגו הסכמת ההורים וגם לא אישור מנהל המחוז או מי מטעמו.
בנוסף נתגלו ע"י הביקורת אי-סדרים בניהול הכספים : שימוש בפנקסי קבלות לא ברצף, פנקס שלם של קבלות חסר, קבלות ללא תאריך ועוד, והחמור מכל שלא נמצא שמתקיימים מעקב והתאמה בין הכספים שגובה ביה"ס לבין הסכומים שהעמותה מקבלת מביה"ס. ליקויים אלו הם חמורים לכאורה ומצריכים תיקון מיידי, עם קבלת טיוטת הדו"ח, שכן עלול להיות שימוש לרעה בכספים אלו.
תגובת ביה"ס : הערות הביקורת הועברו לאגודת מרחביה כי אין בידי ביה"ס נתונים כדי להשיב.
הערות הביקורת : ביה"ס גובה את הסכומים עבור האגודה, שלא בסמכות ואם הוא ממשיך לגבות בניגוד להוראות הדבר מחייב הסבר של ביה"ס.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

10. ועד הורים
כאמור, בביה"ס לא מתקיימת בחירה של ועד הורים כנדרש בהנחיות. הביקורת משערת שיש ייצוג מטעם ביה"ס שאינו חוקי. ייצוג זה גם חותם על מסמכים כספיים כפי שנתגלה בממצאים, ללא כל הרשאה מוסדרת וחוקית.
תגובת ביה"ס: "הנושא יתוקן"

11. סדרי רישום וגבייה
א. מזכירות ביה"ס מנהלת את נושא הגבייה ב- 3 מערכות קבלה נפרדות:
(1) תקבולים מהורים עם חשבון בנק נפרד.
(2) תקבולים מהעירייה ממשרד החינוך ועוד – חשבון בנק נפרד.
(3) תקבולים עבור עמותת מרחביה שמנוהלים ללא מעקב בדוק על הכספים. (ראה לעיל בממצאים סעיף 19ד).

ב. סדרי הרישום והגבייה מפורטים בחוזרי מנכ"ל משרד החינוך ואגף החינוך בעירייה (קופות ביה"ס) אך לא מתקיימים בפועל ע"י ביה"ס.

ג. הביקורת בדקה סדרת קבלות ב- 2 מדגמים: 96 קבלות משנת תשס"ח ו- 285 קבלות משנת תשס"ט, נמצא שהקבלות אינן מתויקות בסדר רץ, חלק ניכר מהקבלות כלל לא מתויק, חלק ניכר (כ-1/6) הופקו בשבוע האחרון של דצמבר ואין חתך ברור בתפר בין השנים. בתיק הקבלות נמצאו טפסי הפקדות, אשר צריכות להיות מתויקות יחד עם ההפקדות.
תגובת ביה"ס: "הנושא יתוקן"

ד. נמצאו כספים שנתקבלו ולא הוציאו בגינן קבלות:
(1) המחאה 252 מ-פ.ב. ז"פ 3.2.10 - 200.
(2) המחאה 253 מ-פ.ב. ז"פ 1.4.10 - 200.
(3) המחאה 254 מ-פ.פ. ז"פ 1.5.10 ללא ציון סכום
(4) מזומנים בסך - 200 ₪ והפתק ללא תאריך וללא חתימת מקבל, המציין כי המשלמת א.ס. מכתה ו' 2.
תגובת ביה"ס: הכסף נתקבל ביום שהמזכירה לא עבדה ואי אפשר היה להוציא קבלות. הקבלות הוצאו עם הגעת המזכירה לעבודה. יוקפד להבא לא לגבות כספים כשהמזכירה נעדרת.

ה. טיפול בקבלות
(1) קבלות עם תאריך מאוחר מהרשום בהמחאה, 18 המחאות שהוצאת הקבלה בגינן הוצאה באיחור של בין 6 ימים ל- 84 יום. (הפער בימים בכל ההמחאות במדגם, בין זמן הפרעון למתן הקבלה מסתכם ב- 383 ימים).

(2) המחאות נרשמות פעמיים, שלוש ולעתיים ארבע פעמים באותה קבלה, רישומים סתמיים במספר חשבון בנק, שינוי

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

פרטי שיק המשנה את פרטי ההמחאה במערכת ההפקדות ללא השארת עקבות במערכת הממוחשבת.
קבלות שגויות לא מבוטלות ולא מונפקות חדשות במקומן.
במדגם הקבלות משנה"ל תשס"ט נתגלו רישומים לא נכונים בפרטי קבלות. בסה"כ 33 קבלות עם פרטים לא נכונים). אף קבלה מהשגויות לא תוקנה ולא הוצאה במקומה קבלה עדכנית. עבור 4 קבלות בלבד, מתוך ה- 33 נמצאו טפסי "שינוי פרטי שיק" במגמה לעדכן תאריך פרעון השיק ולא כדי לתקן את ההקלדות הלא נכונות במספרי ההמחאות או במספר חשבון בנק, (טפסי השינוי לא ממוספרים, לא מתויקים בנפרד וגם אין אפשרות לקבל פלט של טפסים אלו או דו"ח כלשהו הקשור אליהם).
המזכירה עשתה שימוש בטופס "שינוי פרטי שיק" רק כדי לתקן תאריכי פרעון שגויים ולא השתמשה לתקן גם את מספרי ההמחאות הלא נכונים.
האמור מעלה תהיות כיצד אף הורה מבין 33 ההורים שקבלותיהם עלו במדגם, לא זכה לקבלת קבלה מתוקנת. העדר רשום ו/או רישום לא נכון של המחאה אינו מאפשר ביצוע התאמת בנק, נאותה או ראויה.
תגובת ביה"ס : (1) הקבלות מוצאות מיד עם קבלת ההמחאות.
(2) המזכירה פועלת לדייק ברישום פרטים הנרשמים בקבלות ובמידה וחלה טעות, היא משתמשת בטופס שינוי פרטי השיק.
לדעת הביקורת גם לאחר התגובה נותרו סימני שאלה על רישום המחאות מספר פעמים, על אי תיקון קבלות שגויות, על חוסר תיוק מסודר, כאשר לא ניתנה לביקורת האפשרות להניח (או להשתכנע), שהליקויים יתוקנו.

1. תקבולים נרשמו בשכבה לא נכונה. בניגוד להנחיות (בחוזר מנכ"ל משרד החינוך תשס"ה 4 (א) ניהול הגבייה והכספים בסעיף 3 וחוזר מנהל אגף החינוך בעיריית רחובות המדגיש: "יש לרכז את תנועת הכספים, תקבולים מול תשלומים בכל סעיף וסעיף לגבי כל שכבה בנפרד".
תגובת ביה"ס : ראה תגובה לסעיף 8. ב' 1).

2. מיון לא נכון של הנתונים :
(1) הכנסות שכבה ו' בתשס"ח - לפי מאזן הבוחן היה עודף הוצאות על הכנסות בסך 9,462 ₪ ואילו בדו"חות הכספיים היה הפוך, עודף הכנסות על הוצאות בסך 217 ₪, מסתבר שהגדילו את ההכנסות בסך 8,010 ₪, שנגבו משכבה ו' עבור רכישה מרוכזת של שירותים לתלמיד והקטינו את ההוצאות בסך 1,669 ₪, ויצרו עודף בין הכנסות והוצאות לטיולים בשכבה ו' בסך 217 ₪, תיקון מכוון להצגת אי חריגות כביכול, בטיולים (תיקון נתון במגמה לא להציג גרעון בטיולים).

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- (2) תקבול של תלמידת שכבה ב' בקבלה 133 מ-1.12.08, נרשם במערכת הממוחשבת כתקבול שכבה א'.
- (3) תקבול מתלמידת כיתה ה' שהיתה אמורה לשלם סך 571 ₪ ושילמה רק 321 ₪ הסכום שנרשם בסעיפי ההכנסות גדל ל-445 ₪, מסיבה לא ברורה ואח"כ הוקטן בסך 134 ₪ ע"י גריעה מכרטיס תשלומים מרצון. פעולות דומות נעשו בתקבולים של 2 תלמידים מכתה ד' וכתה א' – רישום הכנסה בסכום גבוה משהתקבל בסעיף אחד וגריעה בסעיף אחר. לביקורת לא ברור מדוע נעשו השינויים הללו, בניגוד לנהלים? תגובת ביה"ס: ראה תגובה לסעיף 8. ב' 1).

12. הפקדות בבנק

- א. בקלסר ההפקדות 3 סוגים:
- (1) טופסי הפקדה זמני ממוחשב וממוספר – טופס המופק ע"י המזכירה כאשר היא רוצה להפקיד מזומנים והמחאות לפרעון הנמצאות בכספת ביה"ס. זהו פלט אוטומטי מהמחשב על בסיס הקבלות שהוקלדו למערכת, עם פרטי המזומנים וההמחאות שהתקבלו. הפקת הטופס כדי לאפשר התאמת המזומנים וההמחאות שזמן פרעונן הגיע באופן פיזי, לפני הפקדתם בבנק.
- (2) טופס הפקדה קבוע ממוחשב וממוספר – מותאם למזומנים ולהמחאות המועברים להפקדה בבנק (לא כולל המחאות שהוקלדו באמצעות טופס "שינוי פרטי שיק").
- (3) מסמך ההפקדה בפועל בבנק.
- (4) כן מתויקים בקלסר טפסי "שינוי פרטי שיק" כלומר: אם המזכירה רוצה לא להפקיד המחאות מסוימות שעבורן הוצאה קבלה ונרשמו אוטומטית בטופס הפקדה זמני, היא ממלאת טופס "שינוי פרטי שיק" ואז ההמחאות לא מופקדות. הטופס כאמור אינו ממוספר ואינו מתויק באופן מסודר ונפרד, אלא מופיע בין הקבלות, לא ניתן לקבל העתק נוסף ממנו וגם לא דו"ח מרכז של הטפסים שהוקלדו. כך שלמעשה אין בקרה אם כל התקבולים הופקדו אמנם בבנק.

- ב. הביקורת גילתה בהפקדות תשס"ט את הליקויים הבאים:
- (1) בקלסר מתויקים 3 סוגי הפקדות וכן טופס "שינוי פרטי שיק" בערבוביה, אינם לפי סדר תאריכים או סדר כלשהו כך שהביקורת התקשתה בבקרה ולא ברור איך מזכירת ביה"ס יכולה הייתה לערוך התאמה ובקרה.
- (2) חסרים טפסי הפקדה משולשת הסוגים, לעתים קיים טופס הפקדה ואין מסמכים ממוחשבים מצורפים; לעתים יש רק טופס הפקדה קבוע וחסר טופס זמני יש טופס ממוחשב כלשהו ואין מסמך הפקדה בפועל בבנק. עבור כל התקופה אין בכלל טפסי הפקדה ממוחשבים. הביקורת ביקשה לקבל את הטפסים החסרים ולא קיבלה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- בחיפוש הביקורת נתגלו כמה טפסי הפקדה מפורזים מתוך החסרים.
- הביקורת בקשה לקבל את מספר טפסי ההפקדה הממוחשבים את הראשון ואת האחרון בכל שנה ולא קבלה. טפסי ההפקדה הקבועים והממוחשבים החסרים : 2, 5, 9, 10, 11, ו- 17 טרם הגיעו לידי הביקורת.
- כ"כ לא נתקבלו כל טפסי ההפקדה, שלאחר הטופס ה"קבוע" האחרון בקלסר 38 מיום 15.7.09. מיותר להדגיש את חומרת הבעיה מבחינת תקינות המינהל והכספים בביה"ס.
- הופק טופס הפקדה זמני לאחר שההפקדה בוצעה בפועל הפקדה מס' 20 בוצעה בבנק בתאריך 15.1.09 אבל תאריך ההפקדה הזמני מאוחר יותר ב- 22.1.09.
- סדר המיון של ההמחאות בטופס ההפקדה הזמני שונה מהסדר בטופס הקבוע. לדוגמה טופס הפקדה זמני מס' 25 ממוין לפי סדר קבלות עולה ומתחיל בקבלה מס' 11 בעוד שטופס ההפקדה הקבוע מס' 25 מתחיל בקבלה מס' 152 וממויין לפי סדר סכומים עולה הדבר מקשה על ביקורת ההפקדות.
- בטפסי ההפקדה הממוחשבים חסרים פרטי חשבונות בנק ופרטי מספרי המחאות נכונים. המדובר במקרים רבים שבהן פרטי המחאות אינם נכונים וממילא טפסי ההפקדה במערכת הממוחשבת אינם נכונים. דוגמה אחת מני רבות שיש בידי הביקורת, בטופס ההפקדה הזמני מס' 29 מיום 4.09 יש מס' חשבון 9999 ומס' שיק 99999.
- מזומנים והמחאות נשמרים למשך תקופות זמן ארוכות של עד 38 יום בחדר המזכירה עד להפקדתם בבנק. מרווחי הזמן בין התקבולים במזומן לבין ההפקדות במדגם, הם עד 20 יום בעוד שמרווח הזמן שנמצאו במדגם בין מועד פרעון ההמחאות לבין ההפקדות הם עד 38 יום. לדעת הביקורת אין שום הצדקה לעכב את ההפקדה לתקופה העולה על שבוע ימים. ההסבר שניתן כי המפקיד הוא אב הבית, הנוסע באוטובוס כדי להגיע לבנק בגלל המרחק, אינו קביל על הביקורת. חייבם היו להקפיד על הפקדה אחת לשבוע ובמקרה של סכומים גדולים מידי יום.
- המחאות נמחקות מטפסי הפקדה זמניים ממוחשבים ללא תיעוד מתאים על סיבות המחיקה. ההסבר של המזכירה היא שכאשר אין התאמה בין טופס ההפקדה הזמני לבין ההמחאות בתאריך הפרעון שהוקלד, מקלידים "טופס שינוי פרטי שיק" המבטל את הרישום הזמני וזה מתאים לטופס ההפקדה הקבוע לדבריה ההמחאה הנמחקת מופקדת במועד מאוחר יותר. למחיקת השיקים, כאמור, מרשימת טופס ההפקדה הזמני אין כל זכר במערכת הממוחשבת ולא ניתן לקבל דו"ח על המחאות שנמחקו כמו שלא ניתן לקבל דו"ח

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

על "טפסי שינוי שיק", המוחקים את ההמחאות. כך שבפועל אין מעקב שכל ההמחאות הופקדו.

לדעת הביקורת פעולות המחיקה של המחאות נוגדת כללי מינהל תקין. כי ניתן בקלות לבטל כל תקבול מבלי שקיימת לגביו כל בקרה. נוהל "נפסד" זה חייב להיפסק מיידית ומנהל ביה"ס נדרש לבטלו לאלתר, מחיקת שיק צריכה להיות בתיעוד מלא ומבוסס הניתן לבקרה בכל עת, ע"י "ציון הסיבה ליד המחיקה בעט, שטפסי "שינוי פרטי שיק" יהיו ממוספרים וניתן להפיקם מהמחשב בכל עת שלכל טופס ניתן הסבר (בגוף הטופס), שיפרט את סיבת עריכת השינוי ע"י הטופס.

תגובת ביה"ס: הנושא יתוקן, בנוסף פנה המנהל לקבל הדרכה כוללת מאגף החינוך לצורך ביצוע הרישומים בהתאם לסדרי נוהל תקינים.

ליקויים במערכת הממוחשבת (8)

- (א) הביקורת ביקשה לקבל דו"ח ממוחשב של כל טפסי "שינוי פרטי שיק" ונמסר כי אין כל אפשרות לקבלת הדו"ח. למרות שהטפסים לא ממוספרים. העובדה שהם מוקלדים במערכת, אמורה למצוא דרך להפיק את הנתונים עליהם הביקורת מבקשת להתחיל במיספורם מיידית.
- (ב) טפסי ההפקדה הזמניים הם ברצף מספרי. בקלסר ההפקדות היו חסרים טפסי הפקדה. נמסר שאין שום אפשרות להפיק טפסי הפקדה זמניים, רטרואקטיבית.
- (ג) לביקורת נמסר כי אין כל אפשרות לקבל את רשימת ההמחאות שנמחקו מטפסי ההפקדה הזמניים.
- (ד) רצף תאריכי ההפקדות ה"קבועות" אינו תואם את רצף המיספור (מס' הפקדה 19 מאוחר יותר מטופס הפקדה 20).
- (ה) ניתן להפיק טופס הפקדה זמני לאחר שההפקדה בוצעה בפועל (ההפקדה בבנק מיום 15.1.09 ואילו הטופס מאוחר יותר מיום 21.1.09).
- (ו) באותה קבלה ניתן להקליד כמה המחאות עם מספר זהה (קבלה 52 מיום 28.11.08).
- (ז) ניתן להקליד בקבלה מס' חשבון 9999 ומס' המחאה 99999 (קבלה מס' 104 מתאריך 30.11.08).
- (ח) ניתן להקליד מס' המחאה "0" (קבלה 194 מתאריך 14.12.08).
- (ט) הביקורת ביקשה לקבל דו"ח על תקבולי ההמחאות הדחויים ואת הפקדתן בבנק ונטען שאין אפשרות לקבל דו"ח כזה.
- (י) הביקורת ביקשה לקבל את כרטיסי הנהח"ש של בנקים וקופה ונמסר שאין אפשרות להפיק את המבוקש מהמחשב.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

תגובת מנהל ביה"ס : ניתנת הוראה לתיקון עפ"י הערות הביקורת (מספור ידני ותיוק רציף של טפסי ההפקדה), אשר לליקויי התוכנה ביה"ס פנה לחברת התוכנה והאחרונה סירבה להשיב, וביקשה שהעירייה תציג את השאלות ותקבל תשובות.
הערת הביקורת : הליקויים חמורים ומחייבים טיפול מיידי כדי לאפשר מעקב אלמנטרי אחר הכספים המופקדים.
כפי שיפורט בהמשך היתה פנייה לחברה המטפלת ומתקבל הרושם שיש מענה לחלק מהבעיות מבחינה מיחשובית. נדרש לקיים את הבירור עם החברה וביה"ס כדי לישם את אי ההבנות ולקבל פתרונות לנושאים פתוחים.

9) סיכומי מזומנים שלא מתאימים לטופס ההפקדה – לדוגמה ביום 3.5.09 היה צריך להפקיד בהתאם לטופס הפקדה "קבוע" סך 737 ₪ ובפועל הופקדו 758 ₪. ההפרש הועבר בספרים אך לא ברור הגורם לטעות וכיצד טופל ההפרש בספרים.

תגובת ביה"ס : הוצא טופס הפקדה מתוקן על הסך הנ"ל.

10) שוני בסכומים שנגבו מההורים בשנת תשס"ט :

א)	סה"כ גבייה מהורים לפי קבלות הסתכם	178,035 ₪
ב)	" לפי דו"ח סטטוס גבייה	173,584 ₪
ג)	" לפי הדו"ח הכספי לעירייה	174,404 ₪
ד)	" לפי דפי הבנק בתקופת הדו"ח +	

המחאות דחויות לפי קבלות 175,242 ₪
חוסר הזהות בין הנתונים, מטיל ספק לגבי נכונות מערך הדיווח של ביה"ס בכללותו.

תגובת מנהל ביה"ס : המזכירה פועלת לבצע רישום בהתאם להערות הביקורת ואף פנה לאגף החינוך לקבל הדרכה משלימה.

13. ליקויים בדו"ח ביקורת קודם

א. בדו"ח ביקורת קודם משנת 2004 (דו"ח ביקורת מס' 26/06) מופיעים ליקויים חוזרים לממצאים שבדו"ח זה : אי הגשת הדו"חות הכספיים במועד, חוסר זהות בין יתרות הפתיחה ליתרות הסגירה משנה קודמת, אי פיצול בתשלומי הורים לשכבות המתאימות, אי התאמה בין תקבולים לתשלומים, רישום לא נכון של תקבולים ותשלומים.
אי סדרים בתשלומים ובתקבולים, כמו כן, לא נמצא תיעוד על החזרת עודפים. להורים שנתרו בכספי הורים ואי המצאות אישור הפיקוח במשרד החינוך על תשלומי הורים.

ב. הלקחים מדו"ח הביקורת משנת 2004 לא נלמדו, דבר המחייב נקיטת אמצעים משמעותיים מיוחדים להבטחת סדרי מנהל תקינים לביה"ס.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

14. התייחסות מנהל ביה"ס לדרישות הביקורת
- א. כמפורט בממצאים, חומר רב, בעיקר משנים קודמות, לא הומצא לביקורת אף שמדובר באי התאמה בסכומי כספים, דבר המעורר חשש, לכאורה, של שימוש לרעה בכספי ציבור. (ראה לדוגמא: סעיף 8.ג.2), סעיף 9.ד', 12 ב' ועוד).
- ב. הביקורת סבורה שאם המנהל הנוכחי אינו יכול להמציא את החסר, יש לקרוא למנהל הקודם ולדרוש ממנו את ההשלמה.
- ג. תגובת מנהל ביה"ס: אין למנהל הנוכחי קשר עם המנהל הקודם.
- לדעת הביקורת הנושאים שנתגלו חמורים ומחייבים הסבר. מוצע לבדוק אפשרות שהמנהל הקודם יקרא ע"י אגף החינוך למתן הסברים.
15. אגודת מרחביה
- הקשר עם האגודה (עמותה) "מרחביה" לוטה בערפל בכל הקשור להזרמת כ- 900,000 ₪ בשנה, מביה"ס לעמותה. חוסר הבקרה בסכומים כה גדולים נראה כלא תקין אלא, אם יוכח לביקורת אחרת.

מסקנות

מן הראוי לחזור ולהדגיש שהמסקנות מדברות על תקופה שבה מנהל ביה"ס הנוכחי לא היה בתפקיד (התחלף בשנת הלימודים תש"ע).

16. מורשי חתימה
- א. אי העברת זכויות החתימה למנהל החדש במועד באוגוסט 2009, עם מינויו, גרמה לכך שהמנהל הקודם המשיך לחתום יותר משישה חודשים, למרות שהפסיק כבר להיות מנהל ביה"ס, ולא היה מוסמך לחתום.
- ב. בהעדר ועד הורים נבחר, חתם אדם, שאין לו בת בבית הספר, ולא היה מוסמך לחתום כנציג ההורים.

17. דו"חות כספיים
- א. תקופת הדו"חות ומועדי הגשה – לא הייתה הקפדה על הגשת הדו"חות – דו"חות כספי הורים ודו"חות כספי העירייה – בתקופה התואמת את ההוראות (אחד באוגוסט עד 31 יולי), ובמועד (במקום הגשה עד 5 באוגוסט – הוגשו בשנת תשס"ז באיחור של שלושה חודשים).
- ליקויים אלו נתגלו גם בדו"ח ביקורת קודם ולא תוקנו.

ב. דו"חות כספי הורים

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 1) חוסר התאמה בין הדו"חות הכספיים – הורים, לבין מאזן הבוחן של ביה"ס.
- 2) במאזן בוחן לשנת תשס"ו הייתה יתרה חיובית לא מוסברת בספר הקופה. הביקורת ביקשה מסמכים לבירור ואימות היתרה ולא קיבלה.
- 3) אי התאמה, לא מוסברת, בתקבולים הפקדות בין יתרות מאזן הבוחן והיתרה בדו"ח הכספי.
- 4) הייתה כפילות ברישום הכנסות ממלגות בשנת תשס"ח (תוקן בשנת הלימודים תשס"ט).

ג. אישורי יתרות מהבנקים – לדו"חות הכספיים לא צורפו אישורי יתרות מהבנקים בניגוד להוראות.

ד. התאמת בנק – לא בוצעו כלל התאמות בנק וממילא לא היה אישור מנהל ביה"ס על ביצוע ההתאמות. ביה"ס דיווח שהליקוי תוקן.

ה. המחאות חוזרות – ביה"ס לא ביצע מעקב על המחאות חוזרות. הובטח ע"י מנהל ביה"ס שהמעקב יבוצע להבא.

18. תשלומי הורים

א. בביה"ס אין ועד הורים נבחר, ובמקומו חתם נציג לא מוסמך. הובטח ע"י ביה"ס כי הדבר יתוקן.

ב. ביה"ס גבה מהתלמידים תשלומים מעל למאושר, לרכישת ספרים מרוכזת וציוד לשיעורי אמנות.

ג. באמצעות ביה"ס נגבה מהתלמידות, סכום משמעותי עבור "אגודת מרחביה" (2,960 ₪ מכל תלמידה בשנת תשס"ט), בניגוד להנחיה מפורשת של משרד החינוך הדורשת הסכמתם בכתב של ההורים ואישור מנהל המחוז או מי מטעמו, כתנאי לגבייה. ביה"ס העביר את הערות הביקורת לאגודה אך לא התייחס לכך שהגבייה לא אושרה.

19. ועד הורים – בביה"ס לא מתקיימת בחירה של ועד הורים והייצוג של ההורים מטעם ביה"ס אינו חוקי. מנהל ביה"ס הודיע כי הליקוי יתוקן.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

20. סדרי רישום וגבייה
סדרי הרישום והגבייה אינם כנדרש בהתאם להוראות ;
הקבלות אינן מתויקות בסדר רץ, חלק מהקבלות כלל לא מתויק, בתוך
קבלות נמצאו טפסי הפקדות, אי תיקון קבלות שגויות, רישום המחאות
מספר פעמים, טפסי שינוי צ'ק לא ממוספרים, לא הוקפד על שיוך
התקבולים לשכבה הנכונה בביה"ס וההכנסות לא מוינו נכונה. ליקויים
המטילים ספק רב במערכת הנתונים.
21. הפקדות בבנק
א. אין בקרה שכל התקבולים הופקדו בבנק.
ב. ההפקדות אינן מתויקות לפי סדר תאריכים, חסרים טפסי ההפקדה,
בטפסי ההפקדה חסרים פרטים חשובים, המחאות נמחקו ללא תיעוד
כך שבפועל אין מעקב שכל המחאות שנתקבלו, הופקדו.
ביה"ס הודיע אמנם שהנושא יתוקן ואף פנה לקבל הדרכה משלימה
מאגף החינוך בעירייה. אך, חוסר הסדר מחייב מעורבות של העירייה
שתבטיח ניהול תקין.
ג. ליקויים במערכת הממוחשבת בביה"ס
(1) חוסר אפשרות לקבל מהמערכת הממוכנת נתונים שהוקלדו
ע"י ביה"ס כמו:
א) דו"ח על כל "טפסי שינוי שיק".
ב) הפקה בדו"ח של טפסי ההפקדה הזמנית,
רטרואקטיבית.
ג) רשימת המחאות שנמחקו.
ד) דו"ח על תקבולי המחאות הדחויים והפקדתן בבנק.
ה) דו"ח על כרטיסי הנח"ש של בנקים וקופה.
ו) האמור, מונע אפשרות בקרה על הכספים שנתקבלו אם
אמנם נתקבלו והופקדו.
(2) להלן ליקויים אחרים במערכת הממוכנת:
א) רצף תאריכי ההפקדות הקבועות אינו תואם.
ב) ניתן להפיק טופס הפקדה זמני שההפקדה בוצעה.
ג) באותה קבלה ניתן להקליד כמה המחאות עם מספר
זהה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד) ניתן להקליד בקבלה מס' חשבון סתמי (9999) ומס' המחאה סתמי (9999).

ה) ניתן להקליד המחאה עם מס' "0".

- 3) ביה"ס פנה לחברת התוכנה, שלא הגיבה לדרישות ביה"ס וביקשה שהפנייה תיעשה ע"י העירייה.
- 4) ליקויים אלו מחייבים טיפול מיידי לאור הפרצה המתאפשרת בניהול הכספים.
- 5) הביקורת פנתה למר מיכה נתיב, מנהל המחלקה למיחשוב חינוכי שפנה אל החברה על הליקויים בתכנת כספים 2000. עיון בתגובת החברה מצביעה על אפשרות שאין לביה"ס הדרכה מספיקה באשר לדו"חות שניתן להפיק מהמערכת, לדוגמה: הפקת דו"ח על שינוי פרטי שיק.

ד. קיים שוני בסכומים שנגבו מההורים לפי: קבלות, דו"ח סטטוס גבייה, דו"ח הכספי לעירייה ולפי דפי בנק + המחאות דחויים לפי קבלות.
חוסר הזהות מטיל ספק בנכונות מערך הדיווח של ביה"ס.

22. ליקויים בדו"ח ביקורת קודם והתייחסות ביה"ס, לביקורת
א. דו"ח ביקורת קודם משנת 2004, התריע על ליקויים חמורים ביניהם ליקויים שחזרו בדו"ח זה. ב- 2 הדו"חות האחריות על הליקויים היא של המנהל הקודם.
- ב. בנוסף לכך בדו"ח זה יש שאלות שעליהן לא קיבלה הביקורת תשובה והמנהל הנוכחי הודיע שאינו יכול להמציא את החסר.
- ג. שני הדו"חות החמורים מחייבים לדעת הביקורת, תגובה והסבר לניהול הלקוי של ביה"ס במהלך השנים שקדמו לשנת תשי"ע שנות כהונתו של המנהל הקודם.

23. אגודת מרחביה
למרות שהאגודה אינה קשורה עם העירייה, אבל היא מתפעלת רשת בתי ספר דומים וגובה מהתלמידות, דרך ביה"ס, סכומים נכבדים המצריכים הסכמת ועד ההורים ואישור משרד החינוך, גם אופן הזרמת הכספים לאגודה, והבקרה עליהם, נראה מאוד לא תקין. דבר המצריך מעורבות של העירייה להבטחת גבייה חוקית, מסודרת ומאושרת מההורים.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

המלצות

24. **מורשי חתימה**
- א. לוודא בעתיד העברת זכויות החתימה למנהל החדש עם מינויו, ולבטל את זכות החתימה של המנהל שפרש באופן שלא יישנה המקרה שהמנהל הקודם ממשיך לחתום ללא סמכות.
- ב. לוודא שזכות החתימה לנציגות ההורים תועבר לנציגות נבחרת ומוסמכת בהתאם להוראות.
- ג. נראה לביקורת שהחלפת מנהל גם דורשת עריכת ספירת מצאי והעברה מוסמכת בין המנהלים.
25. **דוחות כספיים**
- א. להקפיד על הגשת הדו"חות לתקופה המתאימה (1 באוגוסט עד 31 יולי בשנה הבאה), ובמועד המתאים (עד 5 באוגוסט).
- ב. לוודא התאמת הדו"חות עם מערכות הנתונים (מאזן בוחן, יתרות פתיחה).
- ג. לוודא צירוף אישורי יתרות מהבנקים לאימות הדו"חות ולבצע התאמות בנק עם אישור מנהל ביה"ס, מידי חודש כנדרש.
- ד. לוודא מעקב על המחאות חוזרות ולוודא גבייתן.
26. **תשלומי הורים**
- א. לוודא קיום נציגות הורים נבחרת ולא להחתים נציג שאינו הורה ולא ברור מי הסמיכו.
- ב. לוודא שלא ייגבו כספים מהורים שלא בהסכמת ההורים ואישור משרד החינוך.
27. **סדרי רישום וגבייה**
- לוודא שלא תהיינה חריגות בתהליכי הרישום והגבייה, מתן קבלות עם קבלת תשלום, תיקון קבלות שגויות, רישום ומיון נכון של התקבולים.
28. **הפקדות בבנק**
- א. לוודא תיוק ההפקדות בסדר כרונולוגי, כל סוג הפקדה לחוד, וכן ריכוז "טפסי שינוי שיק" בנפרד.
- ב. לוודא קיומן של 5 טפסי הפקדה בתיק, מילוי הפרטים בטפסים כיאות.
- ג. להקפיד על הפקדה אחת לשבוע ובמקרה של סכומים גדולים מידי יום.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ד. אין למחוק צ'ק ללא ציון סיבה למחיקה תוך תיעוד מלא ומבוסס, כך שהפקדת כל המחאה תהיה במעקב שיוודא הפקדתה.
29. ליקויים במערכת הממוחשבת
א. מומלץ שאגף החינוך יתאם בהקדם בדיקה עם חברת התוכנה במגמה לוודא תיקוני הליקויים במחשוב, כדי שניתן יהיה לבצע בקרה נאותה על הכספים.
ב. מומלץ לדרוש תיקון הליקויים בדיעבד, במגמה לאפשר ביקורת הנתונים לשנים הבאות.
ג. הביקורת מבקשת לעדכן אותה בתוצאות.
30. ליקויים בדו"ח ביקורת קודם והתייחסות ביה"ס לביקורת
מומלץ לקרוא לבירור למנהל הקודם במגמה להשיב על השאלות שביה"ס לא השיב עליהם וכן להגיב על הליקויים שנתגלו בשני הדו"חות האחרונים על ביה"ס (דו"ח משנת 2004 והדו"ח הנוכחי).
31. אגודת מרחביה - מומלץ ללחוץ לקבל תגובת האגודה, באמצעות ביה"ס, כדי להסיר את העננה הכבדה של אי הסדרים שנתגלו לכאורה.
32. מעקב מקצועי - מומלץ לקיים מעקב מקצועי, בפיקוח אגף החינוך בעירייה, במשך כמה חודשים במגמה לוודא כניסת המערכת הכספית לתלם.

דו"ח ביקורת מס' 4/30 - ה.ל.ר- החברה לפיתוח רחובות בע"מ

כללי

1. הביקורת על החברה נערכה בחודשים נוב' – דצמ' 2010 והיא כללה מדגם של פעילות החברה בדגש על עבודות שהוזמנו ע"י העירייה. לביצוע העבודה נפגשה הביקורת עם מנהל החברה, מהנדסת החברה, מנהלת מח' כספים, התקשרויות ומזכירת החברה ועוד עובדים נוספים לפי הצורך.
2. הביקורת מציינת את שיתוף הפעולה עם הביקורת ובמיוחד מצד מזכירת החברה והחשבת הראשית.
3. טיוטת דו"ח הביקורת הועברה למנכ"ל החברה, לקבלת הערותיו/הארותיו. תגובתו במכתב 100211 מ- 17 לפברואר 2011 קיבלה ביטוי בגוף הדו"ח.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

רקע

4. ב- 28 מאי 1990 נרשמה החברה אצל רשם החברות והחלה לפעול בהתאם לתזכיר ותקנון ההתאגדות בשם ה"חברה לפיתוח רחובות". לאחרונה, שונה תקנון ההתאגדות באישור העירייה מיום 15.2.10 ומנכ"ל משרד הפנים ממרס 2010. עיקר השינוי בתקנון נועד לסייע לעירייה בביצוע מטלותיה, ע"י העברת תפקידים ונושאים בתחום: רשות החנייה, השילוט וגביית חובות. התקנון החדש מגביל בהעברת משימות נוספות ב- 5 סעיפים המצריכים אישור מועצת העירייה ואישור שר הפנים ובין היתר, לספק שירותים נוספים על אלו הרשומים בתקנון שהם בסמכותה של העירייה.
5. עם הקמתה נרשמה החברה כמלכ"ר. הניסיון לשנות את רישום החברה כעוסק מורשה, לא אושר ע"י שלטונות המס למעט "פרויקט תמר".
6. מינויו של מנכ"ל החברה מ- 1.10.08 אושר ע"י מועצת המנהלים של החברה ותנאי שירותו ושכרו אושרו ע"י הממונה על השכר ותנאי שירות בגופים נלווים במשרד הפנים.
7. העירייה חתמה עם החברה הסכם מיום 18.6.2001, המסדיר את העקרונות לביצוע עבודות בנייה ותשתית שמזמינה העירייה מהחברה, ההסכם כולל בין היתר: תנאי תשלום, גובה התקורה ועוד, כאשר מובהר בסעיף 10 להסכם ש"החברה איננה ולא תיחשב כשלוחתה של העירייה".
8. מראשית שנת 2010, לאחר אישור השינויים בתקנון, מבצעת החברה עבור העירייה, את עבודות רשות החנייה והשילוט, בנוסף לעבודות שעסקה בהן בעבר: בנייה ותשתית, ניהול פארק תמר, פיתוח שכונות למגורים ואזורי תעסוקה, ניהול איגוד ערים (שפלת יהודה) לביוב, הפעלת מעונות יום, שיפוץ מוסדות חינוך ועוד.
9. החברה מעסיקה 15 עובדים, 8 מהם בחברה, 6 ברשות החנייה ו- 1 בשילוט.
 - א. עובדי החברה: מנכ"ל, מזכירת החברה ומנהלת כספים והתקשרויות, מנהלת חשבונות, מזכירת המנכ"ל, בודקת תכניות, רכזת בנייה ציבורית ועוד 2 פקידות.
 - ב. עובדי רשות החנייה – 6 פקידות (מנהל הרשות וסגנו וכן המפקחים הם עובדי העירייה).
 - ג. שילוט – 1 פקיד.
10. הוצאות החברה גדלו בהדרגה, במקביל לגידול בפעילות החברה, אם בשנת 1995 הסתכמו ההוצאות ב- 673 אלף ₪, גדלו ההוצאות נומינלית ב- 2009 פי 3 (היקף ההוצאות ב- 2010 טרם סוכם).

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

11. היקף פעילות החברה בשנת 2009 הגיע לסך 54 מיליון ₪ (ירידה לעומת 2008 שהגיע לכ- 64 מ"ש"ח). הרווח התפעולי 0.9 מיליון ₪ שהם 1.7 אחוז מהפעילות ואילו הרווח הנקי לאחר מס הסתכם בכ- 602 אלף ₪ שהם כ- 1.1 אחוזים מהפעילות. לפי דיווח מנכ"ל החברה היקף הפעילות ב- 2010 יהיה גדול מ- 2008.
12. תרשים מבנה ארגוני של החברה מצ"ב, בנספח א'.

ממצאים

13. מועצת המנהלים וועדותיה:
- א. מועצת המנהלים מורכבת מ- 9 חברים. מתוכם: שלישי מחברי המועצה, שלישי מעובדים בכירים בעירייה ושלישי מנציגי ציבור, בהתאם לתקנון. המועצה התכנסה 4 פעמים ב- 2007, פעמיים ב- 2008, 5 פעמים ב- 2009 ו- 4 פעמים ב- 2010. מקרב חברי המועצה מונו וועדות כלהלן:
- ב. (1) ועדת מכרזים – 5 חברים בהם 2 נציגי ציבור. הוועדה מתכנסת לפי הצורך, כאשר אין דיווח על החלטות הוועדה למועצה. לוועדת המכרזים יועץ מקצועי המכין ומציג את החומר בפני הוועדה.
- (2) ועדת כספים – 2 נבחרים מועצת העיר + 1 עובד עירייה. ב- 4 השנים האחרונות יש רק 3 פרוטוקולים אחד מ- 2008 השני מ- 2009, והשלישי מ- 2010, מהפרוטוקולים עולה שהוועדה דנה וממליצה על אישור הדו"חות הכספיים בפני המועצה. הוועדה אינה דנה בתכנית העבודה של החברה, במסגרת התקציבית, בתכניות המימון לשנה הקרובה: שינוי המסגרות במהלך השנה התקציבית לפני אישורן ע"י המועצה.
- ג. לדעת הביקורת:
- (1) יש מקום להגדיר את תחומי עבודת ועדת הכספים.
- (2) לשקול הקמת ועדה נוספת או להוסיף המטלה לוועדת הכספים, בתחום פיתוח וקידום החברה, שתדון בתכניות רב שנתיות ובתכניות לקידום ופיתוח החברה. מנכ"ל החברה הגיב: מועצת המנהלים רשאית, אך לא חייבת למנות ועדות משנה לנושאים שונים אשר בסמכותה.

14. מעקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים

- א. על מנת שניתן יהיה לעקוב אחר ביצוע החלטות, חיוני לקבוע, בגוף ההחלטה, מועד לביצועה.
- ב. הביקורת מצאה דיווח, מידי פעם של המנכ"ל על פעילות החברה אך לא מצאה דיווח שוטף או תקופתי הכולל מעקב אחר ביצוע החלטות המועצה.
- תגובת המנכ"ל: הדירקטוריון, בישיבתו האחרונה, קיבל החלטה, כי אחת לרבעון יועבר דו"ח מעקב אחר ביצוע החלטות והתקדמות בפרוייקטים.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

15. כינוס האסיפה הכללית
- א. החוק מחייב כינוס האסיפה הכללית שתאשר את הדו"חות הכספיים תמנה רואה חשבון ותקבע את שכרו. האסיפה צריכה להתכנס לא יאוחר מאשר 15 חודש מאז כינוס האסיפה הקודמת.
- ב. הביקורת לא מצאה כינוס לגבי חלק מהשנים האחרונות למעט פרוטוקולים על כינוס האסיפה שהתקבלו לשנים 2006 ו- 2009.
- ג. בפרוטוקול אחרון של האסיפה מ- 14.7.10 הוחלט בסעיף (ב) "שכרו של רואה החשבון ייקבע ע"י מועצת המנהלים של החברה". הביקורת לא מצאה החלטה כנ"ל של מועצת המנהלים.
16. אישור תכנית עבודה ותקציב ע"י מועצת המנהלים
- א. הביקורת לא מצאה פרוטוקולים לאישור תכניות עבודה ותקציב:
- (1) בשנת 2009, בתאריך 27.1.09, התקיים דיון במועצה על תכנית עבודה ותקציב, כיון שהדירקטוריון עמד להתחלף, הוחלט (החלטה 431) לאשר באופן עקרוני את התוכנית ולהביאה לאישור נוסף של הדירקטוריון החדש. התוכנית והתקציב לא הובאו לאישור, כך שלמעשה אין אישור מועצה לתכנית העבודה והתקציב לשנת 2009. וזאת כיון שלא התקיים התנאי מיום 27.1.09 (החלטה 431)
- (2) התוכנית לשנים 2010-11 אושרה פה אחד (פרוטוקול 66 מ- 15.2.10 – החלטה 444), שאושרה חודשיים וחצי לאחר תחילת השנה.
- (3) לא נמצא פרוטוקול לגבי השנים 2007, 2008 כך שלמעשה לא היה אישור מועצת המנהלים לתקציב החברה לשנים 2007 עד 2009 (כולל) כנ"ל לגבי שנת 2011 שהחלה.
- ב. בשני המקרים שהיו תוכניות הם הוגשו לאחר תחילת השנה התקציבית. החברה צריכה להיערך להגיש התוכניות לאישור לפני תחילת השנה התקציבית. אחרת החברה פועלת מתחילת ינואר ללא תקציב.
- ג. כעקרון התכנית יכולה בהחלט להשתרע על פני שנתיים קדימה ואף יותר, אבל התקציב צריך שיהיה מוגדר לשנת כספים כדי שניתן יהיה לעקוב אחר הביצוע בהשוואה לתוכנית, במהלך השנה ובסיומה. האמור צריך להתבטא מאוחר יותר במאזן המראה את הביצוע הסופי וניתן להשוותו לתכנית, לצורכי מעקב ובקרה.
- ד. לאור היקף השינויים בפעילות החברה, טבעי שיהיה שוני בין עריכת התקציב לבין הביצוע בפועל, מכאן הצורך לעדכן התקציב ולהביא את השינויים לאישור המועצה (במידה וחלו אמנם שינויים).
- ה. הביקורת בדעה שהדיון בתכנית העבודה, בתקציב ובדו"חות הכספיים צריך להתקיים לפרטיו בועדת הכספים שתמליץ בפני הדירקטוריון לאשרם. האמור מתקיים בפועל בד"כ בדו"חות הכספיים, לא תמיד בתוכנית העבודה ובתקציב.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

1. כמובן שכל עדכון תכנית תקציבית טעונה אישור הדירקטוריון, המאפשר את עבודת החברה בהתאם לתקציב. תגובת המנכ"ל: תכנית העבודה של החברה נגזרת ברובה מתכנית העבודה של העירייה, כך שאין אפשרות להשלים תכנונה ולאשרה במועצת המנהלים, טרם אישור תכנית העבודה והתקציב העירוניים. קיים רצף המאפשר המשך עבודה, גם לאחר תחילתה של השנה הקלנדרית. הערת הביקורת: תכנית העבודה הדו-שנתית, אין לה משמעות לגבי השנה השנייה, זולת כתוכנית עבודה ולא כתקציב מחייב.
17. הסכם עקרונות להתקשרות לביצוע עבודות ע"י החברה עבור העירייה
- א. סעיף 3 (ג) להסכם קובע "לפני תחילת ביצועה של כל אחת מהעבודות ..., יערך מזכר התקשרות (להלן המזכר) בין העירייה לבין החברה בנוסח נספח א' להסכם". הביקורת מצאה כי בפרויקט הידוע בשם מתחם מוסקוביץ, לא נערך מזכר כנ"ל. תגובת המנכ"ל: בפרויקט זה קיבלה החברה הזמנת עבודה ובכוונת החברה לערוך שינוי בהסכם. הערת הביקורת: גם הזמנת העבודה לא ניתנה במועד, ההזמנה הוצאה כ- 3 חודשים לאחר הוצאת צו התחלת עבודה, וגם לא במלוא היקף העבודה.
- ב. סעיף 5 להסכם קובע "החברה מתחייבת למסור לראש העירייה ולמהנדס העירייה דין וחשבון בנוגע לעבודות, כפי שידרש על ידם מפעם לפעם ומידי פעם". הביקורת לא מצאה קיומו של דו"ח כנ"ל. מהחברה נמסר כי הדיווח נעשה בע"פ, הביקורת סבורה שיש לעגן סעיף זה בקביעת לוח זמנים לדיווח (אחת לרבעון), אלא אם נדרש דיווח מיוחד מידי פעם.
- ג. סעיף 4 ב' קובע ששיעור התקורה יהיה מחושב לפי 5 אחוזים מהעלות, כל עוד לא נקבע אחרת. במזכר נמצא שבכל עבודות בנייה ותשתית, מחושב שיעור קבוע של 5% למעט נושאים מיוחדים כמו אשייב (איגוד ערים שפלת יהודה לביוב) – 2%, לביקורת נראה ששיעור התקורה צריך להיקבע לפי מעורבות החברה בפרויקט ככל שהמשאבים הנדרשים ע"י החברה בניהול גדולים. הצגת רווח ע"י הוספת עלות לעירייה בתקורה, כאשר כרבע ממנו עובר למס הכנסה, גורם להגדלת הוצאות העירייה. הקבלן המבצע את העבודה בחברה הוא עפ"י רוב אותו קבלן המופעל ע"י העירייה ועל פניו נראה, לכאורה, כי יש רק תוספת בגין הטיפול בגיוס הקבלן ובכספים (דמי הניהול והפיקוח מועמסים על העלות וכן גם הבקרה של החברה (מהנדסת החברה).
- תגובת המנכ"ל: לסעיפים ב, ג, החברה דוחה טענות אלו של המבקר. תגובת הביקורת: לסעיף ב' – הביקורת סבורה שיש לעגן דיווח זה בכתב לדירקטוריון אחת לרבעון. לסעיף ג' – הביקורת מביעה דעה ששיעור התקורה צריך להיות לפי מעורבות החברה בפרויקט.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

18. פרויקטים לדוגמה שהוזמנו מה.ל.ר ע"י העירייה

א. מתחם מוסקוביץ

- (1) אישור הפרויקט
(א) אושר בדיון תקצוב פרויקטים עם מנהל ההנדסה ב- 21.5.08 בהיקף של 740 אש"ח.
(ב) הוצא צו התחלת ב- 17.7.08 לקבלן עם הנחיות למועד סיום העבודה 20.9.08 וקביעת המפקח על העבודה.
(2) בפועל הוצאו הזמנות מהעירייה בסך 2,332 אש"ח כולל תכנון ודמי ניהול ה.ל.ר. מתחם מוסקוביץ הורחב מהתקנת מים וביוב והתווספו לו הסדרת צומת מוסקוביץ שד' חן, פיתוח מדרכות, ריבוד ותיקוני כבישים.
(3) (א) ההזמנה הראשונה הוצאה ב- 12.10.08 2008 כאשר העבודה לפי צו התחלת העבודה הייתה אמורה כבר להסתיים (20.9.08).
(ב) לא נערך מזכר התקשרות בין העירייה והחברה (כאמור בסעיף 3 ג' להסכם העקרונות בין העירייה לבין ה.ל.ר).
(ג) העבודה עברה על היקף ההזמנות שאושר בסכום של כ- 346 אלף ₪ (מעבר ל- 2.33 אלש"ח).
(ד) ההסבר שניתן לחריגה לפיו ניסו לקצץ וביצעו רק מה שהכרחי, לא מקובל על דעת הביקורת שכן לא ניתן לבצע עבודות ללא תקציב.
(ה) נכון להיום יש עבודות הנעדרות מזכר התקשרות ו/או הזמנה. כדי למנוע חריגות, על החברה לפעול בהתאם להסכם ההתקשרות עם העירייה ולא להתחיל בעבודה בטרם קבלה מזכר התקשרות חתום.
ההערה מתייחסת אף להסכמי פיתוח שבהם אין מסגרת תקציבית מוגדרת להוצאה.

- ב. קירוי מגרש ספורט דגם ב' ביה"ס ברחובות ההולנדית
נבדק תהליך בחינה תהליך בחירת הקבלן, הוצאת צו התחלת עבודה ולא נמצאו ליקויים. פרויקט זה בוצע באמצעות החברה למשק וכלכלה כאשר חלקה של ה.ל.ר היה בביקוח על העבודה.

19. פניות הציבור

- א. חברת ה.ל.ר נתבקשה ע"י העירייה לעקוב אחר פניות הציבור בנושא תשתיות.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ב. בבדיקה שנערכה בסוף דצמבר לגבי תלונות שהוגשו ע"י הציבור נמצא שנותרו לפי רישום המוקד 209 פניות שטרם מצאו פתרון מאז ינואר 2010. מתברר, לאחר בדיקת הביקורת כי 88 תלונות מתוך התלונות טופלו בפועל אך לא היה דיווח, כך שנותרו 121 שלא תוקנו בהם 6 מינואר 2010, 7 מחודש מרס וכו'. לדעת הביקורת יש לקיים מעקב ודיווח שבועי על תלונות פתוחות של הציבור.
- ג. חלק מהבעיות כרוכות בתקציב ולכן לא טופלו אך לא מתקבל על דעת הביקורת שיוותרו מפגעים ברשות הרבים ללא טיפול למעלה מ- 3 חודשים (יש מפגעים שלא תוקנו 11 חודשים).
תגובת המנכ"ל: 2 סוגים של פניות פתוחות:

1. פרויקטים בביצוע – שמטופלות במשך תקופת הביצוע.
 2. פרויקטים בתכנון עתידי, אשר בגלל מגבלות מחשוב המוקד לא ניתן לסווג בסטטוס עתידי ומסווגות כפתוחות.
הפניות נבדקות יום יומית ואחת לשבוע ביום ב' מתקיים מעקב ומופץ ע"י המוקד המסכם את הפניות הפתוחות, לא קיימות פניות המתייחסות למפגעים בטיחותיים שאינן מטופלות באופן מיידי.
- הערת הביקורת: דו"ח שהופק על פניות פתוחות מהמוקד העירוני לאחר גמר הביקורת מראה על מפגעים ברשות הרבים, שנשארו פתוחות יותר מ-3 חודשים 10 דוגמאות ניתנות בנספח ג'.

20. רשות חנייה

- א. עפ"י החלטת מועצת העיר רחובות הוקמה רשות חנייה וחברת ה.ל.ר. הוסמכה לנהל עבור העירייה את נושא החנייה בתחום העיר רחובות. על בסיס החלטה זו שהתקבלה ברוב קולות, נחתם חוזה בין העירייה לבין ה.ל.ר. ל- 5 שנים החל ב- 1.2.07 ועיקריו כדלקמן:
- 1) ביצוע החוזה אינו כולל ביצוע פעולות המסורות עפ"י דין לרשות המקומית, או כל פעולה שהסמכות לביצועה נתונה לעובד עירייה. ההתקשרות לא תגביל את סמכותה של העירייה לפעול לביטול ו/או הפחתה של דו"חות חנייה, זכות השמורה לתובע העירוני בלבד.
 - 2) החברה תספק שירותי גבייה בגין קנסות חנייה חלוטים שיועברו לטיפול ע"י העירייה. החברה לא תבצע כל פעולות גבייה בגין דו"חות שבוטלו ע"י התובע העירוני והיא לא תהא זכאית לכל עמלה או הוצאות שבוטלו ע"י התובע העירוני ודו"חות שהוגשה בגינם בקשה להישפט.
 - 3) החוזה מפרט את התהליך לאיתור פרטי החייבים, העברת הודעת החיוב בדואר רשום לחייבים, משלוח תזכורות עד לגבייה בפועל, בהתאם להליכים שנקבעו בחוק או בכל חיקוק אחר, עפ"י הנחיות העירייה בהתאם לשיקול דעתה בלבד, תוך נקיטת כל הפעולות למניעת התיישנות החובות/הקנסות.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 4) פעולות החברה יילוו בייעוץ משפטי שוטף, על חשבונה.
כן תטפל בכל תביעה ו/או הליך משפטי שינקטו כנגד העירייה, בתאום מראש עם העירייה.
- 5) כל הכספים שייגבו יתקבלו לפקודת העירייה בלבד.
- 6) כל הוראה והנחייה של מנהל תחייב את החברה
- 7) אספקת תכנה וחומרה כמו : מסופונים, ציוד, אחזקת הציוד והספקת ציוד משרדי.
- 8) החברה תבצע פינוי רכב ממקומות שיקבעו ע"י העירייה, תפנה רכבים נטושים, כל פינוי ילווה בפקח עירוני ויבוצע בכפוף לאישור.
- 9) החברה מתחייבת בדיווח שוטף לעירייה.
- 10) החברה תקבל בתמורה 30% מההכנסות שהתקבלו בגין : קנסות חנייה, תשלום עבור חנייה מוסדרת, כרטיסי חנייה ומדחנים- הזכאות לעמלה מהחוב ולא מהוצאות הנלוות. הסכום יועבר בתום כל יום עסקים לזכות החברה.
- 11) המנהל יהיה איש הקשר אשר יתאם את החברה בפעולותיה, יפקח וישגיח כי החברה עומדת בתנאי ההסכם.
- 12) החברה תהיה אחראית ותשפה את העירייה ו/או את הניזוק לפי המקרה, בגין כל תביעה או דרישה לפיצוי. החברה מתחייבת לערוך על חשבונה ביטוחים המפורטים בחוזה למשך כל תקופת החוזה.
- 13) פורטו התהליכים הנדרשים לביצוע לפני מועד סיומה של ההתקשרות.

ג. הביקורת פרטה בתמצית את חובות החברה ואת התמורה המתקבלת בגין מילוי אותן חובות, מתוך כוונה לבחון את ההחלטה, מחומר זה עולה הסתייגות מעצם העברת נושא רשות החנייה לחברת ה.ל.ר., אומנם הדבר אושר ע"י מועצת העיר, אך ראוי לשקול הנושא מחדש שכן החברה אמורה לבצע מחד את הנחיות המנהל (רשות החנייה) שהוא מנחה יחד עם מפקחיו שהם עובדי העירייה והנחיותיו קובעות חד משמעית וללא עוררין כאשר מאידך היא, אותה חברה מאשרת את דרישותיו ואת האמצעים הנדרשים לעבודת המנהל והמפקחים מידי יום ביומו. אותו גוף המונחה מקצועית בכל דבר ע"י המנהל הוא זה שאמור להקצות ולכסות את כל דרישותיו, יחסים שיש בהם משום ניגוד ענינים.

תגובת המנכ"ל : החברה דוחה מכל וכל את הערות המבקר. הערות הביקורת : הטיעונים בתגובה אינם מבטלים את ניגוד הענינים בין החברה המונחית מקצועית ע"י המנהל מחד לבין החברה המאשרת את האמצעים לרשות החנייה. גם הטענה שלא היתה מתקיימת בקרה ובקורת אילו נמסרה המטלה לידי גוף חיצוני, אינה מדויקת – ראה ערעור אזרחי 8839107 – רם שן בע"מ נגד עיריית ירושלים וחברת מודיעין אזרחי בע"מ, קבע ביהמ"ש כי סמכות המבקר משתרעת על כל גורם הפועל במסגרת העירייה, כולל צדדים שלישיים שאינם גופי עירייה ועובדיה.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד. נושא שני שראוי לבדוק, לאור העובדה שעברו כ- 3 שנים מיום חתימת החוזה, האם התמורה אינה מעל למקובל. אמנם נכון הדבר שהקבלן שביצע את העבודה בטרם היא הועברה לחברה קיבל יותר, אך נתון זה לא עומד לבחינה, אלא סבירות שיעור הרווח שנוטר לחברה. בשנת 2009 הגיע הרווח לכדי 16 אחוז מההכנסות. ועל פניו נראה לביקורת שהשיעור גבוה.

תגובת המנכ"ל: קביעת המבקר כי שיעור התקורה גבוה, אינו מתחשב בכלל ההכנסות של החברה ומכלול פעולותיה.

הערת הביקורת: הביקורת הביעה עמדה לפיה שיעור התקורה צ"ל לפי מעורבות החברה בפרויקט (ראה סעיף 17 ג'), הביקורת סבורה ששיעור של 16% בפרויקט זה הינו גבוה.

ה. הוצאות רכב ברשות החנייה

- 1) מנהל רשות החנייה וסגנו הם עובדי עירייה, בתפקיד מנהל אגף תנועה, פיקוח שילוט וחנייה. הסגן משמש באותם תפקידים כסגן בהתאמה. כעובדי עירייה הם זכאים לרכב ליסינג שקיבלו מהעירייה.
- 2) בשנת 2009 קיבלו מהחברה 2 כלי רכב לשימושם בשעות הפעילות, בנוסף ל- 2 כלי הרכב שקיבלו בליסינג מהעירייה. קבלת כלי הרכב גובתה בחו"ד היועצת המשפטית תוך הסתייגות שעליהם, להשיב את הרכב לחזקת החברה בסיומו של כל יום פעילות.
- 3) מנכ"ל העירייה קיים דיון בנושא ב- 8 יוני 2010 וסיכם:
(א) שהרכבים שניתנו ע"י העירייה כרכבי ליסינג יוחזרו והעובדים יקבלו אחזקת רכב כמקובל בדרגתם.
(ב) ה.ל.ר רשאית לאשר לרשות הפיקוח כלי רכב לשימוש עובדי הרשות על פי הצורך כאשר הרכב יוחזר בתום יום העבודה.
(ג) הרכבים יסומנו בצבע רשות הפיקוח כחוק.
- 4) מנהל האגף החזיר את רכב הליסינג בתאריך 31.7.10 וסגן מנהל האגף החזיר את רכב הליסינג ב- 31.5.10.

ו. הוצאות אחרות

- 1) נמצאה קבלה על תשלום קנס על עבירת חנייה של רכב רשות החנייה באילת. תשלום הקנס היה צריך להיות משולם ע"י הנהג שביצע העבירה ולא להטילו על החברה קרי הוצאות רשות החנייה.

תגובת המנכ"ל: הקנס ייגבה מהעובד.

- 2) נבדק מדגם של הוצאות הרשות ולא נמצאו הערות נוספות.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

21. שילוט
- א. נושא השילוט הועבר לאחריות ה.ל.ר. בדומה לרשות החנייה.
ב. עובד חברת ה.ל.ר בודק את השילוט בעיר ומפיק חיוב לתשלום לבעלי השלט.
ג. התמורה לה.ל.ר כדמי ניהול 15% מההכנסה בגין שילוט העירייה. נתנה הוראה לבנק הדואר להעביר 15% מההכנסה המתקבלת בעירייה לזכות החברה. חלקה של ה.ל.ר בגין גביית פיגורים הוא גבוה יותר ומגיע ל- 20%.
ד. ההסכם עם העירייה בנושא שילוט נמצא בתהליך.
ה. לדעת הביקורת מן הראוי היה להעביר הנושא לאחריות ה.ל.ר לאחר חתימת ההסכם.
תגובת המנכ"ל: בעת העברת הטיפול בשילוט לחברה, הגיעו החברה והעירייה לנוסח מוסכם.
הערות הביקורת: מן הראוי היה להמתין לחתימת ההסכם.

22. רווחי ביניים
- א. החברה זוקפת לזכותה רווחי ביניים על פרויקטים שאין לגביהם הזמנה של העירייה במלוא ההיקף.
כנדרש בהסכם העקרונות משנת 2001, בהסכם הנ"ל סעיף 4 (ג) "התמורה תשולם (קרי הוצאות + דמי תקורה) כנגד המצאת חשבונית/קבלה מאושרים".
ב. גזירת רווחי ביניים בהעדר חשבון מאושר נוגדת את ההסכם ומעודדת אי הגשת חשבון במועד דבר היוצר תשלום מקדמות בהיקף של מיליוני ₪, לעתים ללא אסמכתא על ביצוע העבודות ואישורן ע"י המוסמכים לכך בעירייה.
ג. לדעת הביקורת אין בכל מקרה, לגזור רווחי ביניים על עבודות שאין לגביהן הזמנה או נספח התקשרות, על מלוא הסכום.

23. ניהול ופיקוח על פרויקטים
- א. פארק תמר
- (1) העירייה חתמה על הסכם עם ה.ל.ר לשמש כמנהלת פארק תמר ולספק את שרותי הניהול והפיקוח בפארק, במגמה להגדיל היקף האוכלוסיה וממילא את היקף הכנסות העירייה וארנונה.
(2) ההסכם בנוי על בסיס תשלום העלות + שכר טרחה של דמי פיקוח וניהול שפורט כתקציב לפי שנים בנספח א' להסכם. החוזה נחתם מ-1.3.05 לתקופה של 4 שנים שנסתיימו ב-28.2.09.
בפועל הוחל ההסכם לפי הנספח בדיעבד משנת 2004, ולא חודש עד כה, למרות שהחברה המשיכה וממשיכה לפעול כמנהלת. התקציב האחרון שאושר בהסכם הוא לשנת 2009, כאשר אין מידע על שנת 2010 ושנת 2011 שבדרך.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

(3) חוסר בהסכם הוא קריטי מאחר וההסכם מבוסס כאמור, על עלות + דמי פיקוח וניהול.
תגובת המנכ"ל: הארכת ההסכם והתקציב אושרו בישיבת הדירקטוריון מיום 7.2.11.

(4) עיון במאזני החברה מעלה שהוצאות התפעול היו פחותים מהתקציב כלהלן (באלפי ₪):

פרטים	2009	2008	2007
תקציב	1,232.0	1,227.6	1,224.0
הוצאות תפעול (כולל רווח)	841.5	717.5	1,071.2

(5) לדעת הביקורת יש לשקול המשך פעילות המנהלת בתחום הפעילות השוטפת של העירייה בפארק (גינון, נקיון, פינוי אשפה וכו'), בכל מקרה אין מקום לדעת הביקורת לערוך הסכמים על בסיס עלות + רווח.
(6) חסר דיווח, לפחות שנתי, על הישגים בפועל ברמת האיכלוס ובגביית ארנונה למעט דיווח (לא מלא) בתכנית העבודה 2009 – 2010 שהפארק מאוכלס כבר כ- 90 אחוז.

ב. איגוד ערים שפלת יהודה לביוב (אש"י"ב)

- (1) החברה נותנת שירותי ניהול לאיגוד ערים לביוב תמורת שני אחוז מהעלות.
- (2) בשנים 2009 הגיעו רווחי החברה לסך 21.7 אש"ח בהשוואה לסך 43.3 אש"ח בשנים 2008.

ג. מעונות

- (1) החברה בונה ומתפעלת את המעונות באמצעות ספקי משנה. בבעלותה 5 מעונות יום שהרווח בגינן לאחר הוצאות תפעול ופחת הסתכם ב- 2009 בסך 556.4 אש"ח לעומת 651.1 אש"ח ב- 2008 (ב- 2009 נוסף מעון יום ברחובות ההולנדית. הירידה בהכנסות ב- 2009, נובעת מהקפאת הפעילות במעון יום אחוזת הנשיא).
- (2) בהשוואה לעלות המבנים מעונות בסך 4.4 מש"ח, נומינלית, כרווח בשנת 2009 בהשוואה לעלות הגיע ל- 12.6 אחוזים וב- 2008 ל- 15.8 אחוזים.

ד. חניונים

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 1) החברה מפעילה חניונים כאשר רמת ההכנסות יורדת (חניון ברגמן נסגר בגלל הפסד, חניון דונדיקוב בהפסד וההכנסות ממסוף התחבורה קטנו משנה לשנה).
- 2) גם בחניון פארק תמר שהחל לפעול במאי 2008 קטנו הרווחים ב- 2009 בכ- 32% לעומת 2008.
- 3) האמור מחייב בדיקה ושיקול להמשך הפעילות בתחום זה.

ה. הפעלת מדחנים בפארק תמר

- 1) החברה מפעילה מדחנים בפארק וההכנסות בניכוי עלויות נשאות במלואן בידי החברה. סדר גודל של ההכנסות נטו עולה על 500 אש"ח בשנת (2008 – 542 אש"ח, 2009 - 564 אש"ח).
- 2) הביקורת אינה רואה הצדקה לאי הפרשת נתח גדול מההכנסות, לאחר ניכוי עלויות, לעירייה. למיטב ידיעת הביקורת, אין גם הנחייה או הסכם המאפשר שהחברה תקבל את כל ההכנסות. להזכיר שהוצאות פארק תמר בכללותן מכוסות ע"י העירייה בעלות + רווח (ראה סעיף משנה א' לסעיף זה לעיל).

24. הוצאות החברה

- א. הוצאות החברה בשנת 2009 הסתכמו ב- בסך כ- 2,022 אש"ח (ב- 2008 1,947.5 אש"ח וב- 2007 1,671 אש"ח). בהשוואה ל- 2007 גדלו הוצאות החברה נומינלית בשיעור 20.9% לעומת גידול בפעילות של 2.7% (לא נערכה השוואה ל- 2008 עקב גידול בפעילות חריג באותה שנה).

עיקר הגידול ב- 2009 לעומת 2007	באש"ח (מעוגל)	ב- %
סה"כ	350	21.0
שכר	161	19.1
אחזקה	66	56.2
אחזקת רכב	123	130.5

- ב. התקציב המתוכנן לשנים 2009 – 2010 4,310 אש"ח (שהן לשנה 2155 אש"ח), לא חרג בכללו למעט סעיף אחזקת רכב שבו היה גידול של כ- 67 אחוז (217/130).

- ב. הוצאות שכר ונילוות - מכסות שכר עבור עובדי החברה (כיום 8 עובדים) לא נכללים בהוצאות עובדים המועסקים כקבלנים ו/או ע"פ חוזים, בהם: מבקר פנים, יועצת משפטית, מהנדסת החברה, מנהל חשבונות, כמו כן לא נכללים המועסקים ברשות החנייה והשילוט. עיון בחוזה עם מהנדסת החברה לדוגמא, מעלה שהמהנדסת למעשה עובדת החברה (היקף שעות עבודה, ימי העדרות, הוצאות רכב ועוד) וכי החוזה לא יעמוד, לדעת הביקורת, במבחן משפטי שאין כאן יחסי עובד מעביד.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

הביקורת בדעה שיש לכלול חלק מהמועסקים כנ"ל, כעובדים עפ"י חוזה מיוחד.

הוצאות משפטיות

ג.

- 1) בהתאם לסיכום מישיבת יועצים ומתכננים מיום 18.1.09, אושרה בקשת משרד עוה"ד להעלאת הריטיינר החודשי ולהעמידו על סך 15 אש"ח + מע"מ החל משנת 2009.
- 2) ההוצאות המשפטיות לשנת 2009 הסתכמו ב-205.8 אש"ח מהם סכום קבוע והוצאות בסך של כ-179 אש"ח ועוד כ-27 אש"ח עבור ייעוץ משפטי שלא נכלל בשו"פ. בנוסף לכך מחייבים בהוצאות משפטיות ישירות לפרויקטים בסך כ-35 אש"ח.

תגובת המנכ"ל: החברה דוחה את טענת הביקורת.

- 3) כבר בדו"ח הקודם הובעה עמדת הביקורת, שאין להעמיס הוצאות משפטיות על הפרויקטים המתוקצבים ע"י העירייה ויש לכלול אותן בהוצאות החברה.

תגובת המנכ"ל: הוצאות שהוציאה החברה בגין ייעוץ משפטי בקשר עם פרויקט מסוים, דומה במהותו להוצאותיה בגין יועצים אחרים. הערת הביקורת: כבר בדו"ח קודם הביעה הביקורת עמדתה שאין להעמיס הוצאות משפטיות על הפרויקטים "ההעמסה מקטינה את הוצאות החברה ומגדילה את הוצאות העירייה", ולא דומות ההוצאות המשפטיות לייעוץ הנדסי.

הוצאות מהנדסת החברה

ד.

כאמור מהנדסת החברה מועסקת כקבלן במקום כעובדת והוצאותיה מחויבות לפרויקטים, ולא להוצאות החברה, דבר שאינו מקובל על דעת הביקורת, ומנוגד להסכם העקרונות עם העירייה.

הערות לנוהל החברה מכרזים והתקשרויות של החברה.

25.

פטור ממכרז

א.

- הביקורת לא מצאה תימוכין לפטור ממכרז ללא הגבלה בסכום בנושאים הבאים. (מבוקש לדעת מקור הפטור).
- 1) במקרה של רכישת קרקע לשימוש החברה בשל מיקומה או בשל תכונה ייחודית כלשהי אחרת. (סעיף 2 (א) לנוהל).
 - 2) במקרה של מכירת קרקע למוסד ציבורי למטרות חינוך תרבות, בריאות, ספורט וכו' (סעיף 2 (ב) (3) לנוהל).
 - 3) במקרה של מכירת קרקע לאדם שהתחייב לפתח אותה בהתאם לתוכנית כמשמעותה בחוק התכנון אם הדירקטוריון החליט ברוב של שני שלישי לפחות (סעיף 2 (ב) 4 לנוהל).
 - 4) המקרקעין מיועדים לשמש פיצוי להפקעה ע"י העירייה (סעיף 2 (ב) 6 לנוהל).
 - 5) המקרקעין מועברים במסגרת חליפין של מקרקעין (סעיף 2 (ב) 7 לנוהל).
 - 6) התקשרות לביצוע עבודה מדעית, אמנותית, או ספרותית. (סעיף 2 (ו') לנוהל).

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- 7) התקשרות נוספת המהווה המשך להתקשרות ראשונה (אף אם ההתקשרות הראשונה עצמה לא נעשתה בעקבות מכרז) בתוך שלוש שנים מההתקשרות הראשונה (סעיף 2 (י) לנוהל). תגובת המנכ"ל: הערות הביקורת אינן מקובלות. תגובת הביקורת: הביקורת ציינה שלא מצאה תימוכין לפטור ממכרז במקרים המנויים בסעיף 25 א' בדו"ח הביקורת בנוהל החברה. הביקורת תודה על קבלת תגובה.

ב. מניין חוקי של וועדות המכרזים

- 1) הנוהל הקובע שדרושים 5 חברי וועדה לפתיחת תיבת מכרזים כאשר מספר חברי הוועדה הכולל הוא 5. אם לא נמצא מניין חוקי צריך להמתין רבע שעה ואז מניין של 3 הוא חוקי.
- 2) האמור יוצר קושי טכני להפעלת הוועדה. הביקורת בדעה שצריך, לאור המצב, לקבוע בנוהל שמספיקים 3 חברי וועדה לפתיחת תיבת המכרזים.

26. תזרים המזומנים ודרישות החברה

- א. לחברה אין מקורות מימון אחרים למעט הכנסותיה העצמיות ומהעירייה. (לא רשאית ללוות מבנקים), לפיכך, אינו דומה מימון לקבלנים כמו לחברה כך שיש הצדקה לכלול בדרישות מימון המותאם לתזרים במזומנים של החברה. מאידך, יש מקום להפריד ולהבחין בין הוצאות שהעירייה צריכה לממן כמו ספקים אחרים לבין מימון ביניים שנדרש כתוצאה מחוסר יכולת של מימון עצמי ע"י החברה כשהשאיפה, צריכה להיות בעתיד לצמצם למינימום מימון זה.

- ב. היוצא מן האמור שדרישות המימון של החברה צריכות להיות מוגשות, לדעת הביקורת, בהפרדה כלהלן:

- 1) מימון לפרויקטים שהוזמנו ע"י העירייה (קיים נספח התקשרות או הזמנה).
(א) נושאים שהוגשו בגינם חשבוניות/קבלות.
(ב) מימון ביניים לפי קצב העבודה והביצוע הצפוי בפועל.
- 2) מימון לפרויקטים עבור העירייה בטיפול ה.ל.ר כמו רשות החנייה והשילוט.
- 3) נושאים למימון שאושרו עקרונית ע"י מועצת המנהלים וטרם קיים נספח התקשרות.
- 4) כיסוי הוצאות החברה – הוצאות הנהלה, מימון הלוואות וכו'.
- 5) כל יתר הדרישות.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ג. יש להגיש באופן שוטף חשבונות ביניים על עבודות שהוזמנו, ולצמצם למינימום את מימון הביניים, ללא חשבונות.

27. נהלים של החברה

- א. למעט נוהל החברה בנושא מכרזים, אין נהלים המתחייבים מהפעילות היומיומית של החברה.
- ב. הביקורת העלתה את הנושא בדו"ח ביקורת קודם ועדיין לא פורסם קובץ נהלי החברה בתחומים השונים.

מסקנות

28. מועצת המנהלים וועדותיה

תחומי עבודת ועדות הביקורת והמכרזים מוגדרים בהוראות דין, למעט וועדת הכספים שתחומי עבודתה אינם מוגדרים ורצוי כי יוגדרו.

29. מעקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים

- א. בהחלטות מועצת המנהלים חסר בד"כ המועד שנדרש לביצוע ההחלטה.
- ב. החברה קיבלה את הצעת הביקורת ותעביר למועצת המנהלים דיווח אחת לרבעון שיכלול מעקב אחר ביצוע החלטות מועצת המנהלים.

30. כינוס האסיפה הכללית

- א. לא נמצאו פרוטוקולים על כינוס האסיפה הכללית לגבי השנים 2007, ו-2008.
- ב. עפ"י פרוטוקול האסיפה, מ-14.7.10, הוחלט כי שכרו של רואה חשבון ייקבע ע"י מועצת המנהלים של החברה. לא נמצא פרוטוקול של מועצת המנהלים שדנה בנושא.

31. אישור תוכניות העבודה והתקציב ע"י מועצת המנהלים

- א. לא נמצא אישור מועצת המנהלים לתכנית העבודה ותקציב לשנים 2007, 2008 לגבי 2009, בתאריך 27.1.09. קוים דיון במועצת המנהלים וכיון שהדירקטוריון עמד להתחלף הוחלט לאשר עקרונית את תוכנית העבודה ולהביאה לאישור נוסף של הדירקטוריון החדש. התוכנית לא הובאה לדיון מחודש כפי שנקבע, כך שלא היה אישור פורמאלי לתכנית העבודה והתקציב גם לשנת 2009.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ב. לשנים 2010 ו-2011 היה אישור מועצת המנהלים, אלא שנתקבל באיחור, אחרי תחילת השנה התקציבית. לדעת הביקורת אם לא קיימת אפשרות להכין תכנית עבודה ותקציב לפני סוף דצמבר, יש להיערך לאישור תקציב ביניים לתקופה מוגבלת של 3 חודשים.
32. הסכם עקרונות להתקשרות לביצוע עבודות ע"י החברה עבור העירייה
- א. נמצא כי ב"מתחם מוסקוביץ" לא נערך מזכר התקשרות כנדרש בסעיף 3 ג' להסכם.
- ב. לביקורת אין התנגדות לשנות את ההסכם ולהסתפק בהזמנה חתומה מהעירייה, אולם בפרויקט זה גם ההזמנה הוצאה כעבור כ- 3 חודשים מהוצאת צו התחלת עבודה.
- ג. דיווח החברה לראש העירייה ולמהנדס החברה, בהתאם לסעיף 5 בהסכם, מועבר בע"פ לפורום אחת לשבועיים הביקורת סבורה שיש לעגן דו"ח זה בכתב, שיועבר מידי רבעון ב- 15 לחודש, בחודשים ינואר, אפריל, יולי, אוקטובר לגבי 3 החודשים הקודמים.
- ד. שיעור התקורה של 5% נראה גבוה וצריך להיקבע לפי מעורבות החברה בפרויקט.
33. פרויקט מתחם מוסקוביץ.
- א. לא נערך מזכר התקשרות וגם לא היתה הזמנה פורמלית לפני תחילת ביצוע העבודה.
- ב. היתה חריגה בביצוע מעבר לתקציב/הזמנה בסך כ- 346 אלף ₪.
- ג. החברה מקפידה על קיום הזמנה או מזכר התקשרות למעט בהסכמי פיתוח בהם אין מסגרת תקציבית ברורה להוצאה המותרת.
34. פניות הציבור
- א. עפ"י דיווח שנתקבל מהמוקד העירוני נותרו 209 תלונות הציבור שנותרו פתוחות.
- ב. קיים מעקב על פניות אלו אולם לדעת הביקורת אין מקום שיוותרו מפגעים ברשות הרבים ללא טיפול למעלה מ- 3 חודשים. בנספח ג' נתנו 10 דוגמאות של מפגעים שלא טופלו יותר מ- 3 חודשים.
35. רשות החנייה
- א. לדעת הביקורת קיים ניגוד עניינים ביחסים שבין הנהלת החברה לרשות החנייה, בין החברה שהיא מונחית מקצועית ע"י מנהל רשות החנייה ובו זמנית מאשרת אמצעים לרשות החנייה. לפיכך, עולה הצורך לבדוק מחדש נושא העברת רשות החנייה לטיפול החברה.
- ב. בשנת 2009 הגיע שיעור הרווח של החברה בגין רשות החנייה לכ- 16 אחוזים הביקורת רואה בשיעור הנ"ל כגבוה ומומלץ להקטינו.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

- ג. הוצאות רכב ברשות החנייה - הנחיות מנכ"ל העירייה וחוות דעת היועצת המשפטית של החברה אינן מבוצעות במלואן כלהלן:
(1) צביעת הרכבים בצבע רשות הפיקוח.
(2) החזרת רכבי הליסינג מידי יום בסיום העבודה למגרש החנייה.
- ד. הוצאות אחרות של רשות החנייה - חיוב רשות החנייה בקנס מנוגד להנחיות והחברה הודיעה כי החיוב יבוטל הסכום יגבה מהעובד.
36. שילוט – לא היה מקום להעביר את נושא השילוט לטיפול החברה בטרם נחתם ההסכם הלכה למעשה.
37. ניהול ופיקוח על פרויקטים
א. פארק תמר
(1) ההסכם בין העירייה לחברה הסתיים ב- 28.2.09 למרות זאת החברה המשיכה לתפעל כאילו ההסכם בתוקף, כאשר לא היה כלל תקציב לשנת 2010. בעקבות הביקורת אושרה הארכת ההסכם והתקציב בישיבת דירקטוריון מיום 7.2.11. הביקורת לא קיבלה עד לפרסום דו"ח זה עותק מההסכם המוארך.
- (2) ההסכם בנוי על בסיס עלות + רווח, בסיס שאינו מקובל על דעת הביקורת.
- (3) פעילות החברה עפ"י ההסכם מבוססת על הישגים ברמת האיכלוס ובגביית הארנונה.
הביקורת לא מצאה דיווח של החברה ב- 2 תחומים אלו.
- ב. חניונים – מתחייבת בדיקה ושיקול לגבי המשך פעילות החברה בהפעלת חניונים לאור ירידה ברווחים והפסד בחניון דונדיקוב.
- ג. הפעלת מדחנים בפארק תמר - החברה לוקחת לעצמה את כל ההכנסות מהפעלת מדחנים מבלי שהדבר יעוגן בהסכם. הביקורת סבורה שיש לעגן בחוזה את שיעור הריווח של החברה בגין הפעלת המדחנים.
38. הוצאות החברה
א. הגידול בהוצאות החברה גדול מהגידול בפעילות, דבר המצריך בדיקה והחלטת מועצת המנהלים על התקציב להוצאות החברה.
ב. תפקידים בהם מועסקים עפ"י חוזים, שבמהותם קיימים יחסי עובד מעביד, דבר המחייב להעבירם כעובדי החברה (כגון: מהנדסת החברה).
ג. הוצאות משפטיות

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

הוצאות משפטיות נכללות בהוצאות החברה, אולם קיימות הוצאות המחויבות לפרויקטים, בניגוד לדעת הביקורת שהביעה דעתה בנדון בדו"ח ביקורת הקודם. הוצאות משפטיות הן במהותן הוצאות החברה ואין להעמיסן על פרויקטים. ואינן דומות להעסקת מהנדס הקשורה בפרויקט.

- ד. הוצאות מהנדסת החברה
הוצאות מהנדסת החברה מועמסות על הפרויקטים בניגוד להסכם העקרונות עם העירייה.
39. מניין חוקי של וועדות המכרזים – לפישוט עבודת הוועדה יש צורך לקבוע בנוהל שמספיקים שלושה חברים לפתיחת תיבת המכרזים.
40. דרישות החברה למימון מהעירייה
בדרישות החברה למימון נדרשת הפרדה ברורה בין מימון הנדרש לעבודות שמזמינה העירייה לבין מימון שנדרש לממן את החברה.
41. נהלים של החברה - אין בחברה קובץ נהלים המתחייבים מהפעילות השוטפת בחברה. נושא זה הועלה בדו"ח ביקורת קודם וטרם תוקן.

המלצות

42. מועצת המנהלים וועדותיה – מומלץ:
א. להגדיר את תחומי עבודת וועדת הכספים.
ב. לשקול הקמת ועדה נוספת או להוסיף מטלה לוועדת הכספים בתחום פיתוח וקידום החברה – טיפול בתכניות רב שנתיות ובתוכניות לקידום ופיתוח החברה.
43. מעקב אחר ביצוע החלטת מועצת המנהלים – מומלץ:
א. לכלול בכל החלטה מועד ביצוע נדרש.
ב. דיווח אחת לרבעון שיכלול מעקב אחר ביצוע החלטת מועצת המנהלים (מבוצע).
44. כינוס האסיפה הכללית - מומלץ לכנס את האסיפה הכללית מידי כל מאזן ולוודא ביצוע החלטותיה.
45. אישור תכניות העבודה והתקציב – מומלץ:
א. לוודא אישור מועצת המנהלים לתקציב החברה.
ב. לוודא קיום תקציב לעבודת החברה לפני יום השנה התקציבי.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

46. הסכם עקרונות לביצוע עבודות החברה ע"י העירייה – מומלץ:
א. לוודא המצאות מזכר התקשרות בהתאם להסכם.
- ב. לקבוע עקרונות שיעור תקורה, בהתאם למעורבות החברה. (ההסכם כיום קובע שהשיעור הוא 5% אלא אם נקבע אחרת).
- ג. דיווח החברה על ביצוע הפרויקטים יעוגן גם בכתב מידי רבעון.
47. מתחם מוסקוביץ – מומלץ:
א. לוודא שלא תהיינה חריגות בעבודות מעבר להזמנה המאושרת.
- ב. לוודא קיום מסגרת להוצאה שנתית בהסכמי פיתוח.
48. פניות הציבור – מומלץ: לא להשאיר פניות פתוחות למעלה מ- 3 חודשים, כאשר הפנייה מותירה מפגעים ברשות הרבים.
49. רשות החנייה – מומלץ:
א. לשקול מחדש הטיפול ברשות החנייה ע"י החברה.
- ב. לשקול שיעור הרווח המקסימלי מפעולת רשות החנייה.
- ג. לוודא ביצוע ההחלטות בקשר לרכב ליסינג למנהל רשות החנייה וסגנו (ההנחיה תינתן ע"י מנהל אגף משאבי אנוש לנוגעים בהעתק לחברה).
- ד. לוודא תשלום קנס החנייה ע"י העובד וזיכוי הוצאות החנייה בהתאם.
50. שילוט – מומלץ: שלא להעביר נושא חדש לטיפול החברה בטרם נחתם ההסכם בין העירייה לחברה.
51. ניהול ופיקוח על פרויקטים – מומלץ:
א. פרויקט תמר
(1) להעביר את ההסכם המוארך/המחודש בין העירייה לחברה, לעיון לביקורת.
(2) לשנות את ההסכם שבסיס העבודה לא יהיה עלות + רווח.
(3) לחייב בדיווח פורמלי של החברה על ההישגיות ברמת האיכלוס ובתשלומי ארנונה בפרויקט תמר.
- ב. חניונים – לשקול המשך פעילות של החניונים לאור הירידה בהכנסות.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ג. הפעלת מדחנים בפארק תמר – לקיים דיון בהקדם בין העירייה לחברה, במגמה לחייב את החברה, להעביר לעירייה אחוז משמעותי מההכנסות מהפעלת מדחנים.

52. הוצאות החברה – מומלץ:

א. לבחון הגידול בהוצאות החברה בשים לב לגידול בפעילות.

ב. לבחון החוזים עם הקבלנים, הפועלים בהנהלה שמהם עולה החשש של קיום יחסי עובד מעביד.

53. מנין חוקי של וועדת מכרזים – מומלץ לקבוע נוהל שמספיקים 3 חברים לפתיחת תיבת מכרזים.

54. דרישות החברה למימון מהעירייה – מומלץ:

א. שהחברה תפריד באופן ברור בין מימון הנדרש לעבודות שמזמינה העירייה (עפ"י מזכר התקשרות/הזמנה), לבין מימון הנדרש לפעולות החברה. (המלצת הביקורת להפרדה מובאת בסעיף 26 ב' לדו"ח זה).

ב. להגיש חשבונות ביניים על ביצוע באופן שוטף במגמה לצמצם למינימום מימון ללא הגשת חשבון.

55. נהלים של החברה – מומלץ לפרסם בהקדם קובץ נהלים של החברה המתחייב מהפעילות השוטפת של החברה.

נספח ג'

פניות הציבור – דוגמאות למפגעים שלא טופלו עדיין

מס' פנייה	תאריך פנייה	תיאור התלונה	סטטוס
2010010573	4.1.2010	אבנים משתלבות בכניסה לשער החרום שקעו	פנייה בטיפול מתמשך
2010011066	6.1.2010	כורכר על המדרכה, נסחף לכביש בגשם. הכביש הופך להיות מלא אבנים, גם פוגע ברכבים	פנייה בטיפול מתמשך
2010016343	3.1.2010	הספסל בתחנת האוטובוס נשבר מישהי כמעט נפלה	פנייה בטיפול מתמשך
2010025064	4.2.2010	מול הספורטק בורות במדרכה	פנייה בטיפול מתמשך
2010034120	17.3.2010	חודש שלם לא מתקנים כביש אספלט – הקבלן לא מתקן	פנייה בטיפול מתמשך
2010035958	25.3.2010	יש בור בכביש בצומת של	משימה הגיעה למ

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

		יפאורה		
פנייה בטיפול מתמשך	בורות בשפת הכביש ואבני כורכר על הכביש		31.3.2010	2010036962
פנייה בטיפול מתמשך	בעבודות נוצרה מעין רמפה שמסכנת את הנוסעים		17.5.2010	2010054726
פנייה חדשה	יש ערמת לבנים שהוציאו מהרחוב, הניחו חול במקום ולא החזירו את האבנים		14.6.2010	2010064228
פונה שוב	השאירו בור אחרי עבודות ולא החזירו אבנים משתלבות		22.6.2010	2010066568

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

דו"ח ביקורת מס' 5/30 –

תחזוקה שוטפת של צמחיה ושטחי גנים ובטיחות מתקני משחקים

כללי

1. האגף לגנים ולעיצוב הסביבה עוסק בתכנון ובפיתוח גנים וצמחיה בשטחים העירוניים-הציבוריים ובתחזוקה השוטפת של הצמחיה ושטחי הגנים. במסגרת זו אחראי האגף גם לתחזוקת מתקני המשחק והדומם בגנים.
2. הביקורת התמקדה בתחזוקה השוטפת של הצמחיה והשטחים המגוונים, לרבות הנקיון בהם (מחלקת פיקוח ואחזקת גנים באגף) וכן בבטיחות של מתקני המשחק (המחלקה הטכנית באגף). מטרת הביקורת היתה לבדוק את הפעילות האירגונית/מינהלית של האגף בתחומים הנ"ל, לרבות את תהליכי הפיקוח והבקרה על עבודת הקבלנים.
3. לצורך הביקורת נערכו הפעולות הבאות:
 - ראיונות עם: מנהל האגף, מנהל הפרויקטים באגף, מנהל המחלקה לאחזקה ופיקוח, מפקחים, מנהל המחלקה הטכנית, הממונה על בטיחות מתקנים במחלקה הטכנית, מ"מ מנהלת מח' תכנון, חשבת האגף.
 - ביקורים בשטחי הגנים.
 - בדיקת מסמכים הקשורים לנושאי הביקורת.

רקע

4. **מחלקת פיקוח ואחזקת גנים** באגף אחראית לניהול ולפיקוח של אחזקת הגינות בעיר: בגנים ציבוריים; בשדרות, בחורשות וברחובות (עצים); בכיכרות, איי תנועה ופסי ירק.
עבודות הגינות כוללות:
 - טיפול ועיצוב הצמחיה דישונים, זיבולים, הדברה, עידור, גירוף, קילטור, גיזום; כיסוחי דשא; טיפול בעצים, וכד'.
 - השקיית שטחי הגינות וניהול/אחזקת מערכת ההשקייה (לרבות תיקון תקלות).
 - פיתוח שוטף של שטחים, שידרוגי גינות, נטיעות.
 - ניהול המשתלה העירונית.
 - נקיון השטחים המגוונים.
 - אחזקת מזרקות.
 - ניקוי מערכות ניקוז בשטחים המגוונים.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

5. המחלקה הטכנית באגף אחראית להתקנה, בדיקה, תחזוקה שוטפת ומונעת, ושמידת הבטיחות של מתקני המשחק בגנים. כמו כן אחראית המחלקה לטיפול בדומם בשטחים המגוננים (תחזוקה שוטפת וטיפול מונע) לגבי המרכיבים הבאים: רהיטי גן, תשתיות, משטחים ומדרכים, גדרות וכד'.

6. אחזקת מרבית השטחים המגוננים, לרבות מתקני המשחק והדומם, מבוצעת בשטח ע"י שני קבלנים שזכו במכרז מטעם העירייה. לצורך התחזוקה השוטפת חולק שטח העיר ל- 4 אזורים וכל אחד מהקבלנים אחראי לטיפול ב- 2 אזורים. הצמחיה במרבית מוסדות החינוך, מטופלת ע"י עובדי מחלקת אחזקת מוס"ח באגף ולא ע"י הקבלנים.

ממצאים

7. מדידת שטחי הגינון

- א. התשלום של העירייה לקבלנים עבור התחזוקה השוטפת מבוסס על היקף הדונמים שנמסרים לטיפול כל קבלן. אם קיימת אי התאמה בין הנתונים המדויקים של יחידות השטח ובין גודלן כפי שרשום בחוזה - יש לכך משמעות כספית (סעיף ד' להלן).
- א. גודל השטחים נקבע כדלהלן:
לגבי שטחים חדשים או קטעים ששודרגו בשנים האחרונות: הנתונים מדויקים ומבוססים על מדידות הנדסיות בשטח.
- ב. לגבי שטחים המטופלים שנים רבות, הנתונים מבוססים על:
- הערכות מהעבר ונתונים "היסטוריים" שעברו עיזכון של מדידות ידניות שנערכו בעבר בשטח (לא ע"י מודדים מוסמכים).
- מפות שהוכנו בתהליך של "פוטוגרמטריה", שהוא מיפוי המבוסס על תצלומי אוויר - בתהליך המאפשר אינפורמציה מדידתית-מטרית לגבי כל יחידת שטח.
- "מפותצלוס" (אורתופוטו), הכלאה בין תצלום אוויר ומפה טופוגרפית - תוך תהליך של "יישור" המאפשר למדוד קואורדינטות ומרחקים.
- ג. מנהל האגף מעריך כי הנתונים הקיימים כיום תואמים בכ- 90% את הגודל האמיתי.
לדבריו במסגרת שידרוג מערכות ההשקייה, הנעשה בימים אלה, נערכת מדידה של שטחי הגינון בעיר ע"י מודדים מוסמכים ועם סיומה יעודכן מאגר הנתונים - וכן גם הבסיס לתשלום לקבלנים.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד. הביקורת מציינת כי סטייה של כ- 10% בין הנתונים האמיתיים בשטח ובין השטחים הרשומים בחוזה עם הקבלנים – משמעותה כ- 500 אלף ש"ח לשנה.

8. ריכוז מידע על השטחים המגוננים

א. ריכוז נתונים על כל שטח מטופל מאפשר קיום פיקוח ובקרה יעילים.

ב. במשרדי האגף קיים במערכת הממוחשבת "תיק גן", עבור כל אחד מהגנים, הכולל את הנתונים הבאים:
- היקף וגודל: כללי, היקף צמחיה וסוגיה, שטחים מרוצפים, מתקני משחק. כמו כן פירוט גבהים.
- אלמנטים של דומם: ספסלים, אשפתונים, פרגולות, ברזיות, וכד'.
- מערכות ההשקיה (כללי).
- תמונות: כלליות, סוגי צמחיה, מתקני משחק.

ג. כמו כן קיים "תיק" במערכת הממוחשבת עבור כל יחידת גינון (שאינה גן), כגון קטעים ברחובות – הכולל את הנתונים שבתיקי הגן וכן פירוט יתר של מערכות ההשקיה.

ד. הביקורת מצאה כי ריכוז המידע הוא מקיף ונותן מידע חיוני על השטחים המגוננים.

9. היקף השטחים שבטיפול הקבלנים

א. גודל השטחים הנמסרים לטיפולו של כל קבלן משתנה מעת לעת – מוקמים גנים חדשים ולעומת זאת נגרעים שטחים מטופלים - עקב צרכי שידרוג ופיתוח, בינוי, הקמת גנים חדשים, וכד'.

ב. בחוזה ההתקשרות עם הקבלנים (סעיף 5 ז') נקבע: "העירייה תהא רשאית בכל עת במהלך תקופת ההתקשרות ולפי שיקול דעתה הבלעדי להכניס שינויים ברשימת אזורי העבודה לפי ראות עיניה, ע"י הוספת שטחים או ע"י גריעת שטחים בשיעור של עד 25% מכלל העבודות שנמסרו לקבלן."

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

היקף השטח שבטיפול הקבלנים : 2010 - 2007

היקף תוספת (באחוזים) (אינטנסיבי)	גודל השטח (בדונמים)				אזור	הקבלן
	בעת הביקורת (9/2010)		חוזה מקורי 2007			
	אקסטנסיבי	אינטנסיבי	אקסטנסיבי	אינטנסיבי		
11.5%	10.45	201.64	13.92	180.89	1	א.ס.
0.4%	-	177.75	34.14	170.92	3	
7.8%	10.45	379.39	48.06	351.81		סה"כ לקבלן
21.0%	-	259.00	47.65	213.92	2	ו.ב.
13%	-	162.66	14.55	143.98	4	
17.8%	-	421.66	62.21	357.90		סה"כ לקבלן
12.9%	10.45	801.05	110.27	709.71		סה"כ עירוני

ג. מנתוני הטבלה (היקף השטח שבטיפול הקבלנים 2007 – 2010) עולה כי היקף השטחים האינטנסיביים בכל אחד מהאזורים שבטיפול הקבלנים בספטמבר 2010 גדל מאז החוזה המקורי, כשהגידול נע בין 0.4% ל- 21% לאזור. סה"כ היקף השטחים האינטנסיביים שבטיפול הקבלנים גדול ב- 9/2010 ב- 12.9% מאשר בעת החוזה המקורי.

מאז ינואר 2009 ועד ספטמבר 2010 סה"כ השטחים האינטנסיביים שבטיפול הקבלן ו.ב. (בשני האזורים) הוא ללא כל שינוי, בעוד שבהיקף השטחים שבטיפול הקבלן א.ס. חלו שינויים לא גדולים עד אוגוסט 2010 כשבספטמבר 2010 נגרעו מטיפולו כ- 19 דונם שטח אינטנסיבי.

ד. **הביקורת בדקה האם לכל תוספות השטחים קיימות אסמכתאות חתומות.**

נמצא כי עבור כל הגדלת שטח (כמו גם הקטנה) קיימת אסמכתא מאת מנהל מח' פיקוח ואחזקה החתומה ע"י ראש האגף.

ה. הקבלן א.ס. נותן שירותי גינון גם לשטח הספורטק, בהיקף של 38.65 דונם, החל מתחילת 2008. עוסק בכך הצוות של אזור 3. העלות החודשית היא כ- 25,000 ש"ח לחודש (כ- 300 אלף ש"ח לשנה).

10. היקף התשלומים

א. בהתאם לחוזה המקורי (מיוני 2007), המחיר לדונם (לאחר הנחה של 15.2%) הוא 500.32 ש"ח לדונם שטח אינטנסיבי, ו- 203.52 ש"ח לדונם שטח אקסטנסיבי (כגון חורשות). מחיר זה נשאר ללא שינוי עד לסוף תקופת ההתקשרות (סה"כ עד 4 שנים), בצמוד למדד ובתוספת מע"מ.

ב. **עקב טעות שנעשתה באגף שולם לקבלנים מתחילת תוקף החוזה סכום עודף של 501.50 ש"ח לדונם שטח אינטנסיבי ו- 204 ש"ח לדונם שטח אקסטנסיבי. טעות זו נתגלתה ותוקנה רק לאחר כשנתיים וארבעה חודשים : באוקטובר/נובמבר 2009 החזירו שני הקבלנים סכום של 33,874 ש"ח סה"כ.**

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ג. בהתאם לחוזה (סעיף 5 ח') העירייה רשאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להגדיל או להקטין את היקף השירותים שהוזמנו מהקבלן, וכפועל יוצא את ההיקף הכספי, מבלי לנמק את העילה לכך וזאת אף אם השירותים בוצעו לשביעות רצונה – ובלבד שבמקרה של הגדלה לא יעלה שיעור ההגדלה על 25% משווי החוזה.

עקב דרישת הנהלת העירייה לצעדי חסכון הקטין האגף את היקף השירות המבוקש מהקבלנים, החל מ- 10 ביוני 2009. הופסק הטיפול בשטחים האקסטנסיביים (חורשות), למעט שטח של 10.45 דונם, והוקטנה (ב- 80%) הזמנת הצמחייה. לדברי מנהל האגף הכוונה לחדש את הטיפול האקסטנסיבי בחורשות החל מתחילת 2011, ובינתיים טיפול חלקי לחורשות ניתן מעת לעת ע"י עובדי האגף.

ד. **הביקורת בדקה את כל חשבונות האחזקה השוטפת בכל אזורי הגינון מינואר 2009 ועד ספטמבר 2010**, (טבלת עלויות תחזוקה שוטפת 2009 – 9/2010).

נמצא כי התשלומים היו בהתאם לתעריף לדונם הקבוע בחוזה, בהתאם להיקף השטח שנמסר מעת לעת לטיפול כל קבלן בהתאם לאסמכתא כתובה, ולפי הנחות ושינויים בכמות הצמחים שמשפך הקבלן – כמפורט בהארכות החוזה.

מניתוח טבלת עלויות התחזוקה השוטפת עולה כי עקב הפסקת הטיפול במרבית השטחים האקסטנסיביים + ההנחות (מ- 10 ביוני 2009) עלות התחזוקה השוטפת ירדה סה"כ בכ- 60 אלף ש"ח לחודש. בשנת 2009 סה"כ עלות התחזוקה השוטפת בעיר בכל האזורים היתה כ- 6,100,000 ש"ח, כשהעלות ל- 2010 מוערכת בכ- 5,700,000 ש"ח.

(הערה: מהעלות של התחזוקה השוטפת המפורטת בטבלה יש להפחית זיכויים שונים בגין התחשבנויות עם הקבלן, החזרי תשלומים וקנסות. בשנת 2009 סה"כ הזיכויים היו בסך כ- 58,000 ש"ח, ובחודשים ינואר- ספטמבר כ- 8,000 ש"ח).

ה. בהתאם לחוזה (סעיף 19 ד') על הקבלן להגיש בין ה- 1 ל- 7 לכל חודש חשבון מפורט בגין העבודות שבוצעו על ידו בחודש החולף. לחשבון יש לצרף יומן עבודה שאושר ע"י המפקח. בבדיקת הביקורת נמצא כי לכל החשבונות מצורפים המסמכים הנדרשים (סעיף 18 להלן).

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

עלויות תחזוקה שוטפת (2009 – 9/2010)

סה"כ עלות (בש"ח)	הקבלן ו.ב.			הקבלן א.ס.			חודש
	עלות (בש"ח)	גודל שטח (בדונם)		עלות (בש"ח)	גודל שטח (בדונם)		
		אינטנ.	אקסטנ.		אינטנ.	אקסטנ.	
	277,431	59.65	421.66	265,504	61.36	396.04	ינואר 2009
	278,159			264,097			פברואר 2009
	277,899			263,850			מרץ 2009
	279,094			265,158			אפריל 2009
	281,847			267,774			מאי 2009
	253,589			238,788			יוני 2009
	241,966	---	421.66	233,171	10.45	396.04	יולי 2009
	244,542			235,654			אוגוסט 2009
	245,710			236,779			ספטמבר 2009
	245,005			236,099			אוקטובר 2009
	245,490			236,566			נובמבר 2009
	245,854			236,793			דצמבר 2009
6,096,819	3,116,586	---	---	2,980,233	---	---	סה"כ 2009
	244,799			235,777			ינואר 2010
	243,178			234,216			פברואר 2010
	242,478			233,541			מרץ 2010
	242,718			233,733			אפריל 2010
	244,799			235,777			מאי 2010
	245,740			240,535			יוני 2010
	246,441			243,934			יולי 2010
	247,602			248,380	10.45	398.69	אוגוסט 2010
	248,762	---	421.66	234,748	10.45	379.39	ספטמבר 2010

11. החוזה עם הקבלנים (כללי)

א. החוזה, בעקבות מכרז פומבי מס' 3/07, נחתם עם שני הקבלנים ביוני 2007 לשנתיים, עם אופציה להארכה לשנתיים נוספות.

ב. ביוני 2009 תוקפו של החוזה הוארך בשנה נוספת.

ג. תקופת ההארכה הנ"ל הסתיימה ב- 9.6.2010, אולם ההארכה הנוספת התעכבה במספר חודשים: הארכת החוזה עם חברת ו.ב. נחתמה

ב- 18.11.2010, והארכת החוזה עם חברת א.ס. נחתמה ב- 25.11.2010.

במשך אותה תקופה פעלו הקבלנים ללא חוזה תקף חתום.

לדברי מנהל האגף הטיפול בנושא התעכב עקב חילוקי דעות משפטיים בין העירייה והקבלנים לגבי דרישות שונות שהציבה העירייה.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

12. קבלני משנה

- א. שני הקבלנים שזכו במכרז מפעילים את העבודה בשטח באמצעות קבלן משנה (אחד עבור שניהם). כל העובדים בשטח מועסקים מטעם קבלן המשנה ולמעשה לקבלנים הזוכים במכרז אין נגיעה, באופן מעשי, לעבודה הנעשית בשטח (העירייה משלמת עבור העבודה ישירות לקבלנים שזכו במכרז, תמורת חשבוניות שהם מגישים).
- ב. בשיטה הנ"ל קיים עוד גורם מתווך בין הקבלן ובין העירייה העלול להביא לכך שקבלן המשנה יחסוך בעלויות (כגון במס' הפועלים, כמפורט בסעיף 15 להלן).

13. מנהלי העבודה

- א. מנהלי העבודה האזוריים מטעם הקבלן הם הגורמים המרכזיים בניהול הביצוע של עבודות הגינון בשטח ועמם מתקיים עיקר הקשר השוטף של האגף.
- ב. בהתאם לחוזה, לכל אזור (מתוך 4 אזורי הגינון) ימונה ע"י הקבלן מנהל עבודה אחד, ללא כל יחס למספר הדונמים באזור העבודה (סעיף 1 א' 4 בנספח 2). עליו להיות בעל תעודה של משרד העבודה לסוג מקצועי בגננות 1 חדש לפחות, ובעל נסיון של שנתיים לפחות בעבודות גינון בהיקף דומה.
- בבדיקת הביקורת נמצא כי:
- לכל אזור ממונה ע"י הקבלן מנהל עבודה, כנדרש.
 - לגבי התאמת מנהל העבודה לדרישות בחוזה (תעודה ונסיון): לביקורת נמסרו מסמכים רק לגבי מנהל העבודה באזור 1 (בעל תעודת גננות סוג 2 ובעל נסיון כנדרש).

לדברי מנהל מחלקת פיקוח ואחזקת גנים הוא מראיין כל מנהל עבודה לפני כניסתו לתפקיד ומאשר את התאמתו למילוי התפקיד.

14. העסקת עובדים מקצועיים

- א. על הקבלן, בהתאם לחוזה, להעסיק על חשבונו יועץ מקצועי בתחום הגנת הצומח ומפגעים בגננות, שילווה וידריך את העובדים. הייעוץ צריך להיות בהיקף של שעתיים בשבוע (סה"כ 8 שעות בחודש) לכל אזור. היועץ צריך לסייר עם המפקח ומנהל העבודה, לבדוק בעיות בגינון ולבצע בדיקות קרקע מסוגים שונים בהיקף של 12 בדיקות קרקע בשנה על כל 25 דונם אחזקה (כ- 400 בדיקות בשנה, לפי היקף השטחים האינטנסיביים).

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ב. הביקורת ביקשה לבדוק את היקף דו"חות הייעוץ בכתב בשנים 2009 – ספטמבר 2010. נתקבל חומר כדלהלן:

2009

- 18.6.2009 : בדיקת שורשים (מעבדה חקלאית).
- 30.8.2009 : חוות דעת מדשאות בעיר (יועץ מדשאות).
- 22.10.2009 : איבחון שורשים (מעבדה חקלאית).
- 15.11.2009 : בדיקה מיקרוביאלית מזיקים (מעבדה חקלאית).
- 22.11.2009 : חוות דעת לטיפול בעצים (אגרונום).

2010

- 13.4.2010 : סיור בענייני דקלים (מדריך הגה"צ בנוי).
- 25.4.2010 : 3 עצי אקליפטוסים (אגרונום).

ג. בתשובה לשאלת הביקורת לגבי היקף הייעוץ בפועל לעומת ההיקף הנדרש בחוזה - מסר מנהל המחלקה לאחזקה ולפיקוח כי הפניות לקבלת ייעוץ נעשות בהתאם לצרכים בפועל, וכי ההיקף הנוכחי עונה על הדרישות.

ד. על הקבלן להעסיק עובד השקייה לכל אזור, בעל כישורים מתאימים לטיפול במערכות השקייה, שיאושר ע"י העירייה.

בבדיקת הביקורת נמצא כי מועסקים 4 עובדים שכל אחד מהם הוא בעל תעודת השתתפות בקורס "מפעיל מערכות השקייה מוסמך בגן הנוי", מטעם האירגון לגננות ולנוף בישראל.

15. מספר עובדי הגינון

א. בהתקשרויות של רשויות מקומיות עם קבלני גינון, לצורך עבודות האחזקה השוטפת, נהוגות שתי גישות עיקריות לגבי מספר הפועלים ושעות העבודה:

- גישת "מבחן התוצאה" - דהיינו לפי בדיקה בשטח נקבע אם רמת תחזוקת הגן עונה לדרישות, ללא דרישה למספר עובדים מסוים או לשעות עבודה מסוימות.
- פירוט בחוזה של מספר עובדים מינימלי הנדרש לשהות בשטח לביצוע העבודה.

ב. בעיריית רחובות בחרו לציין במכרז את מספר העובדים הנדרש, לאחר קיום הערכה מקצועית לגבי מספר העובדים שצריכים להיות בכל אזור בכדי להביא את השטחים המגוננים לרמה הנדרשת.

בהתאם לתנאי המכרז (סעיף 1 ד') ולחוזה (סעיף 16 ג') מספר עובדי הגינון הוא עובד אחד לכל 20 דונם בכל אזור, כאשר על כל תוספת גינון שמעל 20 דונם יקצה הקבלן עובד נוסף.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

בהתאם להיקף השטחים המטופלים בעת הביקורת, מספר העובדים לפיכך צריך להיות:

אזור 1 – 11 עובדים + מנהל עבודה + איש השקייה.

אזור 2 – 13 עובדים + מנהל עבודה + איש השקייה.

אזור 3 – 11 עובדים + מנהל עבודה + איש השקייה.

אזור 4 – 9 עובדים + מנהל עבודה + איש השקייה.

ג. **הביקורת בדקה האם הקבלנים עומדים בהתחייבויותיהם לפי החוזה בנוגע למספר העובדים.**

נבדקו דו"חות חודשיים שמכינה מחלקת פיקוח ואחזקת גנים, המצורפים לחשבונות של כל אזור. דו"חות אלה מסכמים את הנתונים היומיים לפי מספר העובדים המתייצבים לעבודה.

נמצא כי באופן קבוע חסרים עובדים בעבודות התחזוקה השוטפת לעומת הנדרש בחוזה. לדברי מנהל המחלקה, בחוזה הוטל על הקבלנים לטפל גם בתחזוקת הדומם, אולם לא הוגדר מס' העובדים הנדרש למטלה זו. וכך הצוות המטפל בדומם נמנה למעשה על הצוות הרשום כעובדי תחזוקת הגנים ולפיכך נרשם כי חסרים עובדים.

יחד עם זאת הביקורת מצאה כי לעתים מס' העובדים החסרים גדול יותר מהנדרש לצורך הטיפול בדומם, כדוגמה (הנתונים הם מצטבר-חודשי):

- בינואר 2010 נמצא באזור 1 חסר של 34 עובדים, 4 מנהלי עבודה ו- 26 אנשי השקייה; ובאזור 3 חסר של 55 עובדים, 2 מנהלי עבודה ו- 2 אנשי השקייה.

- באוגוסט 2010 נמצא באזור 1 חסר של 29 עובדים ו- 6 אנשי השקייה; באזור 2 נמצא חסר של 46 עובדים; באזור 3 חסר של 29 עובדים ו- 4 אנשי השקייה; ובאזור 4 חסר של 29 עובדים ו- 2 אנשי השקייה.

- בספטמבר 2010 נמצא באזור 1 חסר של 17 עובדים, באזור 3 חסר של 23 עובדים ו- 6 אנשי השקייה; באזור 2 חסר של 29 עובדים; ובאזור 4 חסר של 26 עובדים ו- 21 אנשי השקייה.

החסר באחוזים נע, בדרך כלל, בין 13% - 9% ממספר העובדים הנדרש בכל אזור.

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד. בחוזה עם הקבלנים קיים סעיף המאפשר לעירייה לחייב את הקבלן בפיצוי כספי בשל עובדים חסרים.
בבדיקת הביקורת את נושא הפיצויים/קנסות בתקופה 2009 – 9/2010 (סעיף 17 להלן), נמצא כי למעט 2 מקרים: קנס של כ- 6,000 ש"ח בינואר 2009 לקבלן אזור 1 + 3 עבור מחסור בעובדים, וקנס בסך 45,000 ש"ח לאותו קבלן במאי 2009 עבור מחסור בעובדים – לא נהוג להטיל קנסות על הקבלנים בגין מחסור בעובדים.

16. הפיקוח על עבודת הגינון

א. המחלקה לאחזקה ולפיקוח אמורה לפקח על עבודת התחזוקה השוטפת של הקבלנים מבחינה מקצועית-אירגונית וכספית – תוך קיום סעיפי החוזה בין העירייה ובין הקבלנים.
ב. פיקוח העירייה על התחזוקה השוטפת נעשה ע"י מנהל המחלקה לאחזקה ולפיקוח עם 4 מפקחים (עובדי המחלקה) במשרה מלאה. רק אחד מהמפקחים עבר קורס פיקוח מטעם משרד החקלאות. אחריות המפקחים כוללת:

- פיקוח כללי ושליטה בכל הנעשה באזור (שטחי גינון, חורשות, מערכות השקיה, מתן מענה לקריאות מוקד).
- בדיקה כללית (חזותית) של מתקני המשחק וריהוט הרחוב.
- מעקב כללי אחר פרויקטים המבוצעים באזור.

ג. ברחובות, כמו גם ברשויות מקומיות רבות – הפיקוח בפועל הוא מסוג "צף" (או "עליון") ולא פיקוח מסוג "צמוד", קרי: פיקוח שנעשה בשלבים מסוימים (או בנקודות זמן) של העבודה, מעין בקרה כללית והכוונה של הקבלן – ולא נוכחות יומית באתרי העבודה במשך כל זמן עבודת הקבלן.

עפ"י חוברת הדרכה של משרד הפנים, שהוכנה בשיתוף גורמים מקצועיים וביניהם האירגון לגננות ולנוף בישראל ("קבלני גינון ברשויות המקומיות", משנת 2000) – אחד מהכללים המקובלים לגבי מספר המפקחים הוא: **מפקח אחד ל- 250 – 300 דונם**, תלוי במאפיינים כגון: אופי הגנים, עומק הפיקוח הנדרש, גודל השטח הגיאוגרפי שעל המפקח לכסות, המרחק בין האתרים השונים, אמצעי הניוד העומדים לרשות המפקח, וכד'.

בהתאם למפתח המומלץ הנ"ל עבור מספר מפקחי גינון ברשות מקומית – צריכים להיות ברחובות כ- 2.8 – 3.4 משרות (בהתאם לגודל השטח האינטנסיבי בלבד). כאמור לעיל, בנושא זה עוסקים בעירייה מפקחים המאיישים 4 משרות (המפתח המומלץ הנ"ל, משנת 2000, אינו מחייב).

ד. העבודה היומית של כל מפקח מתחילה ב- 07.00 בטיפול בקריאות המוקד, המגיעות לידי משרד האגף. מנהל המחלקה מעביר

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחולף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

בתחילת יום העבודה את הקריאות לכל אחד מהמפקחים וכן למשרד קבלן המשנה האחראי לכל 4 האזורים (זה מעביר לידיעת ולטיפול מנהלי העבודה בכל אזור).

"סגירת" פניות נעשית רק לאחר שהמפקח ביקר באתר ואישר את איכות העבודה ותיקון הליקוי ע"י הקבלן. קריאות מוקד בנושא נקיון גנים ופיצוץ השקיה רשאי המפקח לסגור גם ללא ביקור באתר – בהסתמך על הודעת הקבלן כי טיפל בליקוי. הפניות מגיעות למוקד מהציבור ומבעלי תפקידים בעיריה, העדים למפגע.

בשנת 2009 (ינואר-דצמבר) התקבלו במוקד 4302 פניות בנושאים שבטיפול המחלקה. מרבית הפניות הן בנושאי מים (פיצוץ צנרת, נזילה, חוסר השקיה), גיזום עצים ואחזקת הצמחיה.

קיים זמן תקן למשך הטיפול בבעיה (עד לסיום), כדלהלן:

פיצוץ השקיה	-	3	שעות
נפילת עצים/ענפים	-	4	שעות
אחזקה דחופה	-	24	שעות
אחזקה לא דחופה	-	8	ימים
השקיה – כללי	-	8	ימים
גיזום עצים – כללי	-	21	ימים

הביקורת בדקה את הפניות שהתקבלו במוקד ביום 2.5.2010 (שנבחר באופן אקראי) ואת משך הטיפול בהם. להלן הטבלה:

הערות	סיום הטיפול		נושא	פניה ראשונה	
	שעה	תאריך		שעה	תאריך
	11: 36	2.5	פיצוץ צנרת	06: 15	2.5
	10: 45	2.5	השקיה	07: 09	2.5
	11: 38	2.5	פיצוץ צנרת	07: 27	2.5
	13: 42	3.5	השקיה	08: 00	2.5
לא נמצאה בעיה במקום	10: 50	2.5	פיצוץ צנרת	08: 18	2.5
לא נמצאה בעיה במקום	07: 00	3.5	השקיה	08: 19	2.5
	13: 43	3.5	השקיה	08: 34	2.5
לא נמצאה בעיה במקום	07: 01	3.5	השקיה	08: 45	2.5
	10: 11	3.5	פיצוץ צנרת	08: 53	2.5
	11: 40	2.5	השקיה	09: 07	2.5
עץ פרטי	06: 49	4.5	גיזום כללי	09: 18	2.5
לא נמצאה בעיה במקום	09: 27	2.5	גיזום כללי	09: 19	2.5
	09: 47	3.5	השקיה – כללי	09: 27	2.5
	11: 37	2.5	פיצוץ צנרת	09: 35	2.5
לא נמצאה בעיה במקום	07: 12	4.5	גיזום עצים	09: 46	2.5
	07: 13	4.5	השקיה	10: 35	2.5
מועבר למח' מים	-	-	ברז פתוח	10: 44	2.5
	14: 28	2.5	נקיון בגנים	11: 29	2.5
	07: 23	5.5	גיזום שיחים	11: 58	2.5
	15: 40	2.5	נקיון בגן	15: 09	2.5
	13: 08	5.5	אחזקת צמחיה	18: 21	2.5
	12: 03	22.6	גיזום עצים – כללי	18: 49	2.5

מסמך זה מכיל ממצא ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

	14: 37	10.5	גיזום עצים – כללי	20: 08	2.5
הועבר לטיפול גוף אחר	-	-	שיחים	22: 01	2.5
	22: 12	2.5	דליפת מים מצינור	22: 12	2.5

הערה : בכל הפניות עד שעה 10: 35 תיאור הבעיה נרשם כ"פיצוץ מים" (גם כשהכותרת היא "גיזום" (משל) – משעה זו ואילך נרשם תיאור הבעיה במדויק.

מהטבלה עולה כי הטיפול היה במסגרת זמן התקן.

ה. בהתאם ל"נוהל עבודת מפקח גנים" של האגף (מאפריל 2008),
"המפקח יבצע סיורים קבועים בשטחים אשר באחריותו. במסגרת
הסיורים יבקר המפקח לפחות פעם בשבוע בכל אתר וגן, לצורך
הכנת רשימת ליקויים לטיפול ולפיקוח אחר מצב האתר".

בפועל, כמעט בלתי אפשרי לעמוד בהגדרת התכיפות הנ"ל לביקור
בכל אתר – מאחר והטיפול בתקלות/קריאות מוקד, אילוצים
ומשימות מיוחדות גוזל נתח נכבד מזמן עבודת המפקח (יום העבודה
בשטח מסתיים ב- 14.00). כמו כן למפקחים מטלות שוטפות
הקשורות לטיפול בעצים (בדיקת תוכניות, חוות דעת, מעקב אחר
העתקות וכריתות) וכן פיקוח והנחיות בנושא גיזום עצים.
לדברי מנהל המחלקה המפקחים מצליחים בדרך כלל להגיע לכל
שטח מגוון אחת לשבוע – עשרה ימים. חלק מהפיקוח השוטף מתבצע
באתרים ללא תיאום מראש עם הקבלן.
**אין טופס שבו מדווחים המפקחים על האתרים בהם ביקרו (לרבות
ממצאים) ורק אם מתגלים ליקויים נרשמות הערות בטופס "גליון
פירוט ליקויים", המועבר למנהל העבודה ו/או משרד הקבלן.**

ו. בנוסף לכך מתקיים פיקוח הנגזר מתוכנית עבודה שנתית שקובעות
מטלות בתקופות שונות של השנה, כגון:
- גיזום ורדים (ינואר)
- טיפול חורף במערכות השקייה (דצמבר-פברואר)
- אוורור ודילול מדשאות (מאי)
- דישון ורדים (יולי)
- דשן למדשאות (3 פעמים בשנה)

ז. מנהל מחלקת פיקוח ואחזקת גנים עורך באופן קבוע סיורים בשטח
עם הקבלנים ועם המפקחים, ולאחר כל סיור נכתב סיכום, כולל
נושאים לטיפול.

ח. לפי הנוהל של המחלקה, אחת לחודש על המפקח האזורי למלא דו"ח
סיכום חודשי על מצב האזור, הכולל את הפירוט הבא:
מצב כללי, טיפול במערכות השקייה, מקצועיות העבודה, כמות
עובדים, ליקויים חוזרים שלא בוצעו, קנסות וכד'.
לדו"ח מצורף סיכום מצבת עובדים חודשית (עם פירוט יומי לגבי
מספר העובדים בפועל וההפרש מהמספר הנדרש). הדו"חות עוברים

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

למנהל המחלקה המפרסם סיכום חודשי. סיכום זה מצורף לחשבונית החודשית.

בבדיקת כל החשבוניות בתקופת 2009 – 9/2010 (סעיף 10 לעיל) נמצא כי לחשבוניות מצורף הסיכום החודשי.

ט. נעשה שימוש ע"י המפקחים במצלמות (שבטלפונים הסלולאריים) לתיעוד ליקויים – בעיקר לצורך הטלת קנסות על הקבלנים. יחד עם זאת בדרך כלל לא מצולמים באופן שוטף ליקויים משמעותיים בגן וצילומי ליקויים שוטפים לא מתויקים ב"תיק הגן" הממוחשב (המשמש בעיקר כמאגר נתונים בסיסי).

י. סיורי המפקחים נעשים ברגל או ברכב. כל אחד מהם מקבל הקצבה חודשית של 500 ק"מ נסיעות לצורך מילוי עבודתו ברכבו הפרטי. לדברי המפקחים היקף הנסיעה שלהם בין המתחמים הוא גבוה בהרבה מההקצבה הנ"ל.
קיים רכב ייעודי אחד בלבד לפיקוח שוטף על הגנים. לרשות המפקחים לא עומדים אמצעי תחבורה אחרים, כגון קטנועים. לדברי מנהל המחלקה אם לרשות עבודת המפקחים היו כלי רכב ייעודיים יעילות הפיקוח היתה טובה יותר.

יא. הביקורת בדקה סיכומים חודשיים של מנהל המחלקה (המצורפים לחשבונית של כל אזור) לגבי איכות העבודה של הקבלנים ועמידתם בדרישות החוזה ובדרישות המקצועיות של האגף.

להלן מספר דוגמאות מהסיכומים :

- ינואר 2010 (הקבלן א.ס.): "פיגור רב בגיזום ובטיפול השוטף של העצים; לא מתבצעת כלל השלמה של צמחים חסרים; מזרקה פסאזי השק"ם לא עבדה כל החודש, תחזוקת מערכות השקיה אינה טובה". המלצה של מנהל המחלקה לקנסות בגין היעדר עובדים באותו חודש ובגין אי-עבודת המזרקה – לא בוצעה.

- מאי 2010 (הקבלן א.ס.): "במרבית החודש לא בוצעו גיזום עצים ויתרה מכך ישנה קריאת מוקד על גיזום באזור 3 הפתוחה כבר 50 ימים; יש להחליף את איש ההשקיה באופן מיידי".

- אוגוסט 2010 (הקבלן א.ס.): "מצב תחזוקת הגנים באזור 1 ממשיך להיות גרוע; באזור 3 מתחילה להיות ירידה ברמת האחזקה; נקיון שטחי הגיזון מתחת לכל ביקורת ושטחים רבים לא מנוקים באופן שוטף אלא עפ"י קריאת המפקח; פיצוצי השקיה אינם מתוקנים בזמן, אלא רק לאחר מס' שעות או ימים; כיסוחי דשא לא מבוצעים באופן סדיר ושוטף אלא אחת לשבוע וחצי, דבר שפוגע באיכות הדשא ובבריאותו".

- ספטמבר 2010 (הקבלן א.ס.): בנושאי נקיון, פיצוצי השקיה וכיסוחי דשא – אותן הערות כמו באוגוסט 2010.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

- אוקטובר 2010 (הקבלן א.ס.): בנושאי נקיון, פיצוצי השקיייה וכיסוחי דשא – אותן הערות כמו באוגוסט ובספטמבר 2010.

הדו"חות הנ"ל מראים כי הפיקוח המחלקתי מגלה את הליקויים ומציין אותם ומנהל המחלקה מתריע בכתב בפני הקבלן א.ס. – אולם בפועל הליקויים, חלקם חמורים ביותר, ממשיכים להתקיים חודש אחר חודש.

עבור הליקויים הנ"ל הקבלן א.ס. נקנס בחודש יולי 2010 ב- 3,200 ש"ח ובחודש ספטמבר ב- 3,250 ש"ח.

17. קנסות / פיצויים

- א. החוזה בין העירייה והקבלנים מאפשר לעירייה לחייב את הקבלן בסכום פיצוי מוסכם, במקרים שיפורטו להלן:
- בכל מקרה של ביצוע עבודה שלא לשביעות רצונו המלאה של המנהל, הוא יהיה רשאי להפחית מהחשבון של הקבלן, לפי שיקול דעתו ותוך הנמקה (סעיף 19 ה').
 - אם הקבלן מפר התחייבות, אפשר לחייבו בפיצוי מוסכם (קנס) אותו העירייה רשאית לקזז מכל סכום המגיע ממנה לקבלן, או לגבותם בכל דרך אחרת (סעיף 24 א-ג').

להלן תיאורי מקרי ההפרה וגובה הפיצוי עבורם:

גובה הפיצוי	תיאור ההפרה
500 ש"ח למקרה	עובדי הקבלן אינם לבושים כנדרש בחוזה ו/או אינם מצוידים כנדרש על פי דין.
1,500 ש"ח למקרה	התראה שנייה, בתוך 12 שעות, על נזילת מים באותו גן.
500 ש"ח למקרה	עשביה בגובה מעל 5 ס"מ.
500 ש"ח למקרה	אי נעילת ארגזי ראשי מערכת וכל תקלה בראש המערכת.
300 ש"ח למקרה	שטח לא מושקה בהתאם לתכנית העבודה ולמפרט.
400 ש"ח למקרה	שטח לא מכוסח בהתאם לתכנית העבודה ולמפרט.
300 ש"ח למקרה	שולי דשא לא מטופלים בהתאם לתכנית עבודה ולמפרט.
500 ש"ח למקרה	לא בוצע ניקיון יומי בשטח הגן עד השעה 10:00 כולל פינוי פחים, החלפת שקיות בפחים, ניקוי ארגז חול, סילוק צואת כלבים וכד'.
1,000 ש"ח למקרה	כונן הקבלן לא טיפל בבעיה דחופה תוך שעה מרגע הקריאה.
400 ש"ח למקרה	אי ביצוע טאטוא בגן אחת ליומיים.
500 ש"ח למקרה	אי נקיטת אמצעי בטיחות נדרשים בעת ביצוע העבודות ו/או ביצוע עבודות באופן שעלול לסכן את הציבור או להפריעו.
250 ש"ח למקרה	הפעלה ידנית של מערכת השקיה ממוחשבת.
400 ש"ח למקרה	אי ביצוע טיפול שבועי בגן במלואו (קילטור, גיזום, כיסוח דשא, גירוף, עיצוב עצים וכד') במועד הנדרש.
2,000 ש"ח למקרה	סילוק פסולת לאתר בלתי מורשה או למקום שלא אושר ע"י המפקח.
2,000 ש"ח למקרה	ליקוי חוזר באחזקת הגן או בתפקיד הקבלן או עובדיו חרף התראות קודמות של המפקח או המנהל.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344 לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

	במקרה כאמור רשאי המנהל עפ"י שיקול דעתו הבלעדי לזמן קבלן אחר לתיקון הליקוי ולחייב את הקבלן גם בעלות העבודה של הקבלן האחר.
--	--

- אם הקבלן מעמיד מספר מופחת של עובדים מזה שהוא מחויב בחוזה – הדבר גורר את חיוב הקבלן בפיצוי כספי לעירייה בסך 300 ש"ח לכל עובד חסר ו- 400 ש"ח למנהל עבודה חסר – בגין כל יום (סעיף 16 ו' בחוזה).

ב. ההמלצה של מנהל המחלקה לקנסות נרשמת על דו"ח הסיכום החודשי. הדו"ח מוגש למנהל האגף המחליט אם לאשר את הטלת הקנס.

ג. הביקורת בדקה את מקרי הפיצויים/קנסות שבהם חויבו הקבלנים בתקופה ינואר 2009 – ספטמבר 2010.

להלן הנתונים, בהתאם לרשום בהנהח"ש של העירייה – המתייחסים לקנסות בגין אי מילוי סעיפי החוזה לגבי העבודה – (אינם כוללים זיכויים בגין התחשבנויות שונות, החזרים וכד'):

סה"כ	סכום הקנס בש"ח		תקופה
	הקבלן ו.ב.	הקבלן א.ס.	
	1,000	6,500	ינואר 2009
	-	-	פברואר 2009
	1,560	400	מרץ 2009
	-	-	אפריל 2009
	1,400	45,000	מאי 2009
	-	-	יוני 2009
	700	950	יולי 2009
	-	-	אוגוסט 2009
	-	-	ספטמבר 2009
	-	-	אוקטובר 2009
	-	984	נובמבר 2009
	-	-	דצמבר 2009
58,494	4,660	53,834	סה"כ 2009
		500	ינואר 2010
		330	פברואר 2010
		330	מרץ 2010
		800	אפריל 2010
		800	מאי 2010
		3,200	יוני 2010
		3,200	יולי 2010
		3,250	אוגוסט 2010
		3,250	ספטמבר 2010

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד. מהנתונים לעיל עולה כי מקרי דרישת הפיצויים הם מעטים והיקפם הכספי הוא נמוך, ובעיקר בולט היקף הפיצויים הנמוך בשנת 2010.

בתשובה לשאלת הביקורת האם אין בכך יחס סלחני מדי כלפי הקבלנים במקרים שאינם מבצעים את חובתם – מסר מנהל המחלקה לאחזקה ולפיקוח כי המדיניות היא להפעיל שיקול דעת ולא להזדרז להטיל קנסות, מאחר והנסיון שנצבר גם בערים אחרות מראה כי מוטב להקפיד על שמירת רמת התחזוקה הנדרשת (גם אם הקבלן נדרש לתיקון/השלמה), בעוד הטלה מסיבית של קנסות אינה בהכרח משפרת את ביצוע העבודה. כמו כן הטלת הקנסות מתגלגלת בפועל לפתחו של קבלן המשנה (ויתכן אף פוגעת בכיסי העובדים) ולא דווקא פוגעת בקבלן הזוכה במכרז. יחד עם זאת, לדבריו אין כל פשרה בכל הנוגע להפרה בנושא נקיטת אמצעי בטיחות או ביצוע עבודות העלולות לסכן את הציבור.

18. דיווחי הקבלנים

א. בהתאם לחוזה (סעיף 16 א') על הקבלן (באמצעות מנהל העבודה) למלא מדי יום טופס "יומן עבודה יומי", בו נרשמים שמות העובדים ואיש המים הנוכחים באותו יום וכן תיאור הפעולות שבוצעו (עבודות שוטפות ופעולות מיוחדות בהשקיה ובגינון) בתחילת כל שבוע נמסרים למפקח ריכוז של כל הטפסים היומיים שנרשמו במהלך השבוע הקודם. דו"חות אלה מצורפים אחת לחודש לסיכום החודשי שמגיש המפקח על האזור שבטיפולו.

ב. בבדיקת הביקורת נמצא כי נכתבים דו"חות יומיים וכי הם מצורפים לסיכום החודשי המצורף לחשבונית.

19. נקיון השטחים המגוננים

א. על הקבלנים לבצע בכל יום נקיון בכל השטחים שנמסרו לטיפולם עד השעה 10:00 בבוקר. באתרים אותם הקבלן מתחזק הנקיון היומי הוא של ניירת, לכלוך, צואת בעלי חיים וכל פסולת שהיא – על משטחי הגינון, שבילים, רחבות מרוצפות, אזורי מתקני משחק. פחי האשפה הקיימים בגנים ירוקנו בכל יום עד 10:00 בבוקר ויותקנו בהם מדי יום שקיות אשפה חדשות.

ב. פעמיים בשבוע על הקבלן לטאטא את שבילי ההליכה. הטאטוא יכלול את כל השבילים, המשטחים המרוצפים, המדרגות, משטחי הגומי, הכניסות לגנים ולאורך פסי הירק.

ג. הביקורת ערכה ביקורי בדיקה בגנים לבדיקת ביצוע עבודות הנקיון בהתאם לנדרש בחוזה. הבדיקה נערכה ב- 30 בנובמבר באתרים שנבחרו באופן אקראי בכל 4 אזורי הגינון. שעות הבדיקה היו בין 10.30 ל- 12.30 (כלומר לאחר תום הזמן המיועד לביצוע הנקיון). להלן הממצאים:

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

**עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה**

(1/30 – 1/1045)

שעת בדיקה	הגן הנבדק	ממצאים
10.30	גן ששי, רח' בארי (נוה יהודה)	לכלוך רב ברחבי הגן. פחי אשפה לא מרוקנים.
10.40	גן הדר (שד' חן פינת הדר)	פחי אשפה לא מרוקנים.
10.45	רח' אחים קיבוביץ'	לכלוך רב מאד. ערימות פסולת בכניסה. פחי אשפה לא מרוקנים.
10.50	גן ר. זאבי (רח' רוז'נסקי)	לכלוך בשטח הגן. שברי בקבוקי זכוכית, פחי אשפה לא מרוקנים.
10.55	גן עודד קורן (שד' רפאל)	פחי אשפה מרוקנים.
11.00	חורשת ותיקים (רח' לינד)	לכלוך רב בשטח. פחי אשפה לא מרוקנים.
11.05	שדרות וולקני	פחי אשפה מרוקנים.
11.15	גן דרימר (רח' בורוכוב)	שקיות אשפה בחזית ברח' בורוכוב, שברי בקבוק זכוכית על הדשא. פחי אשפה מרוקנים.
11.25	קרית משה – בין רח' השקד לרח' טוכמן	לכלוך רב מאד בכל שטח הגן. נראה כי הגן לא נוקה מספר ימים (לפחות).
11.40	רח' שמוליאן	פחי אשפה מרוקנים.
11.45	גן החשמונאים (מרמורק)	פחי אשפה מרוקנים.
11.55	גן שייבה (רח' הרשנזון)	לכלוך רב מאד בכל שטח הגן. נראה כי הגן לא נוקה מספר ימים (לפחות).
12.05	גן המגינים (רח' הבנים)	פחי אשפה מרוקנים.
12.10	בין רח' שקולניק ורח' הבעש"ט	פחי אשפה מרוקנים.
12.20	גן הפלסטיק (רח' בר-שאול)	פחי אשפה לא מרוקנים.
12.25	גן דניאל (רח' הרצוג)	פחי אשפה מרוקנים.
12.30	גן אלקבץ (רח' גורדון)	פחי אשפה לא מרוקנים.
12.35	גן צ'זיק (רח' בוסתנאי)	פחי אשפה מרוקנים.

ד. ממצאי הבדיקה לעיל מצביעים על ליקויים, חלקם משמעותיים, במילוי התחייבויות הקבלנים בתחום הנקיון. כאמור בסעיף 16 יא' לעיל – בסיכומי המחלקה על עבודת הקבלן א.ס. בחודשים אוגוסט-ספטמבר 2010 נאמר, בין השאר: "נקיון שטחי הגינון מתחת לכל ביקורת ושטחים רבים לא מנוקים באופן שוטף אלא עפ"י קריאת המפקח".

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

20. בטיחות מתקני משחקים

א. כללי

האגף לגנים ולעיצוב הסביבה, באמצעות המחלקה הטכנית, אחראי להתקנה ולתחזוקה של מתקני המשחקים בגנים הציבוריים וכן לפיקוח על מצבם הבטיחותי.

הבסיס החוקי לדרישות הבטיחות ולבדיקות של מתקני המשחקים מעוגן בתקן הישראלי (ת"י) 1498 של מכון התקנים הישראלי, שהינו תקן רשמי מחייב עפ"י "חוק התקנים (התשי"ג – 1953)". התקן המחודש נכנס לתוקפו בינואר 2006, והוא חל על מתקנים שאינם מונעים באמצעות מקור אנרגיה חיצוני אלא באמצעות גוף האדם המשתמש בהם. חלק 1 לתקן (פרק 3.1) מגדיר מתקני מגרש משחקים "כמתקנים ומבנים, לרבות רכיבים ואלמנטי מבנה, שילדים יכולים לשחק בהם או לשחק עליהם, בתוך בנין או בחוץ, כיחידים או בקבוצות, לפי כללים שהם קובעים לעצמם או לפי שיקול דעתם".

אף כי לא ניתן ליצור גן משחקים נטול סכנה כלל, מוטל על הרשות המקומית לנקוט בצעדים הנדרשים לצמצום הסיכונים ככל האפשר – בדרכים כגון איתור מקום מתאים, תכנון נכון, רכישת מתקנים מיצרנים בעלי תו תקן והתקנתם כנדרש, וקיום מערך יעיל של תחזוקה ופיקוח שוטפים.

האחראי הממשלתי על נושא המתקנים ובטיחותם הוא הממונה על התקינה במשרד התמ"ת. החל מ-2006 מפעיל הממונה סמכויות אכיפה מינהליות המאפשרות לו להוציא צו מינהלי המצווה על רשות מקומית לתקן או לסלק מתקנים בגני המשחקים שהליקויים בהם הם חמורים ומסכנים את הילדים. הפרה של הצו המינהלי עלולה לגרור את הפעלת מסלול הענישה הפלילי.

ב. החוזה עם קבלני הגינון מטיל עליהם, במסגרת עבודת הגינון, את האחזקה השוטפת של כל מתקני המשחק (שנמסרו לטיפול כל קבלן), לרבות: תיקון כל ליקוי במתקנים, היענות לכל קריאה לצורך טיפול ותיקון מקרים דחופים, תחזוקה מונעת ובדיקות תקופתיות. כל העבודות, לרבות אספקת חומרים, ציוד, הובלה, התקנה – כלולות במחיר אחזקת שטחי הגינון (כלומר אין תשלום נוסף/נפרד עבור העבודות הנ"ל).

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

בהתאם לחוזה עם קבלני הגינון, העבודות יבוצעו באמצעות קבלן משנה (שיעסיק כל קבלן) ואשר הוא ועובדיו הינם בעלי הכישורים והרשיונות המתאימים בהתאם להוראות התקן. העסקת קבלן המשנה טעונה אישור מראש של האגף, לאחר המצאת עותק של הסכם ההתקשרות בין קבלן הגינון וקבלן המשנה, לרבות כל האישורים והרשיונות המעידים על כשירותו של קבלן המשנה.

בבדיקת הביקורת נמצא כי הטיפול במתקנים נעשה ע"י שני אנשים מטעם הקבלן שהוכשרו לבצע בדיקה חודשית ע"י מכון התקנים (אחד ממאי 2008, אחד מאפריל 2009). כמו כן אישור דומה ממכון התקנים יש למנהל המחלקה הטכנית ולסגנו.

ג. תיקון ליקויים שוטפים נעשה בדרך כלל בעקבות הודעות למוקד המתקבלות מהציבור, מאנשי קבלני הגינון, ממפקחי המחלקה לפיקוח ולאחזקה ומאנשי המחלקה הטכנית. בעקבות כל גילוי תקלה נפתחת "קריאת שירות" במוקד העירוני.

בהתאם לחוזה הגינון של העירייה עם הקבלנים (נספח 6) עבודת הקבלן כוללת, בין השאר:

- תיקון כל ליקוי במתקנים שיתגלה במשך תקופת החוזה, בין אם נתקבלה ע"י הקבלן בביקורת יזומה שלו ו/או ע"י המפקח מטעם העירייה.
- היענות לכל קריאה לרבות קריאת מוקד לצורך טיפול ותיקון מקרים דחופים המתגלים במשך היממה, וזאת עפ"י לוחות זמנים הנהוגים בעירייה, ודיווח על תיקון התקלה למוקד העירוני.

מנהל המח' הטכנית וסגנו (העוסק בלעדית בתחום המתקנים) עוברים מדי יום על פניות המוקד ומפנים מקרים לידיעת ולטיפול הקבלן. פניות המוקד נסגרות בדרך כלל ע"י סגן מנהל המחלקה הטכנית, בהסתמך על דיווח אחראי הבטיחות מטעם הקבלן. בחלק מהמקרים מנהל המח' ו/או סגנו מאשרים את סיום הטיפול לאחר ביקור בדיקה באתר עצמו.

הביקורת בדקה את זמני הטיפול בפניות בתחום בטיחות מתקני משחק, שהתקבלו בימים 7.5.2010 – 13.5.2010 (התאריכים נבחרו אקראית):

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

מקור הפנייה והערות	סיום הטיפול		נושא	פניה ראשונה	
	שעה	תאריך		שעה	תאריך
המקור: הודעת משיבון מאזרח מ- 6.5 שעה 11.46	10.25	9.5	חסרה נדנדה בגן הפלסטיק (נגנבה)	04.25	7.5
המקור: עובד המחלקה	12.00	9.5	חלון פלסטיק שבור במתקן בגן דרימר	06.58	9.5
המקור: הודעה מאזרח. הוזמנה נדנדה - תוחלף ברגע שתגיע	12.02	9.5	החזירו נדנדה לא נכונה בגן הפלסטיק	11.00	9.5
המקור: עובד המחלקה	12.41	11.5	מתקן קפיץ מפורק מול גן הבנים	11.33	10.5
המקור: הודעה מאזרח. הערה: תיקון אחרי כ- 46 שעות מההודעה	11.23	12.5	שרשרת של מגלשה לא מחוברת היטב בגן הילדים	13.40	10.5
המקור: הודעה מאזרח. לא נמצאה בעיה בטיחותית	14.50	11.5	מיקום האומגה בספורטק לא בטיחותי	09.26	11.5
המקור: מפקח גנים	11.24	12.5	נפל עמוד מחסום בגן ציבורי	09.44	11.5
המקור: מפקח גנים	15.20	12.5	תיקון מעקה בגן החרובים	13.58	11.5
המקור: מפקח גנים הערה: תיקון אחרי כ- 4 ימים	12.26	16.5	משטח גומי קרוע בגן השלושה	12.37	12.5
המקור: מפקח גנים	12.47	13.5	שלט שבור באזור הקרוסלה העגולה פינת יהודה הלוי	08.49	13.5
המקור: מפקח גנים הערה: טיפול אחרי 11 יום	12.10	24.5	צריך לסנן זכוכיות בארגז חול	08.56	13.5

מהטבלה לעיל עולה כי בחלק מהמקרים הטיפול, עד לגמר התיקון, נמשך זמן רב מידוי.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

ד. אחת לחודש על הקבלן לערוך "בחינת תיפקוד חזותית-חודשית", וזאת בהתאם למפורט בתקן 1498 (חלק 7) (כמפורט להלן) ובהתאם לחוזה עם הקבלנים, נספח 6, סעיף 3 ב':

פגמים אפשריים	הפרט הנבחן
העדר חלקי מבנה : סדקים, שברים וכדומה.	מבנה כללי (חלקים קבועים ואחרים)
העדר אמצעי חיבור, התרופפות סגירה, העדר אמצעי הבטחה מפני התרופפות.	אמצעי חיבור
העדר חומר סיכה במסבים, פגם בתנועה (חופש יתר או היתפסות).	חלקים נעים
אי תקינות החיבורים ושחיקתם.	שרשרת
חופש בין היסוד לקרקע, בליטת היסוד מעל פני הקרקע.	יסודות
העדר כיסוי מספיק, אי ניקיון הכיסוי.	כיסוי המשטחים שמתחת למתקנים ובסביבתם.
השחתה.	חבלים
	סימון ושילוט
	הגנה מפני יציאה לכביש

בבדיקת הביקורת את החשבונות והדיווחים של קבלני הגינון בתקופה 2009 – 9/2010 נמצא כי בכל חודש מוסרים הקבלנים דו"ח על גבי "טופס בחינה חודשית למתקני משחק". הדו"חות של כל קבלן מאושרים מדי חודש ע"י מנהל המחלקה הטכנית ומועברים למחלקת פיקוח ואחזקת גנים שם הם מצורפים לחשבונות ולשאר הדיווחים של הקבלנים.

ה. אחת לשנה (במרווחי זמן של 12 חודשים לכל היותר) על העירייה לערוך "בחינה שנתית עיקרית", לבדיקת רמת הבטיחות הכוללת של המתקן, היסודות ופני המשטחים (זאת בהתאם להוראת התקן 1498). קבלני הגינון ברחובות נדרשים לעשות זאת כנדרש בנספח 6 לחוזה עמם (סעיף 3 ג').

על בדיקה זו להיעשות, לפי התקן, בידי "אנשים בעלי כישורים", דהיינו, מהנדס מכונות רשוי או מהנדס אזרחי רשוי, שהוכשרו במכון התקנים לערוך את הביקורות השנתיות. רשות מקומית יכולה לבצע את הבדיקות השנתיות ע"י אחד מעובדיה שהוא מהנדס שהוכשר לכך במכון התקנים בקורס לבדיקות שנתיות למתקני משחקים. אחת לשלוש שנים יש לערוך בדיקה של התאמת כל מתקן לדרישות התקן. בדיקה זו צריכה להיעשות ע"י "מעבדה מאושרת", דהיינו: מכון התקנים עצמו או מי שאושר ע"י הממונה על התקינה לבצע את הבדיקה ולהגיש תעודת בדיקה על כך.

עיריית רחובות החמירה את דרישות הבדיקה והיא דורשת מהקבלנים לבצע גם את הבדיקות השנתיות בכל הגנים במתכונת של הבדיקה התלת-שנתית, דהיינו ע"י "מעבדה מאושרת".
לדברי מנהל הפרויקטים באגף ולדברי מנהל המחלקה הטכנית – כיום כל גני המשחקים בעיר הובאו לרמת התקן הנדרש ע"י מכון התקנים.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170ג(ו) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

1. נגישות

הביקורת ביקשה ממנהל הפרויקטים באגף וממנהל המחלקה הטכנית מידע לגבי נגישות הגנים לנכים ולעגלות ילדים. לדבריהם 5 גנים נבנו מלכתחילה מתוך ייעוד לשימוש נכים, וכמעט בכל הגנים יש נגישות בכניסה. נעשות פעולות על מנת לאפשר נגישות בכל הגנים, ללא יוצא מן הכלל.

21. מדידת צריכת מים

הביקורת ממליצה להתקין שעונים למדידת צריכת המים המדויקת בכל השטחים העירוניים שאותם משקים. מערכת שכזו הכרחית לבקרה נכונה העשויה להביא לחיסכון במים ולחיסכון כספי.

מסקנות והמלצות

22. כללי

- א. נעשים מאמצים ע"י האגף לגנים ולעיצוב הסביבה לקיים שטחי גינון נאים ומטופחים ברחבי העיר.
- ב. הניהול הממוחשב של המידע על שטחי הגנים הוא מקיף ומסודר.
- ג. נעשים מאמצים להבטיח בטיחות טובה של מתקני המשחקים, וכל המתקנים הובאו לרמת התקן הנדרשת ע"י מכון התקנים. יחד עם זאת ישנם ליקויים, כמפורט בסעיף 29 להלן.

23. מדידת שטחי הגינון (סעיף 7)

- א. אנשי האגף מעריכים כי הנתונים הקיימים כיום לגבי השטחים המטופלים ע"י קבלני הגינון, ושעל פיהם העירייה משלמת עבור העבודה, תואמים בכ- 90% את הגודל האמיתי. המדובר בעיקר בשטחים המטופלים שנים רבות, שכן הנתונים לגבי שטחים חדשים או קטעים ששודרגו בשנים האחרונות מבוססים על מדידות הנדסיות מדויקות בשטח. סטייה של כ- 10% בין הנתונים האמיתיים ובין אלו הרשומים בחוזה עם הקבלנים – משמעותה כ- 500 אלף ש"ח בשנה.
- ב. הביקורת ממליצה לשקול ביצוע סקר של גודל השטחים, ע"י מודדים מוסמכים. קיימת סבירות רבה כי כתוצאה מיישום הנתונים שיתקבלו יוצר חיסכון כספי לעירייה, בודאי בטווח הארוך. כמו כן, מידע מעודכן חיוני לתכנון ולבקרה יעילים.
- לדברי מנהל האגף, במסגרת שידרוג מערכות השקיה נערכת כיום מדידה של שטחי הגינון בעיר ע"י מודדים מוסמכים ועם סיומה יעודכנו נתוני כל השטחים.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

24. **הארכת החוזה** (סעיף 11)
- א. תקופת החוזה עם הקבלנים (הארכה ראשונה) הסתיימה ב- 9.6.2010. אולם הארכת החוזה נעשתה עם הקבלנים בנובמבר 2010.
- ב. יש להקפיד כי הארכות החוזה יהיו מיום תום תקופת החוזה הקודם, ובמידה וישנם חילוקי דעות עם הקבלנים יש לפתור ולסכם זאת במועד.
25. **מספר עובדי הגינון** (סעיף 15)
- א. חסרים באופן קבוע עובדים בעבודות התחזוקה השוטפת לעומת הנדרש בחוזה. החסר נע בדרך כלל, בין 9% - 13% ממספר העובדים הנדרש בכל אזור (בסיכום מצטבר חודשי). בחוזה עם הקבלנים קיים סעיף המאפשר לחייב את הקבלן בפיצוי כספי בשל עובדים חסרים, אולם פרט למקרים ספורים לא קונסים אותם בשל סיבה זו.
- ב. יש להקפיד כי הקבלנים ימלאו את הנדרש מהם בחוזה מבחינת מספר העובדים, ובמידה ואינם עומדים בכך לנקוט כנגדם בצעדים העומדים לרשות העירייה (בין השאר, קנס בסך 300 ש"ח לכל עובד חסר בגין כל יום).
26. **עבודת מפקחי הגינון** (סעיף 16)
- א. ארבעת מפקחי הגינון (של מחלקת פיקוח ואחזקת גנים) אמורים להגיע לכל שטח מגוון אחת לשבוע.
- אין טופס שבמסגרתו עליהם לדווח על האתרים שבהם ביקרו (לרבות ממצאים) ורק אם מתגלים ליקויים נרשמות הערות בטופס "גליון פירוט ליקויים".
- ב. יש להקפיד על דיווח בכתב של המפקחים לגבי כל ביקור בשטח מגוון – לצורך יעילות הפיקוח והבקרה.
- ג. לרשות ארבעת המפקחים – הנעים בין השטחים המגוונים שבאזור טיפולם – רכב ייעודי אחד בלבד לצורך הפיקוח השוטף. לרשותם לא עומדים אמצעי תחבורה אחרים, כגון קטנועים. עובדה זו אינה תורמת ליעילות הפיקוח.
- ד. הביקורת ממליצה להעמיד לרשות עבודת המפקחים אמצעי תחבורה ייעודיים, להגברת יעילות הפיקוח.

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

27. איכות עבודת הקבלנים (סעיף 16 יא')

א. בבדיקת דו"חות הסיכום החודשיים של מנהל מחלקת פיקוח ואחזקת גנים, המועברים לאישורו של מנהל האגף, נמצא כי קיימים ליקויים, חלקם חמורים ביותר, בעבודת הקבלן א.ס. הליקויים הם במצב הכללי של תחזוקת הגנים; באי-ביצוע עבודת הנקיון; באי-תיקון פיצוץ השקיה אלא לאחר זמן רב; באי ביצוע סדיר של כיסוחי דשא; ועוד.

הדו"חות מראים כי הפיקוח המחלקתי מאתר את הליקויים, מציין אותם ומנהל המחלקה מתריע בכתב בפני הקבלן א.ס. – אולם בפועל הליקויים ממשיכים להתקיים חודש אחר חודש.

הקנסות המוטלים בשל הליקויים הנ"ל אינם בסכומים משמעותיים, וכמו כן הם אינם פוגעים בקבלנים עמם קשורה העירייה בחוזה אלא בקבלן המשנה המועסק מטעם הקבלנים (ויתכן אף כי הם מגולגלים לפיתחם של הפועלים בשטח).

ב. **אין להשלים עם מצב בו עבודת הגינון לא מתבצעת כנדרש, למרות בקשות ודרישות העירייה – ועל האגף למצוא דרך משמעותית ואפקטיבית לשיפור מידי בעבודת הקבלן א.ס. תוך קיום הוראות החוזה עליו הוא חתום.**

28. נקיון השטחים המגוננים (סעיף 19)

א. על הקבלנים לבצע בכל יום נקיון בכל השטחים שבטיפולם, עד השעה 10.00 בבוקר.

ממצאי בדיקה של הביקורת ב- 18 גנים, וסיכומים חודשיים של מחלקת פיקוח ואחזקת גנים – מצביעים על ליקויים, חלקם משמעותיים, במילוי התחייבויות הקבלנים בנושא נקיון השטחים המגוננים.

ב. **אין להשלים עם מצב בו עבודת הנקיון אינה מתבצעת כנדרש. על האגף למצוא דרך משמעותית ואפקטיבית לשיפור מידי בנושא זה.**

29. תיקון ובדיקת מתקני משחקים (סעיף 20)

א. תיקון ליקויים שוטפים של מתקני המשחקים נעשה בדרך כלל בעקבות הודעות למוקד המתקבלות מהציבור, מאנשי קבלני הגינון, ממפקחי המחלקה לפיקוח ולאחזקה, ומאנשי המחלקה הטכנית.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה, פרסומו של המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה, אסור עפ"י הוראות סעיף 170(ג) ו-344א לפקודת העיריות. המפרסם מסמך ביקורת כאמור דינו מאסר שנה

עיריית רחובות
לשכת מבקר העירייה

(1/30 – 1/1045)

מבדיקת הביקורת נמצא כי לעתים, בחלק מהמקרים, הטיפול עד לגמר התיקון נמשך זמן רב מדי.

ב. יש להקפיד על תיקון מהיר ומיידי של ליקויים ותקלות במתקני המשחק.

ג. אחת לשנה יש לבצע בדיקה שנתית לבדיקת רמת הבטיחות הכוללת של המתקן, היסודות ופני המשטחים.
נמצא כי לגבי חלק מהגנים, מרווח הזמן בין הבדיקה השנתית האחרונה והבדיקה שלפיה היו הרבה מעל הנדרש, ולעתים כשנתיים ויותר.
כמו כן לא נמצאו אסמכתאות לתיקון ליקויים שנמצאו בחלק מהגנים בבדיקות השנתיות.

ד. יש להקפיד על קיום בדיקה שנתית כנדרש בהוראת התקן (וגם כנדרש בחוזה בין העירייה ובין קבלני הגינון), דהיינו במרווחי זמן של 12 חודשים לכל היותר.
יש לוודא כי כל פגם שנמצא בבדיקה השנתית יתוקן ויקבל אישור לתיקון מצד הגוף הבודק, ושהתיקונים יתועדו.